

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΙΔΡΥΤΑΙ

ΝΙΚ. ΑΒΡΑΑΜ
ΑΓΓ. ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΛΕΞ. ΒΕΡΔΕΛΗΣ
ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ
ΦΩΚΙΩΝ ΖΑΪΜΗΣ
ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 1
ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 65-84

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΔΡ. 200.—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 100.—

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΤΗΣΙΑ Λ. Α. 1.—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΣΕΛ. 10.—

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 5

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1930

ΑΘΗΝΑΙ-ΕΤΟΣ Α'-ΤΕΥΧΟΣ 32

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:

Ἡ ἐξέλιξις τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας
ΑΛ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ:

Ἡ ΚΣΤ' Διακοινοβουλευτικὴ Διάσκεψις
Π. ΔΕΡΤΙΔΗ:

Ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις τῶν Βαλκανίων
Β. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗ:

Ἀκόμη τὰ ἑλληνοτουρκικὰ
Α. ΤΣΙΜΙΚΑΛΗ:

Ἡ «Πανευρώπη» ὡς οἰκονομικὴ ἔνωσις.
ΕΜΜ. ΚΟΝΤΟΛΕΟΝΤΟΣ:

Ἡ ἀναθεώρησις τοῦ πανεπιστημιακοῦ ὀργανισμοῦ
Α. Ν. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ:

Ἡ περισυλλογὴ τῶν Ἀθηνῶν
Ε. ΠΑΥΛΙΔΗ:

Οἱ αὐτόνομοι ὀργανισμοὶ
Δ. ΔΡΑΚΟΝΤΟΕΙΔΗ:

Ἡ ἀγροληψία κατὰ τὸν Ἰόνιον Κώδικα
Γ. Β. ΠΟΓΓΗ:

Αἷτια καὶ θεραπεία τῆς ἀνεργίας
Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ:

Ὁ ἀγύρτης τῆς Θάσου
ΗΛ. ΤΖΑΝΕΤΗ:

Ἡ ἑλληνικὴ ζωὴ ἐν Ἀμερικῇ
Κ. Α. ΜΑΣΧΑ:

Ἡ Χίος καὶ ἡ νεολαία
ΑΛΚΗ ΘΡΥΛΟΥ:

Τὰ νέα βιβλία

ΛΑΚΩΝΙΚΑ — ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΙΝΗΣΙΣ — ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ —

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ — ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

HELLENIC BANK TRUST C^o

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Δολλάρια 1.500.000. -

Λέγεται καταθέσεις και εκτελεί πάσης φύσεως τραπεζικάς εργασίας υπό λίαν ευνοϊκούς όρους

Οί έχοντες συναλλαγάς και συμφέροντα εν 'Αμερικῇ δύνανται ν' αποτείνωνται είτε απ' ευθείας πρὸς τὴν **HELLENIC BANK TRUST Co**, 51 Maiden Lane, New York, U. S. A., είτε πρὸς τὴν **ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**, ἐν Ἀθήναις μὲν εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα (Τμήμα Ἑργασιῶν Ἀμερικῆς), ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις δὲ εἰς τὰ κατὰ τόπους Ὑποκαταστήματα αὐτῆς.

Τὸ ἐν **ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ** Πρακτορεῖον τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς (51 MAIDEN LANE) καὶ τὸ ἐν **ΣΙΚΑΓΩ** Γραφεῖον τῆς (33 S. CLARK Street) ἔξακολουθοῦν λειτουργοῦντα.

A. E. B. E. Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & Σ^{ΙΑ}

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡ. 51.250.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 18, ΤΗΛΕΦ. 4 - 25 & 7 - 43

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: ΝΟΤΑΡΑ 48, ΤΗΛΕΦ. 2 - 87

ΤΜΗΜΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ

Γενική Ἀντιπροσωπεία τῆς **SHELL Co (HELLAS) Ltd.** - Ἐγκαταστάσεις ἐν Πειραιεῖ, Θεσσαλονίκῃ καὶ Βόλῳ. - Διαρκὲς παρακαταθήκη βενζινῶν, πετρελαίων (φωτισικοῦ καὶ καύσεως), ὀρυκτελαίων, ἀσφάλτου, παραφίνης κλπ.

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΕΛΙΟΔΟΧΙΚΟΝ

Ἀντιπροσωπεία τῶν Ἑταιρειῶν: **Bell Telephone Manufacturing Co**, **Corn Products Refining Co**, **Société Marseillaise du Sulfure de Carbon**, **Pure Cane Malasse Co Ltd**, **Egyptian Salt & Soda Co Ltd**.

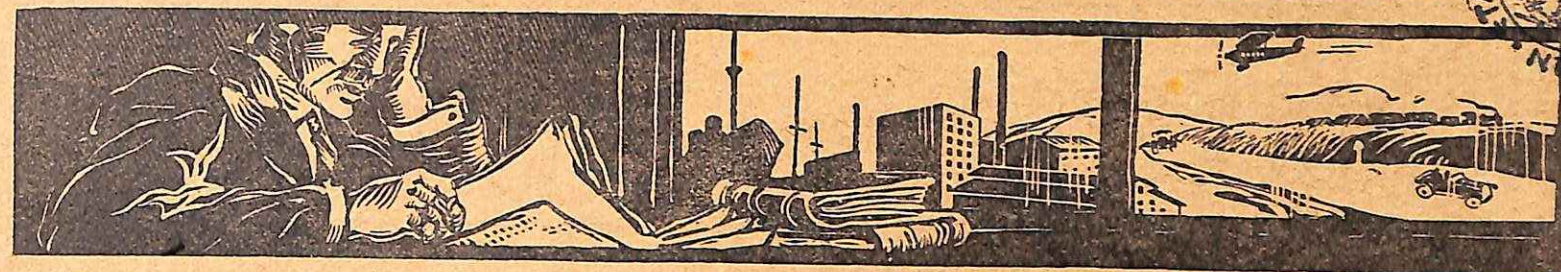
ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΠΟΙΓΑΣ

Παρὰ τῷ τμήματι τούτῳ λειτουργεῖ εἰδικὸν τεχνικὸν γραφεῖον διὰ τὴν παροχὴν πάσης πληροφορίας διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἀσφάλτου καὶ διὰ τὰ σχετικὰ μηχανήματα εἰς πάντα αἰτοῦντα.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Κ. Ο. Σ. Μ. Η. Π. Ε. Ι. Α. Β. Ι. Β. Ι. Ο. Η. Κ. Η. Σ. Α. Ρ. Χ. Ε. Ι. Ο. Χ. Κ. Α. Ι. Κ. Δ. Ο. Σ. Ε. Ω. Ν.

ΔΩΡΕΑ 48.23.82
ΗΜΕΡΩΝ 4-6-92
ΑΡΙΘ. 4566

ΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΙ ἐξ Ἀγκύρας καὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰδήσεις ἐμφανίζουν τὴν Τουρκικὴν Δημοκρατίαν ὡς εὐρισκομένην, ἐν τῇ σφύρῳ πολιτικῇ τῆς ἐξελίξει, πρὸ ἐνὸς λίαν ἐνδιαφέροντος καὶ σπουδαιοτάτου σταθμοῦ. Δικτατορευμένη ἀπὸ τὸν Κεμάλ, καὶ κυβερνωμένη ἀπὸ τὸν Ἰσμέτ, πραγματοποιήσασα ἐντὸς δεκαετίας μίαν βαθυτάτην ἐθνικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐπανάστασιν, στηριχθεῖσα ἀναγκαστικῶς διὰ τὴν κατοχυρῶσιν ἐπὶ μίας πολιτικῆς ἐντόνως ἐθνικιστικῆς καὶ ἀγερῶχου μάλιστα ἀπέναντι τῆς Εὐρώπης, ἡ Τουρκία ἐφθασε σήμερον εἰς τὸν πρῶτον σπουδαῖον μετεπαναστατικὸν τῆς σταθμὸν, ὅπου δύναται καὶ ὑποχρεοῦται νὰ χαράξῃ μίαν λελογισμένην μεταβολὴν κατευθύνσεως, ἐν ὀνόματι τῶν διδασμάτων τοῦ δεκαετοῦς αὐτοῦ παρελθόντος τῆς καὶ ἀναλόγως τῶν καλῶν ἢ κακῶν καρπῶν ποῦ τῆς ἀπέδωκεν ἡ μέχρι τοῦδε μετασουλτανικὴ τῆς δρᾶσις. Καὶ μὲ τὴν φρόνησιν ποῦ φαίνεται νὰ διακρίνῃ ὅλας τὰς πράξεις τῆς, προσέβη προφανῶς εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς δεκαετίας καὶ ἐξελλίσσεται πρὸς μίαν μερικὴν ἀναθεώρησιν τῶν σκέψεων τῆς, σκοπιμώτερον ἑναρμονίζουσα τὴν ἐνέργειάν τῆς πρὸς τὰ πραγματικά τῆς συμφέροντα.

Διότι ὑπάρχει καὶ ἐν ἐπίπεδον, ἡ ἐπὶ τοῦ ὁποῖου μέχρι τοῦδε τηρηθεῖσα πολιτικὴ τῆς παρουσιάζεται ἀναμφισβητήτως ὡς ἀποτυχοῦσα. Καὶ τὸ ἐπίπεδον αὐτὸ εἶνε τὸ οἰκονομικόν, μὲ τὴν ἀνεπαρκῆ καὶ δυσανάλογον πρὸς τὴν ἄλλην τῆς δημιουργικότητα γονιμοποίησιν τῆς ἐθνικῆς τῆς οἰκονομίας, μὲ τὴν ἀδυναμίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἐστάθη νὰ δώσῃ ἔστω καὶ μικρὰν ὕλικὴν εὐμερίαν εἰς τὰς μάζας τῶν χωρικῶν, μὲ τὴν συνεχισθεῖσαν ἐγκατάλειψιν ἀνευ σοβαρᾶς ἐκμεταλλεύσεως τὸσον τῆς τουρκικῆς γῆς ὅσον καὶ τοῦ τουρκικοῦ ἐμπορίου, μὲ τὰς ἀνυπερβλήτους βιομηχανικὰς καὶ τεχνικὰς δυσχερείας ποῦ συνήντησε, μὲ τὴν δημοσιονομικὴν ἐπομένως στενοχωρίαν, εἰς τὴν ὁποίαν αὐτοκατεδικάσθη, καὶ ἥτις ἀπὸ μηνῶν ἐπανειλημμένως ἐξεδηλώθη, τόσοσιν διὰ τῆς ἀπειλομένης ἀναστολῆς τῆς πληρωμῆς τῶν τοκομεριδίων τῶν ξένων ὁμολογιούχων τῆς, ὅσον καὶ διὰ τῶν ξένων ἐμπειρογνομιῶν ὡς πρὸς τὸ μέλλον τῆς οἰκονομικῆς τῆς ζωῆς.

Ἡ σπουδαία δ' αὕτη οἰκονομικὴ κρίσις εἰς τὴν ὁποίαν ἐβυθίσθη ἡ Τουρκικὴ Δημοκρατία ἔχει ἀναμφισβητήτως τὴν κυρίαν τῆς καὶ βαθύ-

τέραν τῆς πηγὴν εἰς τὴν ζωηρὰν καὶ μέχρι φανατισμοῦ ἐκδηλωθεῖσαν κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη ξενοφοβίαν τῆς ἐξωτερικῆς τῆς πολιτικῆς. Συνδυασθεῖσα μὲ τὴν Σοβιετικὴν Ῥωσσίαν, μεταφέρασα τὴν πρωτεύουσάν τῆς ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τοῦ Βοσπόρου εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀνατολίας, μεταβλήθεισα εἰς ἐνα ἀπρόσιτον ἀσιατικὸν φρούριον ἀνευ οὐδεμιάς σοβαρᾶς μὲ τὴν Εὐρώπην ἐπαφῆς, ἡ Τουρκικὴ Δημοκρατία ἐξεργίζωσεν ἀλύπτητα ἀπὸ τὸ ἐδαφὸς τῆς τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἀρμενίους, ἀπὸ τὰ σχολεῖά τῆς τὴν ξένην ἐκπαίδευσιν, ἀπὸ τὰ παρὰ τῆς τὸν εὐρωπαϊκὸν κοσμοπολιτισμὸν, τὸ εὐρωπαϊκὸν κεφάλαιον, τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐπιχειρήσεις. Ἐξῆσε ἔτσι τὴν πολεμικὴν ἀκόμη, τὴν πρωτογόνως ἐπικὴν πρῶτον περιόδον τῆς μετεπαναστατικῆς τῆς ἐξελίξεως. Ἐν τοῖς πράγμασι μάλιστα, ἡ ἐπανάστασις ἐξηκολούθει, ἀδιάλλακτος, ἀκαμπτος, ἀτίθασσος, ὀρμητικὴ. Ἰσως βέβαια ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ συμφέροντος τοῦ μετασουλτανικοῦ καθεστώτος τῆς Τουρκίας, ὅλος αὐτὸς ὁ φανατισμὸς καὶ ὅλη αὕτη ἡ ξενοφοβία νὰ ἦσαν, ἐπὶ τινα χρόνον, καὶ ἀπαραίτητοι. Ἀλλ' ἦτον ἀπὸ καιροῦ πολλοῦ προφανές, ὅτι μόνον ὡς μεταβατικὴ περίοδος, μόνον ὡς προσωρινὴ κατάστασις, ἡ τοιαύτη πολιτικὴ ἦτο δυνατόν νὰ ἀσκηθῇ.

Ὅλα εὐκόλως μεταβάλλονται δι' ἐπαναστατικῶν προκηρύξεων, καὶ ὅλα ἀνατρέπονται διὰ δικτατορικῶν διαταγῶν, ἐκτός ὅμως τῶν οἰκονομικῶν ἐπιταγῶν, τῶν γεωγραφικῶν νόμων καὶ τῆς βαθυτέρας διανοητικότητος ἐνὸς λαοῦ. Ἡ Τουρκία παρέμεινε ἡ ἀνεκμετάλλευστος καὶ δυσσεμετάλλευστος γεωργικὴ χώρα, ἡ στερουμένη ἐθνικῶν κεφαλαίων, καὶ ἡ μοιραῶς ἡττημένη νὰ συνεργασθῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον μὲ τοὺς ξένους κεφαλαιούχους, διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὴν ἐθνικὴν τῆς οἰκονομίαν καὶ διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ δημόσια τῆς ἔργα. Ἡ Τουρκία παρέμεινε ἐπίσης ἡ πατρίς ἐνὸς κατ' ἐξοχὴν μὴ ἐμπορικοῦ λαοῦ, ἅρα καὶ ἡ χώρα ἡ ὑποχρεωμένη νὰ προτιμῇ μεταξὺ τοῦ μαρσμοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Σμύρνης καὶ ὅλων τῶν πνευμόνων, ἀφ' ἐνός, ἡ τῆς συνεργασίας τῆς μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ καὶ ἐπιχειρηματικοῦ στοιχείου, ἀφ' ἑτέρου. Ἡ Τουρκία παρέμεινε τέλος τὸ κράτος τὸ συγχρόνως εὐρωπαϊκὸν καὶ ἀσιατικόν, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπηγορεύετο, ἐπὶ ποινῇ πολλῶν δεινῶν, νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πολὺ αὐτοα-

ποκλεισμένον ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, κατ' ἣν μάλιστα στιγμὴν καὶ εἰς τὰ νῦν τῆς οἱ Κοῦρδοι συνεχίζουν τὴν χρονίαν τῶν ἀνυποταξίαν, καὶ πρὸς βορρᾶν οἱ ἄνθρωποι τῆς Μόσχας ἐμφανίζονται ὡς ἀσπονδοὶ καὶ πάντως ἄχρηστοι «φίλοι» τῆς.

Ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ὁρους, ἦτο ἀναπόφευκτον νὰ σημάνῃ ἡ ἡδὴ σήμερον σημαίνουσα στιγμὴ. Ὁ Ἰσμέτ πασσάς προσέφερεν ἀναμφισβητήτους καὶ ἀνεκτιμήτους εἰς τὴν πατρίδα του ὑπηρεσίας. Εἵμεθα μάλιστα βέβαιοι ὅτι καὶ νέας τοιαύτας, καὶ εἰς τὸ προσεχές καὶ εἰς τὸ ἀπώτερον μέλλον, δὲ προσφέρει. Εἶνε ἀνὴρ σώφρων, ὀξυδερκὴς διπλωμάτης, ἀξιοθαύμαστος πατριώτης καὶ δραστηριώτατος πολιτικός. Ἀλλ' ἦτο καὶ φυσικὸν ἡ διακυβέρνησις τῆς Τουρκίας νὰ μὴ παραμείνῃ ἐπ' ἀπειρον ἀποκλειστικῶς ἐξ αὐτοῦ ἐξηρημένη. Παρ' αὐτόν, μία ἀντιπολίτευσις ἦτον ἀπαραίτητος, ὅσον δήποτε καὶ ἂν κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα ἐν Τουρκίᾳ οὐσιαστικῶς δὲν ὑπάρχει. Ἡ ἀντιπολίτευσις εἶνε, παντοῦ, μία πολυτιμωτάτη δικλὴς ἀσφαλείας, παρέχουσα, εἰς μίαν ἐνδεχομένην στιγμὴν, τὴν εὐκόλον διεξοδὸν πρὸς μίαν ἡρεμίαν καὶ πάντως εἰρηνικὴν μεταστροφὴν. Καὶ ὡς τοιαύτη, ἡ τουρκικὴ ἀντιπολίτευσις, μὴ ὑπάρχουσα, ἔπρεπε νὰ ἐπινοηθῇ. Ἐπρεπε νὰ αὐτοσχεδιασθῇ, διὰ νὰ χρησιμεύῃ σήμερον ὡς μελλοντικὴ ἐγγύησις, καὶ διὰ νὰ χρησιμεύσῃ αὐριον ὡς παγία κυβερνήσις. Ταύτην τὴν σημερινὴν ἐγγύησιν καὶ τὴν αὐριανήν, ἀσφαλῶς, κυβερνήσιν προετοιμάζει ἡδὴ κατ' αὐτὰς ἡ Τουρκία. Καὶ ἂν τὴν ὑπὸ τοῦ Φετχῆ μπετ ἀγγελλομένην συγκρότησιν τῆς ἀντιπολιτεύσεως ταύτης δὰ ὀφείλῃ ἡ Τουρκία εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ, οὗτος νέον τίτλον ἀποκτᾷ ἐπὶ τῆς εὐγνώμοσύνης τῶν συμπολιτῶν του.

Διότι αὕτη ἡ προσεχὴς νέα τουρκικὴ κυβέρνησις δὲ εἶνε καὶ ἡ κυβέρνησις τῆς περὶ ἧς προηγουμένως ὁμιλήσαμεν σημαντικῆς τουρκικῆς μεταστροφῆς. Διατελέσας ἐπὶ πλείστα ἔτη ἐπὶ κεφαλῇ μεγάλων ἐν Εὐρώπῃ τουρκικῶν Πρεσβειῶν, ἐρχόμενος τώρα ἀπὸ τὴν Πρεσβείαν τῶν Παρισίων, δηλ. τοῦ κέντρου τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἐχόντων οἰκονομικὰ συμφέροντα ξένων κεφαλαιούχων, μὴ ἀπολέσας ποτὲ οὐτε τὴν πολιτικὴν οὐτε τὴν ψυχικὴν ἐπαφὴν μὲ τὴν δυτικὴν διπλωματίαν καὶ μὲ τὴν δυσμικὴν διανοητικότητα, ὁ

Η ΚΣΤ ΔΙΑΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ

Φετχή μπέτης είνε σήμεραν ό άπολύτως ένδεδειγμένος Τουρκος πολιτικός, ό όποίος, μέ τας έλαχίστας δυνατάς δυσχερείας και μέ την μεγίστην δυνατήν λεπτότητα θα έξασφαλίστην την άναπροσαρμογήν της Τουρκίας προς την Εύρώπην. Καί την άναπροσαρμογήν αυτήν θα την επιδιώξη, έχων άσφαλώς υπ' όψει του όλους εκείνους τούς γεωγραφικούς, οικονομικούς και ψυχολογικούς νόμους περί τών όποιων προηγούμενός ώμίλησαμεν.

Από την μεταπολεμικήν πολιτικήν του Ισμέτ πασά, τόσον εύσταθός μάλιστα βοηθούμενος υπό του Τεβφίκ Ρουαδ, ή Έλλάς άποκομίζει έντύπωσιν ειλικρινείας και ευθύτητος, έπιστεφθείσαν χθές άκόμη από την άνακούφισιν μεθ' ής, έν τη πλειοψηφία της, ύπεδέχθη την έλληνοτουρκικήν οικονομικήν συμφωνίαν της 10ης Ιουνίου. Ώστε, αύριον τυχόν κατερχόμενον της άρχής, ή Έλλάς θα χαιρετήση τόν Ισμέτ πασάν μέ την εύγενεστέραν άβρότητα και μέ την ζωηροτέραν εκτίμησιν. Είς αυτόν μάλιστα θα άποδώση και την αξίαν της επί του νέου εδάφους, του μελλοντικός τόσον γονίμου, πιστεύομεν-στηρίζουσών έλληνοτουρκικών σχέσεων, από την εξέλιξιν τών όποιων τόσα αγαθά και ύπερ της Έλλάδος και ύπερ της Τουρκίας άναμένομεν. Άλλ' αυτό δέν θα μάς έμποδίση μετά χαράς να συγχαυρήσωμεν και την σύγχρονον επί την άρχήν άνοδον του Φετχή μπέτη, ως συμβολίζουσάν την γενικωτέραν μεταστροφήν της τουρκικής πολιτικής, την τάσιν προς έναρμόνισιν τών τουρκικών συμφερόντων προς τας εύρωπαϊκάς συνθήκας, την σκέψιν δ' έπίσης της συστηματικής καλλιεργείας και εκμεταλλεύσεως του νέου αυτού εδάφους τών από διμήνου έλληνοτουρκικών σχέσεων.

Και εάν βελτίωση την δημοσιονομικήν και την οικονομικήν της θέσιν. Εάν άνασυνδέση τούς μέ την Εύρώπην στενοūs οικονομικούς της δεσμούς. Εάν, άπομακρυνόμενη της Μόσχας, προσεγγίση προς την Γενεύην, εισέλθη δ' ίσως, μάλιστα, και είς την Κοινωνίαν τών Έθνών. Εάν εκ παραλλήλου εξαγάγη τα πρακτικά συμπεράσματα της προσφάτου πείρας, ήτις της απέδειξε την αξίαν της μετά του έλληνικού στοιχείου συνεργασίας. Εάν δηλ. καταρρίψη και τα τελευταία τείχη της ξενοφοβίας και της αδιαλλαξίας όπου την ένέκλειεν ή μέχρι τούδε άπομόνωσίς της, ή Τουρκία θα συνδυάση τόσον στενάς την ιδίαν της προς την ευημερίαν εξέλιξιν, μέ την παγκόσμιον ύπερ της ειρήνης προσπάθειαν, μέ την βαθύτατα ειρηνικήν της Έλλάδος δράσιν, και μέ την έντονον ύπερ της έλληνοτουρκικής συνεργασίας άθηναϊκήν πολιτικήν, ώστε είς την έν Άγκυρά σήμεραν συντελουμένην ζύμωσιν και χαρασομένην μεταστροφήν να είμεθα έτοιμοι να άποδοσάμεν την σημασίαν ενός σπουδαιότητας και εξαίρετικώς εύοίωνου ιστορικού γεγονότος.

Α. Μ.

ΕΙΣ τόν Λονδίνον συνήλθεν έφέτος, από τας 16 έως τας 23 Ιουλίου, ή ΚΣΤ διακοινοβουλευτική διάσκεψις, ή όποία, καθώς και ή περισυλή διεθνής κοινοβουλευτική διάσκεψις του έμπορίου που συνήλθεν είς τόν Βερολίνον, παρέχει ευκαιρίαν είς γενικάς παρατηρήσεις αναφορικώς είς τόν τρόπον της εργασίας και την σκοπιμότητα τών διεθνών αὐτῶν κοινοβουλευτικῶν συνεδρίων.

Αυτά, μετά τόν παγκόσμιον πόλεμον δέν παρουσιάζουν τι τό εξαίρετικόν· θα ήτο έκπληκτικόν άν έλειπαν, διότι μετά την συμφωνίαν του πολέμου όλονέν εκδηλοῦται ζωηροτέρα από όλα τα μέρη ή έπιθυμία διεθνούς συνεννόησεως και συνεργασίας, όλονέν καθίσταται έντατικωτέρα ή διεθνής πολιτική ζωή.

Άλλ' αί περί τῶν ό λόγος διάσκεψις, αί όποίαι, καλῶς έχόντων τῶν πραγμάτων, συγκαλοῦνται κατ' έτος, είνε θεσμοί παλαιοί. Όφείλονται ή μέν διακοινοβουλευτική διάσκεψις είς την Διακοινοβουλευτικήν Ένωσιν, ή όποία συνεστήθη είς τῶν 1889 και έδρεύει είς την Γενεύην, ή δέ του έμπορίου είς ό μόνον διεθνές σωματοεῖον, έδρεύον είς τας Βρυξέλλας. Καί ή μία και ή άλλη όργανώσις στηρίζονται είς τας καθ' έκαστον κράτος σχετικές κοινοβουλευτικές ομάδας, αί όποίαι ή είνε συγκεκριμένης μονίμως ή συνιστῶνται έκάστοτε επί τη ευκαιρίᾳ τῶν διασκέψεων.

Μέλη τῶν ομάδων της Διακοινοβουλευτικής Ένώσεως είνε μόνον έν ενεργεία βουλευταί ή γενοῦσασταί, και κατ' εξαίρεσιν πρώην τοιοῦτοι. Είς τας ομάδας της Διεθνούς κοινοβουλευτικής διάσκεψης τοῦ έμπορίου μετέχουν κοινοβουλευτικοί και πολιτικοί άνδρες, και προαιρετικῶς προσωπικότητες εκ του δικαστικοῦ, οικονομολογικοῦ, εμπορικοῦ και βιομηχανικοῦ κόσμου, υπό τῶν ὅρων οἱ μη κοινοβουλευτικοί να μη υπερβαίνουν τόν τέταρτον του όλου αριθμοῦ τῶν μελῶν της ομάδος.

Είς την διακοινοβουλευτικήν διάσκεψιν αἱ ψήφοι που διαθέτει κάθε εθνική ομάδα ποικίλλουν αναλόγως του πληθυσμοῦ έκάστου κράτους καθ' ὅρισμένην κλίμακα, ή όποία αρχίζει από 6 ψήφους διά τῶν μικρότερων κράτη τά έχοντα πληθυσμόν κατώτερον τῶν 500 χιλιάδων κατοίκων, φθάνει είς τας 9 ψήφους επί πληθυσμοῦ 6 — 9 εκατομμυρίων, είς 17 επί πληθυσμοῦ 42 — 49 εκατομμυρίων και οὔτω καθεξής. Είς τας ψήφους αὐτάς προστίθενται άκόμη μία έως τέσσαρες ψήφοι, εάν τα μέλη της σχετικής εθνικής ομάδος περιλαμβάνουν τῶν 50 %, τῶν 60 %, τῶν 75 % ή τῶν 90 % της σχετικής λατικής Βουλῆς.

Αντιθέτως είς την Διεθνή κοινοβουλευτικήν διάσκεψιν του έμπορίου έχει καθιερωθῆ ίσότης ψήφου τῶν διαφόρων ομάδων, δι' έκαστην τῶν όποιων ψηφίζει ο πρόεδρος αὐτῆς ή ο πρόεδρος του μετέχοντος είς έκαστην επιτροπήν τμήματος αὐτῆς. Έκ τούτου όμως δέν έπεται ότι τα μέλη τῶν ομάδων δέν δικαιούνται να έκφέρουν διάφορον γνώμη.

Ο σκοπός της Διακοινοβουλευτικής Ένώσεως είνε ευρύτερος από τόν της εμπορικῆς. Αποσκοπεῖ ὅφ' ενός μέν είς τό να συνενώνη τῶ μέλη τῶν Βουλῶν είς κοινήν δράσιν προς συνεργασίαν τῶν σχετικῶν κρατῶν διά την στερέω-

σιν και δημοκρατικήν ανάπτυξιν της ειρήνης και της συνεργασίας τῶν λαῶν, ὅφ' ετέρου δέ είς την μελετην ὅλων τῶν προβλημάτων διεθνούς φύσεως τῶν ὁποίων είνε δυνατόν να προαχθῇ ή λύσις διά της κοινοβουλευτικῆς οδοῦ. Είς τόν κύκλον τῶν τοιούτων προβλημάτων περιελήφθησαν ὅλα τῶν πολιτικά ζητήματα οικονομικῆς, συνταγματικῆς, δικητικῆς ή διεθνούς φύσεως.

Η διάσκεψις του έμπορίου επιδιώκει κατά τό καταστατικόν της την συνεργασίαν τῶν επιτροπῶν της εμπορικῆς νομοθεσίας, προς ένοποίησιν τῶν σχετικῶν προς τό εμπόριον νόμων, διατάγμάτων και συνθηεῶν, περιοριζομένη είς τῶν ζητήματα, τῶν δυνάμενα να τύχουν διεθνούς ρυθμίσεως και ἀποβλέπει να άσφαλίσῃ είς τούς λαούς κατ' αὐτῶν τόν τρόπον, διά της ἀμοιβαίας συνδρομῆς, ἀποτελεσματικωτέραν προέκτασιν τῶν συμφερόντων των είς τό έξωτερικόν. Είς την πράξιν αἱ διασκέψεις του έμπορίου επεξετείναν τας εργασίας των και είς οικονομικά ζητήματα, μη υπαγόμενα είς την κατηγορίαν τῶν εμπορικῶν, ὅπως τῶν άγροτικών, τῶν μεταναστεύσεως, τῶν συγκοινωνιακά κλπ.

Ο τρόπος του κανονισμοῦ τῶν εργασιῶν τῶν έν λόγω διασκέψεων διαφέρει έπίσης. Αἱ Διακοινοβουλευτικαί διάσκεψεις αρχίζουν ὑποχρεωτικῶς μέ μίαν γενικήν συζήτησιν επί της εκθέσεως του γενικοῦ γραμματέως, ή όποία δέον να αναφέρεται είς την γενικήν πολιτικήν κατάστασιν του κόσμου. Η γενική αὐτή συζήτησις δύναται να άπασχολήσῃ τρεῖς συνεδρία. Κατόπιν συζητοῦνται είς την ὀλομέλειαν έπίσης τῶν ἄλλων θεμάτων, τῶν ὁποίων ή εξέτασις έχει προπαρασκευασθῇ ἀρκετόν χρόνον πρό της διασκέψεως από επιτροπῆς ή από ὀλιγομελεῖς ὅς επί τῶν πλείστον ὑποεπιτροπῆς, αἱ όποίαι προσδιορίζουν και τούς εισηγητάς.

Τοῦναντίον είς τας διάσκεψεις του έμπορίου, μετά την πανηγυρικήν έναρξιν τῶν εργασιῶν τῶν θέματα της ημερησίας διατάξεως εξέτάζονται είς τας επιτροπῆς αἱ όποίαι είνε πολυμελεῖς, και αἱ προτάσεις αὐτῶν συζητοῦνται υπό της ὀλομελείας, είς την ὁποίαν αἱ συζητήσεις έχουν μάλλον τυπικόν χαρακτήρα.

Η μέθοδος, ή ακολουθουμένη από την διεθνή κοινοβουλευτικήν διάσκεψιν του έμπορίου είνε πρακτικωτέρα, διότι ὅσον και άν ή γενική συζήτησις επί τῶν προεχόντων διεθνῶν πολιτικῶν ζητημάτων παρουσιάζει ένδιαφέρον, αἱ άγορεύσεις τῶν αντιπροσώπων τῶν διαφόρων ἐθνῶν, τῶν περισσοτέρων ἡναγασμένων να ὀμιλοῦν είς ἄλλην από την μητρικήν των γλώσσαν, ένῶπιον πολυμελεστάτης συνελεύσεως, σπανίως δύνανται να έχουν τόν χαρακτηρισά συνεισφοράν είς την λύσιν τῶν προβλημάτων. Είς τῶν επί τῶν πλείστον άνεξάρτητοι ἀλλήλων άγορεύσεις, παρασκευασμένα έκ τῶν προτέρων και αἱ όποίαι αναφέρονται πολλάκις είς ὅχι συναφή θέματα. Τοιουτοτρόπως ο μεταξύ των εἰρηδός είνε χαλαρός, συντελῶν είς την ἐλάττωσιν του ένδιαφέροντος τῶν μελῶν της διασκέψεως. Είς τοῦτο συμβάλλει και ή ανάγκη τῶν μεταφράσεων είς την έτέραν τῶν κυρίων γλώσσων — γαλλικήν ή αγγλικήν — ή και είς τας δύο, ὅταν ή άγορεύσις γί-

νεται είς την γερμανικήν γλώσσαν. Αντιθέτως ή εξέτασις κατ' ἀρχάς τῶν θεμάτων από τας πολυμελεῖς επιτροπῆς που γίνονται είς τας διάσκεψεις του έμπορίου διευκολύνουν τούς συνέδρους, μη ὑποχρεωμένους να άπαγγέλλουν άγορεύσεις παρασκευασμένας, να μετέχουν είς την εξέτασιν τῶν θεμάτων.

Η αξία τῶν διασκέψεων αὐτῶν δέν ἔγκειται οὔτε είς την έπιστημονικήν πρωτοτυπίαν της εξέτάσεως τῶν θεμάτων οὔτε είς την ἄμεσον εφαρμογήν τῶν λαμβανομένων αποφάσεων—αἱ διασκέψεις δέν είνε έπιστημονικά συνέδρια οὔτε έχουν έπίσημον χαρακτήρα ὅστε να δεσμεύουν τας Κυβερνήσεις—ἀλλ' είς τήν εξέτασιν τῶν σπουδαιότερων πολιτικῶν ζητημάτων από πολιτικούς άνδρας τῶν διαφόρων κρατῶν, είς την προπαρασκευήν του εδάφους προς άποδοχήν ὀμοιόμορφων λύσεων, είς την καλλιέργειαν του πνεύματος της ἀλληλεγγύης και της συνεργασίας τῶν λαῶν. Είς τοῦτο συμβάλλει και ή προσωπική ἐπαφή και γνωριμία τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τῶν διαφόρων χωρῶν. Καί δέν εἶχεν ἄδικον ο κ. Μάκ Δόναλδ, ὁ ὁποῖος είς την τελευταίαν διάσκεψιν του Λονδίνου ἐξήρεν ὅλως ἰδιαιτέρως την σημασίαν τῶν προσωπικῶν δεσμών που έχουν την ευκαιρίαν είς τας διασκέψεις να συνάπτουν οἱ πολιτικοί άνδρες και οἱ όποιοι διευκολύνουν την μεταξύ τῶν κρατῶν συνεννόησιν. Είς ταῦτα δέον να προστεθῇ ή ἀφέλεια, την ὁποίαν ἀποκομίζουν οἱ μετέχοντες τῶν διασκέψεων τούτων πολιτευταί, οἱ όποιοι λαμβάνουν την ευκαιρίαν να μελετοῦν την διεθνή θνιν τῶν μεγάλων πολιτικῶν ζητημάτων, έπίσης ή ἀμιλλα που ἀναπτύσσεται μεταξύ τῶν διαφόρων ἐθνικῶν ὁμάδων είς τό να συμβάλουν είς την διαφώτισιν τῶν ζητημάτων και είς την λήψιν τῶν ὀρθοτέρων αποφάσεων.

Όλοι οἱ λόγοι οἱτοι συντελοῦν ὅστε να αὐξάνη συνεχῶς ή συμμετοχή είς τας διακοινοβουλευτικές διάσκεψεις τῶν διαφόρων ἐθνῶν, έπιθυμούντων να μη ὑστερήσουν είς την κοινήν προσπάθειαν που καταβάλλεται σήμεραν περισσότερον από πάντοτε.

Όμως είς τούς παρακολουθοῦντας τας διασκέψεις αὐτάς γεννᾶται αὐθόρμητως τό ἐρώτημα, εάν δέν θα ήτο δυνατόν να ὀργανωθοῦν αὐται πρακτικωτερον, ὅστε τα ἀποτελέσματα αὐτῶν να είνε οὐσιαστικώτερα.

Αἱ διάσκεψεις αὐται, συγκαλοῦμεναι πότε είς την μίαν και πότε είς την ἄλλην πόλιν των μετεχόντων κρατῶν, έχουν τό ἐλάττωμα, ὅπως και τῶ διεθνή έπιστημονικά συνέδρια, ότι δέν έχουν είς την διάθεσιν των ἀρκετόν χρόνον, ὁ ὁποῖος συντομεύεται ἐξ αἰτίας τῶν ὑποδοχῶν και δεξιῶσεων, τας ὁποίας τῶ φιλοξενούντα κράτη φιλοτιμούνται να παρέχουν είς τούς συνέδρους — ή φιλοξενία και είς τό Βερολίνον πέρυσι και είς τό Λονδίνον ἐφέτος ὑπῆρξεν ὀμολογουμένως ἐκτάκτως δαψιλῆς — και ἐξ αἰτίας της έπιθυμίας που έχουν φυσικά οἱ συνέδροι να έπισκεφθοῦν τῶν αξιοθέατα τῶν πόλεων που έχουν την ἔδραν των έκάστοτε αἱ διασκέψεις.

Τοιουτοτρόπως τό διακοσμητικόν μέρος περιορίζει τόν διατιθέμενον χρόνον διά τας συνεδρίας και τό ένδιαφέρον διά την παρακολούθησιν αὐτῶν είς σημείον που να προσλαμβάνουν αὐται συχνά τυπικόν χαρακτήρα.

Έκτός τούτου παρετηρήθη ότι ή σύγκλησις τῶν διακοινοβουλευτικῶν διασκέψεων είς διαφόρων πόλεις δέν συμβάλλει είς την μεγαλυτέραν ἀπήχησιν

τῶν εργασιῶν αὐτῶν και είς τόν μεγαλυτερον ἐπηρεασμόν της κοινῆς γνώμης και τῶν κυβερνήσεων. Εἴτε διότι ὁ τύπος δέν είνε καταλλήλως ὀργανωμένος εἴτε διότι ἄλλα ἐσωτερικά ζητήματα άπασχολοῦν περισσότερον την κοινήν γνώμην, συμβαίνει ὅστε πολλάκις αἱ εργασίαι τῶν διασκέψεων να προκαλοῦν ὀλίγον την προσοχήν του κοινῶ και τοῦτο τόσον περισσότερον, ὅσον μεγαλειτέρα είνε ή πόλις ὅπου συγκαλοῦνται αἱ διασκέψεις.

Έκ τούτου ἐγεννήθη ή σκέψις ἐξευρέσεως μονίμου ἔδρας τῶν διακοινοβουλευτικῶν τοῦλάχιστον διασκέψεων, ὅπου να δύνανται οἱ συνέδροι να ἀφισιοῦνται ἀνεστῶτερον είς τας εργασίας των και ἄπ' ὅπου να είνε δυνατόν να ἐπηρεάζωνται περισσότερον και ή κοινή γνώμη και αἱ Κυβερνήσεις.

Πόλις που συγκεντρώνει τά πλεονεκτήματα αὐτά περισσότερον είνε ἀναμφισβήτητος ή Γενεύη. Έκεῖ και ὁ ἐγγύς τύπος και ὁ ἀντιπρόσωποι του ὀλοδοποι τύπου είνε καταλλήλως ὀργανωμένοι, ὅστε να παρακολουθοῦν τας εργασίας τῶν διακοινοβουλευτικῶν διασκέψεων και να δίδουν είς αὐτάς την μεγαλειτέραν δυνατήν ἀπήχησιν είς τόν κόσμον. Είς την Γενεύην έπίσης, λόγω τῶν πολλῶν διεθνῶν συγκεντρώσεων που γίνονται κατ' έτος ἐκεῖ, τό διακοσμητικόν μέρος δέν παίζει σχεδόν κανένα ρόλον.

Έκτός τούτου άν καθιερωτο να συνεργωνται αἱ διακοινοβουλευτικαί διάσκεψεις είς την Γενεύην έκαστον Σεπτέμβριον ἀμέσως πρό της συνόδου της Συνελεύσεως της Κ. τ. Ε. και να εξέτάζωνται ὅπ' αὐτῶν και τῶ σπουδαιότερα ζητήματα ἐξ ἐκείνων που άπασχολοῦν την Κ. τ. Ε., θα κατωρθοῦτο και αἱ Κυβερνήσεις να ἐπηρεάζωνται περισσότερον και ἀμεσώτερον και να συμπληρωθῇ ή Κ. τ. Ε. Διότι ὅπως είνε αὐτή ὀργανωμένη παρουσιάζει μίαν μονομέρειαν, ότι στηρίζεται είς την έκπρωςήσιν τῶν Κυβερνήσεων. Καί εἴνε μὲν ἄλλῃθεν δι' ἐπεκράτησιν ή συνήθεια εὐτυχῶς είς μερικά κράτη να καταρτίζονται αἱ ἀντιπροσωπείαι κατά τοιούτον τρόπον, ὅστε να περιλαμβάνουν και ἄσχετα προς τας κυβερνήσεις κρονοβουλευτικά πρόσωπα, ἀλλά τοῦτο δέν ἀναρρεῖ τόν κανόνα της συγκροτήσεως και του Συμβουλίου και της Συνελεύσεως της Κ. τ. Ε. από ἀντιπροσώπους τῶν Κυβερνήσεων, οἱ όποιοι ὅς εκ της θέσεως αὐτῶν είνε είς ἄκρον ἐπιφαινετικοί. Άλλά ή προαγωγή της Κ. τ. Ε. έχει ἀνάγκη μεγαλειτέρας τόλμης και πρωτοβουλίας, ευρύτερας συνεργασίας που δύνανται περισσότερον να έξασφαλισθοῦν διά της χρησιμοποίησεως και λαϊκῶν ἀντιπροσώπων είς την Γενεύην. Τοῦτο, λοιπόν, δύναται να επιτευχθῇ είς ἀρκετόν μέτρον, εάν, ὅπως ἀνέφερα, ἀποφασίζετο να συνέρχωνται αἱ διακοινοβουλευτικαί διάσκεψεις έκαστον Σεπτέμβριον είς την Γενεύην και να εξέτάζωνται και τῶ σπουδαιότερα ζητήματα εκ τῶν άπασχολούντων την Κ. τ. Ε. Τοῦτο θα εἶχε και ἔν ἄλλο ἄκόμη πλεονέκτημα, ότι θα έφερει είς στενωτέραν ἐπαφήν μέ την Κ. τ. Ε. και Κράτη, τῶ ὁποία δέν είνε μέλη αὐτῆς, ἀλλά μετέχουν τῶν διακοινοβουλευτικῶν διασκέψεων.

Άλλ' ὅς ἐπανελέσθωμεν είς την διάσκεψιν του Λονδίνου. Κατά τας εργασίας αὐτῆς ἐσημειώθη συναδελφικόν πνεῦμα και ἐγκαρδιότης μεταξύ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων κρατῶν, ἀνεξαρτήτως της συμμετοχῆς των είς τόν παγκόσμιον πόλεμον, δείγμα της χρησιμότητος τῶν διακοινοβουλευτικῶν διασκέψεων.

Αἱ προσπάθειαι αὐταί καταβάλλονται

τητος τῶν διακοινοβουλευτικῶν διασκέψεων.

Η γενική συζήτησις επί της εκθέσεως του Γενικοῦ Γραμματέως παρεστράφη κυρίως είς τῶν ζητήματα της έξασφαλίσεως της ειρήνης, μεταξύ τῶν ὁποίων πρώην θέσιν ἔλαβε τό σχέδιον του κ. Μπριάν περί της Εὐρωπαϊκῆς Ένώσεως. Έναντίον του σχεδίου αὐτοῦ δέν ἠκούσθη καμία ἀποκάλυπτος φωνή. Χαρακτηριστική ήτο και ή εκ μέρους Γερμανῶν ἀντιπροσώπων ὑποστήριξις της ιδέας. Επιδυλάξεις μόνον ἐξεδηλώθησαν ὅς προς την ὀργάνωσιν της Εὐρωπαϊκῆς Ένώσεως, εκ τῶν φόβου μήπως έξασθενήσῃ δι' αὐτῆς ή Κ.τ.Ε., ἐφάνη δέ ἐπικρατοῦσα ή γνώμη, συμπῆσις και είς τούς ἀγγλικούς κύκλους, ὅπως ή Εὐρωπαϊκή Ένωσις ὀργανωθῇ ἀπολύτως ἐντός της Κ. τ. Ε.

Εμμεσος ποία τις ἀντίδρασις κατά της ιδέας της Εὐρωπαϊκῆς Ένώσεως ἐξεδηλώθη υπό μερικῶν ἀντιπροσώπων, οἱ όποιοι ὑπεστήριξαν ότι προέχουσιν θέσιν διά την έξασφάλισιν της ειρήνης κατέχει ὁ ἀφοπλισμός. Κατ' ἀρχήν ἐναντίον της ιδέας του ἀφοπλισμοῦ, έχοντας ἀναμφισβήτητως μεγίστην σημασίαν και από ψυχολογικής και από οικονομικῆς ἀπόψεως, δέν διευτυώθησαν ἐντελῶς ἀποκρουστικαί γνώμαι, ἐξεφράσθη ὁμως ή ἀντίρρηση ότι ἐφόσον δέν παρέχεται ή ἀσφάλεια είς τῶν Κράτη, είς ὀρισμένα τοῦλάχιστον Κράτη ὁ ἀφοπλισμός των είνε ἀδύνατος, τόσον περισσότερον ὅσον Κράτη, ὅπως ή Ρωσία, μη μετέχοντα της Κ. τ. Ε. δέν ἀφοπλίζονται. Εἴνε φυσικόν είς τό ζήτημα του ἀφοπλισμοῦ δέν δίστανται αἱ γνώμαι τῶν νικητῶν κρατῶν και τῶν ἡττημένων, τῶ ὁποία είνε και ἀφωπλισμένα. Ένας ἀντιπρόσωπος ἡττημένου κράτους, της Οὐγγαρίας, με πικρίαν παρετήρησεν ότι αἱ νικητρία Δυνάμεις, δέν ἐξεπλήρωσαν τῶν δια τῶν Συμφωνιῶν της Κ. τ. Ε. ὑπόσχεσιν περί ἀφοπλισμοῦ, χωρίς να έχουν δικαιολογίαν, ἀφοῦ συνήφθησαν τόσα σύμφωνα φιλικῶς και διατηρίας και ὑπεγράφη τό σύμφωνον τῶν Παρισίων, ἐζήτησε δέ να συγκεντρωθῇ ή συζήτησις είς την εξέτασιν του ζητήματος του ἀφοπλισμοῦ, άνευ της πραγματοποιήσεως του ὁποῖου ή Εὐρωπαϊκή Όμοσπονδία θα ήτο ἀδύνατος.

Παρά τας διαφωνίας αὐτάς δέν ἐσημειώθη καμία δέξτης της συζήτησιν. Τό παρῶντων τῶν ἡττημένων κρατῶν και εὐεξήγητον είνε και δέν στερεῖται δικαιολογίας, ἀλλά δέν είνε δυνατόν να μη ἀναγνωρισθῇ ότι, ὅπως ή μέχρι τούδε πείρα ἄλλως, δέν δύναται να δεχθοῦν τῶν κράτη να κάνουν σοβαράς ὑποχωρήσεις είς τόν ἀφοπλισμόν ἐφόσον δέν τούς παρέχεται ή ἀσφάλεια της ἰδίας ἀκεραιότητος διά της ὀπαγωγῆς των είς ευρύτερον πολιτικῶν συναρπασίων, ἔχοντα τῶ μέσα να ἀποσοβήσῃ κάθε κίνδυνον πολέμου, μη ἀπολειπομένου εκ του περιορισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν, ὁ ὁποῖος ἄλλως τε δέν ἐμποδίζει την τελειοποίησιν τῶν μέσων της καταστροφῆς.

Η ιδέα της Εὐρωπαϊκῆς Όμοσπονδίας προήχθη είς τό Λονδίνον και διά μιᾶς συγκεντρώσεως τῶν Εὐρωπαίων ἀντιπροσώπων, οἱ όποιοι διεβίβασαν την εὐχην είς την ἐκτελεστικήν επιτροπήν της Διακοινοβουλευτικῆς Ένώσεως, ὅπως συσταθῇ ειδική εὐρωπαϊκή επιτροπή μέ σκοπόν να ἐξετάσῃ τόν τρόπον της ἐνίσχυσεως εκ μέσους της Ένώσεως της ιδέας της Εὐρωπαϊκῆς Όμοσπονδίας.

Αἱ προσπάθειαι αὐταί καταβάλλονται

Η ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

διά την Βαλκανικήν Ένωσιν ήκούσθησαν επίσης πολύ ευμενώς από τὰ μέλη της Διοσκέφους. Είς ιδιαίτερον συγκέντρωσιν τῶν Βαλκανικῶν αντιπροσώπων ἐξεδηλώθη ὁμοφωνία ἀντιλήψεων ὡς πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Α' Βαλκανικῆς διασκέφους καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς προσεγγίσεως τῶν Βαλκανικῶν λαῶν.

Μετά τὴν γενικὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ γενικοῦ γραμματέως ἐξητάσθησαν ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τῆς διασκέφους τὰ ἐξῆς θέματα: "Ελεγχος τῶν συνδικάτων καὶ τῶν τράστ, προβλήματα τῆς ἀσφαλείας καὶ τοῦ συμφώνου τῶν Παρισίων, κοινοβουλευτικὸν σύστημα καὶ μειονότητες.

Εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἐλέγχου τῶν συνδικάτων καὶ τῶν τράστ τὸ συμπέρασμα τῆς συζητήσεως ἦτο ὅτι οἱ οἰκονομικοὶ οἱτοὶ ὁργανισμοὶ εἶνε φυσικὰ φαινόμενα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, ἀλλ' ὅτι δύναται νὰ ἔχουν ἀποτελέσματα ἐπιβλαβῆ καὶ διὰ τὸ Κράτος καὶ διὰ τὸ σύνολον καὶ ὅτι ἐκ τούτου ἐπιβάλλεται ἡ ἐκ μέρους τοῦ κράτους ἐπίβλεψις αὐτῶν, ὅχι πρὸς παρακώλυσιν τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως, ἀλλὰ πρὸς ἀποδόρῃσιν τῶν ἐπιβλαβῶν ἀποτελεσμάτων.

Εἰς ὁμοίαν περίπτωσιν συμπέρασμα εἶχε καταλήξει ἡ διεθνὴς κοινοβουλευτικὴ διάσκεψις τοῦ ἑμπορίου εἰς τὸ Βερολίνον, ἡ ὁποία ἐξήτασε τὸ ζήτημα τῆς συστηματοποιήσεως (rationalisation) τῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου ἐξεδηλώθη ζωηρὰ διαφωνία μεταξύ τῶν Ἀγγλῶν ἀντιπροσώπων, τῶν μὲν συντηρητικῶν ὑποστηρίζοντων ὅτι δὲν συμφέρει ἡ ἀνάμειξις τοῦ κράτους, τῶν δὲ ἐργατικῶν ὑπερασπιζομένων τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ κράτους χάριν τοῦ συμφέροντος τῶν καταναλωτῶν καὶ τοῦ συνόλου.

Πρὸς παρακολούθησιν τῆς δράσεως καὶ ἔλεγχον τῶν διεθνῶν συνδικάτων καὶ τράστ ἡ διάσκεψις τοῦ Λονδίνου συνέστησε νὰ νύνη κατὰλληλος διεθνὴς ὁργάνωσις εἴτε εἰς τὴν Κ. τ. Ε. εἴτε ἐκτός αὐτῆς δι' εἰδικῆς διεθνὸς συμφωνίας.

Κατὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τῆς ἀσφαλείας καὶ τοῦ συμφώνου τῶν Παρισίων ἡ Διάσκεψις ἐξέφρασε τὴν γαράν τῆς διὰ τὴν ὑπογραφήν ὑπὸ 57 Κρατῶν τοῦ συμφώνου, τὸ ὁποῖον σημειώνει ἐπανάστασιν εἰς τὸ Διεθνὲς δίκαιον, τὸ ὁποῖον προηγουμένως ἀνεγνώριζε τὸν πάλαιον δὲ νόμιμον μέσον λύσεως τῶν διεθνῶν διαφορῶν. Πρὸς τούτους ἡ Διάσκεψις θεωροῦσα ὅτι ἡ διὰ τὸν συμφῶνον ἀναγνωρισθεῖσα νέα ἀρχὴ καὶ ἔφη σινεπειὰς τόσον ἀναφορικῶς εἰς τὸ διεθνὲς συμβατικὸν δίκαιον (σύστημα κυρώσεων). ὅσον καὶ ἀναφορικῶς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν δίκαιον τῶν κρατῶν. Ἰδίως τὸ σινατανιατικὸν καὶ τὸ ποινικόν, διεκρίθη ὅτι θὰ ἀκτιορῶσιν τὰς δυνάμεις τῆς εἰς τὴν μελέτην αὐτῶν τῶν σινεπειῶν. Ἐν τῇ αὐτῇ σινεπείᾳ τὴν ὑπογραφήν τοῦ συμφώνου τῶν Παρισίων καθὼς καὶ τῆς προαριετικῆς οἰκίας τοῦ διατητηκοῦ δικαστηρίου τῆς Χάγης ἀπὸ τὰ μὴ προσσηδρήσαντα ἀκούη καὶ ὅτι, ἡ εἰς περιπτώσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ προσχώρησις εἰς τὰς ἀναγέτω γενικὰς συμφωνίας ὑπὸ ὁρισμῶν κρατῶν δὲν εἶνε δυνατὴ, τὴν σίνανσιν διμεροδὴν ἡ περιφειαικῶν ἀναλόνων συμφῶνων. Ἐξώσε δὲ ἐπὶ τὴν εἰς τὰς διαφόρους ἐθνικὰς ὁμάδας πρὸς ἀπαρτίλουν τὴν Διακονοβουλεικὴν Ἐνωσιν, νὰ ἐργασθοῦν ὑπὸ τὸ ἀντικείμενον πνεύμα.

Ἡ συζήτης περὶ τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ κατέληξεν ὡς ἦτο φυσικόν, εἰς τὴν διαδάλωσιν τῆς πίστεως εἰς τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα, τὸ ὁποῖον

ὑπάρχει ἐν γνομικὸν πολὺ κοινόν, ἀλλ' ἐξ ἴσου καὶ πολὺ ὁρθόν: ἐν τῇ ἐνώσει ἡ ἰσχύς. Πολὺ δικαίως λοιπὸν ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις μεταξύ περισσοτέρων κρατῶν εἶνε τὸ μᾶλλον ἀποτελεσματικόν μέσον τῶν ἀσθενεστέρων κρατῶν, ὅπως μετριάσουν τὸν οἰκονομικὸν ἀνταγωνισμόν τῶν ἰσχυροτέρων οἰκονομικῶν κρατῶν διὰ τοῦ σχηματισμοῦ κοινού καὶ μᾶλλον ἐκτεταμένου ἐδάφους οἰκονομικῶν συμφερόντων, συγχρόνως δὲ, ὅπως ἀντιδράσουν κατὰ τῶν μειονεκτημάτων τῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προστατευτικῆς πολιτικῆς καὶ συντελέσουν εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς πολιτικῆς τῆς ἐλευθέρως συναλλαγῆς διὰ τοῦ σχηματισμοῦ εὐρυτέρων οἰκονομικῶν ἀγορῶν καὶ εἰδικεύσεως τῆς παραγωγῆς ἐντὸς τοῦ ἐδάφους τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως. Ἀλλ' ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις, μὴ συνιστάμενη ὡς ἡ ἐμπορικὴ σύμβασις εἰς τὸν συμβιβασμὸν μόνον τῶν ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν κρατῶν ἀλλ' εἰς τὴν ἔνωσιν καὶ συγχώρευσιν τούτων, καὶ προϋποθέτουσα συγχρόνως τὴν συνεργασίαν τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας καὶ ὁρισμένων ἰδίως ὑπηρεσιῶν τῶν κρατῶν, ἄτινα μετέχουν εἰς αὐτήν, ἰδίως τῆς νομισματικῆς καὶ συγκοινωνιακῆς ἐν γένει, συναντᾷ μεγαλύτερα ἐμπόδια καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξιν ὁρισμένων παραγόντων, ἀνευ τῆς συμβολῆς τῶν

παρέχει ἑγγύησιν διὰ τὴν προστασίαν τῶν ζωτικωτέρων συμφερόντων ἐκάστου τόπου. Ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐξονυχισθοῦν ὅλα τὰ ζητήματα, τὰ συναφῆ πρὸς τὴν κρίσιν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ. Διεξήχθη ἡπία συζήτης περὶ τῆς σωματικῆς ὁργανώσεως τοῦ κράτους, τὴν ὁποίαν ἀδικαιολογητῶς οἱ Ἴταλοι ἀντιπρόσωποι ὑπεστήριξαν ὅτι ἀποτελεῖ κοινοβουλευτικὴν ὁργάνωσιν καὶ μάλιστα ἐξελιγμένης μορφῆς. Μία πρότασις περὶ ἀποκλεισμοῦ ἀπὸ τὰ κοινοβουλία ἀντιπροσώπων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων δὲν εἶνε δεκτὴ, ὅσον καὶ ἂν ἐτονίσθη ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὴν αὐτονομίαν τῆς ἀπέναντι ἐπαγγελματικῶν ἢ οἰκονομικῶν ὁργανώσεων. Ἐγινε δεκτὴ μία πρότασις τῆς Αἰγυπτιακῆς ἀντιπροσωπείας, διαμαρτυρηθείσης διὰ τὴν καταπάτησιν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπως ἐξετασθῇ εἰς μίαν προσεχῆ διάσκεψιν ὁ τρόπος, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἡδύνατο νὰ ἀντιδράσῃ ἡ Διακονοβουλειτικὴ Ἐνωσις κατὰ τῆς καταλύσεως τῶν κοινοβουλευτικῶν θεσμῶν.

Τὸ ζήτημα τῆς σταθεροποιήσεως τῶν Κυβερνήσεων, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐξαιρετικὴν σημασίαν, ἐξετάσθη ἀκριβοῶς. Ἀναγκαιῶς θὰ ἀσχοληθῇ μετ' αὐτὸ εἰς τὸ μέλλον ἡ Διάσκεψις.

Ἐπίσης ἀκριβοῶς ἐξετάσθη τὸ σπουδαιότατον ζήτημα τοῦ τύπου. Ἐγινε μόνον δεκτὴ ἀπόφασις, συνιστώσα τὴν λήσιν μέτρων κατὰ τῆς στρεβλώσεως ὑπὸ ὁρισμένων ὁργάνων τοῦ τύπου τῶν πρακτικῶν τῶν Βουλῶν. Καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ παρασθῇ ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ προσεχῶς λεπτομερέστερον.

Ἡ συζήτης περὶ τῶν μειονοτήτων κατέληξεν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀνάγκης ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχῆς τῆς

ὁποῖων δὲν ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐξυπηρέτησις καὶ ἡ κοινὴ προαγωγὴ τῶν συμφερόντων τῶν κρατῶν, ἄτινα μετέχουν εἰς αὐτήν. Θὰ περιορισθῶμεν ἐνταῦθα εἰς τὴν λίαν συνοπτικὴν ἐξέτασιν μερικῶν ἐκ τῶν παραγόντων τούτων ἐντὸς τῶν βαλκανικῶν ὁρων.

Κατὰ πρῶτον λόγον ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις ἀπαιτεῖ ἀνάλογον οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ κατάστασιν τῶν κρατῶν, ἄτινα μετέχουν εἰς αὐτήν, διότι ἂν τοῦτο δὲν συμβαίνει, ἐνδέχεται τὸ μὲν νὰ ἐπιφέρει ἐπικινδύνους κλονισμοὺς καὶ μεταβολὰς εἰς τὰς ἐθνικὰς οἰκονομίας τῶν μετεχόντων εἰς αὐτὴν κρατῶν, τὸ δὲ νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀφαίμαξιν καὶ ἀπορροφήσιν τῶν ἀσθενεστέρων οἰκονομικῶν κρατῶν τῆς ἐνώσεως παρὰ τῶν μᾶλλον οἰκονομικῶς προηγμένων. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης αἱ ἀνάλογοι σ. νήκται τῆς οἰκονομικῆς ἀρίστης καὶ καταστάσεως τῶν βαλκανικῶν κρατῶν κατὰ πολὺ προάγουν καὶ ἐξυπηρετοῦν τὴν ἰδέαν τῆς Βαλκανικῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως. Ἀν μάλιστα ἀκόμη ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τι μέτρον αἱ λαϊκαὶ οἰκονομίαι τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς ἀλλοσυμπληροῦνται, ἡ ἰδέα τῆς Βαλκανικῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως εὐρίσκει οὕτω στα-

προστασίας τῶν μειονοτήτων ἀπὸ ὅλα τὰ κράτη, συμφῶνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς εἰς Κοπεγχάγην συνελθούσης διασκέφους καὶ τὴν παρ' αὐτῆς γενομένην «Διακήρυξιν τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων». Ἐκάλεσε δὲ τὰς ἐθνικὰς ὁμάδας νὰ ἐργασθοῦν πρὸς τὴν Κ. τ. Ε. πρὸς προστασίαν τῶν μειονοτήτων διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ συμβουλίου τῆς Κ. τ. Ε. ἀπὸ τῆς ἐξέτασιν ἀσθενῶν περιπτώσεων καὶ μὴ προκαλοῦσάν ζήτημα ἀρχῆς, διὰ τῆς διακρίσεως τοῦ προπαρασκευαστικοῦ ὁργάνου, τοῦ βεβαιούντος τὰ γεγονότα καὶ τοῦ ὁργάνου τοῦ ἐξετάζει τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀποφαινεταί, διὰ τῆς συστάσεως εἰδικοῦ συμβουλευτικοῦ ὁργάνου εἰς ἕκαστον κράτος, ἐμπνέοντος ἐμπειροσύνην καὶ εἰς τὴν πλειονότητα καὶ εἰς τὴν μειονότητα καὶ ἔχοντος προορισμὸν νὰ αἰρήτῃ τὰ παρόπινα καὶ τέλος διὰ τῆς ἀνακοινώσεως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους (μειονότητας καὶ Κυβερνήσεις) περὶ τῆς πορείας ἐκάστης ὑποθέσεως.

Ἡ Διάσκεψις εἰς τὴν ὁποίαν μετέσχον 32 κράτη καὶ πεντακόσιοι καὶ πλέον ἀντιπρόσωποι ἐπεματίσθη μετ' ἐμπνευσμένην ἀγόρευσιν τοῦ Ἀγγλοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Μάκ Δόναλδ, ἐξάραντος τὴν σημασίαν τῶν διακονοβουλευτικῶν συγκεντρώσεων, τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιμόνου συνεχίσεως τῶν προσπαθειῶν διὰ τὸν ἀφοπλισμὸν καὶ τὴν πανύλησιν τῆς εἰρήνης.

Τὸ ἐρχόμενον ἔτος θὰ συνέλθῃ ἡ Διάσκεψις εἰς τὴν Ρουμανικὴν πρωτεύουσιν. Ἐν τῷ μεταξύ θὰ ἀποφασισθῇ ἂν ἀπὸ τοῦ 1932 θὰ πρέπει νὰ συνέργηται κανονικῶς ἡ Διάσκεψις εἰς τὴν Γενεῶν κατὰ τὴν ἀντικείμενον ἐκτεθεῖσαν ἀποψιν.

Α. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΓΓ. ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΑΛΕΞ. ΒΕΡΔΕΛΗΣ

ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΦΩΚΙΩΝ ΖΑΪΜΗΣ

ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

θερύτερον ἔρεισμα.

Κατὰ δεύτερον λόγον τὰ ἀγαθὰ καὶ ἡ ἰδέα τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως προάγονται προφανῶς ἐντὸς μιᾶς ἀτμοσφαιρας πραγματικῆς ἀμοιβαιότητος ἐνισχυομένης ἐκ τῶν ἱστορικῶν παραδόσεων, τῶν πολιτικῶν προσανατολισμῶν καὶ ἄλλων φιλοδοξῶν καὶ τάσεων τῶν μετεχόντων εἰς αὐτὴν κρατῶν. Ἀν ἡ ἰδέα τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως τῶν Βαλκανίων εὐρίσκει ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἀνάλογον σταθερὸν ἔρεισμα, πολὺ διαστέλλομεν τοῦλάχιστον νὰ ὑποστηρίξομεν. Δὲν πρέπει νὰ παρίδωμεν ἐπίσης τὰς δυσχερείας τοῦ τρόπου τῆς ὁργανώσεως καὶ διοικήσεως ἢ τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως οὔτε τὴν ἀνάγκην τῆς συνεννόσεως, προκειμένου περὶ τῆς συνάψεως ἐμπορικῶν ἰδία συνθηκῶν ἢ ἐν γένει προκειμένου περὶ τῆς φορολογικῆς πολιτικῆς τῶν μετεχόντων εἰς αὐτὴν κρατῶν. Πρὸ παντὸς ὅμως ὑπὸ τὰς παρούσας δυσχερεῖς δημοσιονομικὰς συνθήκας, καθ' ὅς ἐμφανίζεται ἐπιτακτικὴ καὶ ποσβληματικὴ ἡ ἐξέυρεσις καὶ αὔξησις τῶν ἐσόδων εἰς πᾶν κράτος, προβάλλει ὡς ἐμπόδιον ὁ τρόπος καὶ τὸ μέτρον τῆς κατανομῆς τῶν ἐκ δασμῶν ἐσόδων μεταξύ τῶν κρατῶν τῆς ἐνώσεως. Διότι ὅταν λέγομεν τελωνειακὴν ἔνωσιν, ἂν δὲν θέλωμεν νὰ συγχέωμεν τὰς ἐννοίας πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ νοοῦμεν τὴν ἔνωσιν τῶν ἐμπορικῶν καὶ ἐν γένει τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν μετεχόντων εἰς αὐτὴν κρατῶν διὰ τῆς ἀσσεως τῶν δασμολογικῶν φραγμῶν διὰ τὰ μεταξύ τῶν χωρῶν τούτων ἀνταλλάσσόμενα προϊόντα αὐτῶν καὶ σχηματισμοῦ κοινῶν τελωνειακῶν συνόρων ἔναντι τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὰ κράτη ταῦτα ἐμπορευμάτων ἐκ τῶν ἄλλων χωρῶν. Διὰ τοῦτο ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας προβάλλει ἡ ἐκλογὴ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ μέτρου τῆς κατανομῆς τῶν ἐκ δασμῶν ἐσόδων. Οὕτω τὸ μέτρον τῆς κατανομῆς θὰ βασίζεται—ὡς εἶνε ὁρθότερον, ἀλλὰ καὶ δυσχερέστερον πρὸς προαρισμὸν—ἐπὶ τῆς σχέσεως τῆς καταναλωτικῆς ἱκανότητος τοῦ πληθυσμοῦ τῶν μετεχόντων κρατῶν εἰς τὴν ἔνωσιν ἢ ἐπὶ τῆς ἀριθμητικῆς σχέσεως μόνον τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν ἢ ἐπὶ τῆς σχέσεως τῶν ἐκ δασμῶν εἰσπράξεων τῶν κρατῶν τῆς ἐνώσεως κατὰ τὸ πρὸς τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως κτιστῶς ἢ τέλος ἐπὶ τῆς σχέσεως τῆς ἐδαφικῆς ἐκτάσεως ἢ ἄλλου τινὸς μέτρου; Ἀν ἐρευνήσῃμεν βεβαίως τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ τὰς φορολογικὰς νομοθεσίας τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς, συναντῶμεν μεγαλύτερον ὁμοιότητα καὶ κοινὴν τὴν ποσὴν τῶν ἀρχῶν τῆς νομοθεσίας αὐτῶν ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν προσό-

δων. Ἐπίσης ἔχομεν ὡς ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς ἐρευνῆς ταύτης ὅτι οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς κατὰ πολὺ ἀντλοῦν ἐκ τῶν ἐμμέσων φόρων, ὦν τὸ ποσοστὸν εἰς τὰ ἔσοδα τῶν προϋπολογισμῶν αὐτῶν ποικίλλει εἰς τὰ διάφορα κράτη, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶνε ἐξ ἴσου σημαντικόν. Τοῦτο ἀναμφισβήτητος ἀπὸ μιᾶς ἀπόψεως ἐξυπηρετεῖ τὴν τελωνειακὴν ἔνωσιν, διότι οὕτως ἐν τινι μέτρῳ ἡ τοιαύτη ἀνάλογος σύνθεσις τῶν ἐσόδων αἶρει ἐν μέρος τῶν δυσχερειῶν, αἵτινες ἐνδέχεται νὰ προκύπτουν κατὰ τὴν κατανομήν τῶν ἐκ δασμῶν κοινῶν ἐσόδων αὐτῶν, περὶ ὧν γράφομεν ἀνωτέρω, θὰ παραμείνῃ ὅμως ἰσχυρὰ ἡ ἀντίστασις τῶν κρατῶν πρὸς μειώσιν ἐνδεχομένως τῶν ἐκ τῶν ἐμμέσων φόρων ἐσόδων αὐτῶν, διότι ἐνῷ αἱ δημοσιονομικαὶ ἀνάγκαι τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς εἶνε ἄνισοι, εἶνε ἐπίσης διὰ πάντα ταῦτα λίαν ἐπιτακτικὰ, χωρὶς εἰσέτι παρὰ ταῦτα νὰ ἔχη σταθεροποιηθῇ ἡ πολιτικὴ τῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων καὶ ἐν γένει ἐναρμονισθῇ ἡ δασμολογικὴ πολιτικὴ τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς μεταξύ τούτων ἐμπορικὰς σχέσεις. Ἀν λάβωμεν ταῦτα ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ἀναφερομένας ἐν γένει δυσχερείας τῆς ἰδέας τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως, ἐνδεκνεται, χωρὶς νὰ ἀποβῶμεν τὴν ἰδέαν τῆς ἐν τῷ μέλλοντι πραγματικῆς ἐνώσεως τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως, νὰ προσανατολισθῶμεν ἤδη πρὸς τὴν τελωνειακὴν συμμαχίαν, ἥτοι νὰ ἀκολουθήσωμεν πρόγραμμα εὐρυτέρας οἰκονομικῆς συνεννόσεως. Εἰς τὴν ἐργασίαν ἡμῶν περὶ αὐτῶν βουλγαρικῶν ἐπανορθώσεων καθορίζομεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς πρόγραμμα εὐρυτέρας οἰκονομικῆς συνεργασίας μεταξύ τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς. Ἡ δὲ διὰ τοῦ τύπου ἀγγέλλεται ἡ πραγματοποίησις εὐρυτέρας οἰκονομικῆς συνεργασίας μεταξύ τῆς Ρουμανίας καὶ Γιουγκοσλαβίας. Δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη ἐπακριβοῶς τὸ πεπερασμένον τῶν συνεννοήσεων τούτων καὶ διὰ τοῦτο δὲν προχωροῦμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτῆς.

Εἰς τὴν ἐρευνᾶν πάσης ἀποτέλειος τελωνειακῆς ἐνώσεως εἰς τὴν Βαλκανικὴν φρεσινὰ πορίσματα δύναται νὰ ᾖ παρόσχη ἡ μεταξύ τῆς Σερβίας καὶ Βουλγαρίας σύμβασις τῆς 9 Ἰουλίου 1905, ἥτις ἀποτελεῖ ἐν εἰδος ἀτελοῦς τελωνειακῆς ἐνώσεως ἡ ἀλλοῦν τελωνειακῆς συμμαχίας. Ἡ σύμβασις αὕτη, ἐκ 19 ἀπορῶν ἀποτελούμενη, τῆς ὁποίας ἔχομεν τὸ καίμενον ὑπ' ὄψιν, περιέχει διατάξεις, τὰς σπουδαιότερας τῶν ὁποίων θεωροῦμεν σκόπιμον νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα συνοπτικῶς. Οὕτω τὸ ἀπορῶν 1 διατηρεῖ τὴν οἰκονομικὴν αὐτονομίαν τῶν δύο τούτων κρατῶν πρὸς σίναψιν ἐμπορικῶν συμβάσεων μετ' ἄλλων κρατῶν. Το ἀπορῶν 2 δέχεται τὴν πλήρη ἐλευθέρωσιν δασμῶν ἀνταλλαγῆν τῶν μεταξύ τῶν δύο τούτων χωρῶν προϊόντων πλὴν ἐξαιρέσεων τινῶν, ὡς κυρίως τῶν εἰδῶν μονοπωλίου καὶ τῶν ξένης προελεύσεως ἐμπορευμάτων τὰ ὁποία ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν δασμῶν. Δι' ἄλλων ἀπορῶν εἰσάγεται ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπεξεργασίας τῆς τελωνειακῆς νομοθεσίας τῶν δύο τούτων κρατῶν ἐπὶ τῶν ἰδίων βάσεων, προβλέπεται ἐπίσης ἡ σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς τελωνειακῆς συμμαχίας, ἥτις ἐφορᾷ ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συμ-

βάσεως, υφιστάται ἡ ἀρχὴ τῆς πλήρους ἰσοπολιτείας προκειμένου περὶ τῶν φορολογικῶν βαρῶν, ἄτινα πληττοῦσι τὰ προϊόντα τῶν δύο χωρῶν καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις εἰς ἀμφοτέρως τὰς χώρας, υφιστάται ὁμοίως ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσοπολιτείας ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄσκησιν ἐπαγγελμάτων παρὰ τῶν ὑπῆκόων ἀμφοτέρων τῶν κρατῶν εἰς τὰς δύο ταύτας χώρας, ἀπαγορεύεται ἡ χορήγησις ἐπιχορηγήσεων ἢ ἄλλων προνομίων πρὸς προαγωγὴν τοῦ μεταξύ τῶν δύο χωρῶν ἐμπορίου καὶ τέλος ὁρίζεται ἡ ἰσχύς αὐτῆς ἀπὸ 1 Μαρτίου 1906 ἕως 1 Μαρτίου 1917.

Ἀν ἐπὶ τῆς συμβάσεως ταύτης ἐπιδιώκομεν νὰ παρασύρωμεν τὴν προσοχὴν τοῦ κοιντοῦ πρῶτον ἐν τούτῳ, διότι ἡ σύμβασις αὕτη δὲν δύναται μόνον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μία πρακτικὴ βᾶσις τῆς πολιτικῆς προσπάθειας ὑπὲρ τοῦ οἰκονομικοῦ συνασπισμοῦ τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς, ἀλλὰ διότι ἀκόμη τὸ προηγουμένον τοῦτο μᾶς ἀποδεικνύει πόσον ἀποτελεσματικὴ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τῶν βαλκανικῶν κρατῶν δύναται νὰ ἀποβῇ ἡ οἰκονομικὴ συνεννόησις αὐτῶν, καθ' ὅσον ὡς γνωστὸν διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης ἡ μὲν Σερβία ἐπέτυχε νὰ ἀποκτήσῃ τὴν οἰκονομικὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἐναντι τῆς ἰσχυρᾶς παλαιᾶς Αὐαδνικῆς μοναρχίας τῶν Ἀμβούργων, ἥτις ἐπέζητει τὴν οἰκονομικὴν ὑποδούλωσιν καὶ ἀκολούθως τὴν πολιτικὴν τοιαύτην τῶν Σέρβων, ἡ δὲ Βουλγαρία ἐκτός τῶν οἰκονομικῶν ὀφελιμμάτων προήγαγεν ἡ μᾶλλον ἐπέτυχε τὴν εἰς διεθνή κοινωνίαν τῶν κρατῶν πολιτικὴν αὐτῆς ἀνεξαρτησίαν.

Π. Β. ΔΕΡΤΙΑΝΟΣ

Υφηνγῆς τῆς Δημοσίας Οἰκονομίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΧΡ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ

Ἐκλεκτὰ Ἀγγλικά Ὑφάσματα
Καλλιτεχνικὴ Ἐργασία
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ, ΑΡΙΘ. 22 Β

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ ἐπὶ 40 ἔτη λειτουργοῦν ἐπὶ τῆς
ὁδοῦ Σταδίου

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

“ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ”

ΜΕΤΕΦΕΡΘΗ

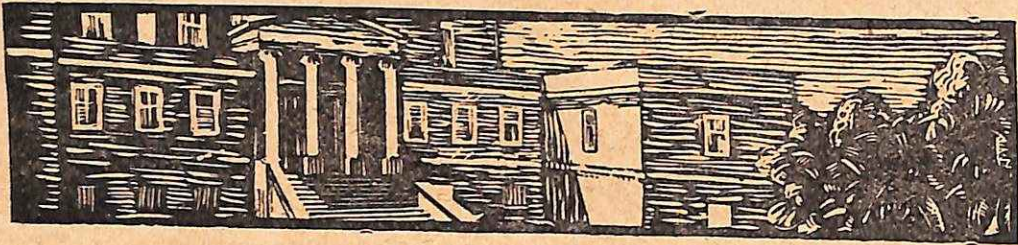
ἐπὶ τῶν ὁδῶν Εὐαγγελιστρίας καὶ
Ντέκκ (Πλατεία Μητροπόλεως)

Μέγαρον Κυριακίδου

Μετ' ὅλα τὰ δωμάτια ἐπὶ τῆς
προσέψεως

ἀκρᾶν περιπέσιαι καὶ

ΤΙΜΑΣ ΛΟΓΙΚΑΣ

ΛΑΚΩΝΙΚΑ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟΝ σημείον τῶν καιρῶν, τὰ προαναγγελλόμενα φθινοπωρινὰ γυνάσια τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, παρὰ τὴν γαλλοϊταλικὴν μεθόριον. Ἡ γαλλικὴ αὕτη χειρονομία, ἐρχομένη εἰς ἀπάντησιν τῶν σαρφεσάντων προκλήσεων τῶν ἐντοθευθεῖσων ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῶν Ἀλπεων, ἀποδεικνύει πόσον ἀλυσσοδένονται μεταξύ τῶν τὰ διεθνή γεγονότα καὶ πόσον ἐπικίνδυνος εἶνε ἡ κακὴ ἀρχὴ εἰς τὸν δρόμον τῶν φιλοπολέμων ἀντεγκλήσεων. Ἐν τούτοις, ἔχομεν ἀκόμη καιρὸν διὰ νὰ σταματήσωμεν, ὅλοι οἱ Εὐρωπαῖοι, εἰς τὸν κατήφορον αὐτὸν ποῦ ἐνθυμίζει τόσον ὁμῶς τὴν αἰσῶς περὶ τοῦ παγκοσμίου πολέμου ἐποχὴν. Καὶ ἀπὸ μὲν τὰ ἐπιτελεία—ποῦ κατ' ἐπαγγελματικὴν ἀνάγκην σκέπτονται τὸν πόλεμον,—ἀπὸ τοὺς διπλωμάτας—ποῦ κατ' ἐπαγγελματικὴν παραδόξιν τὸν ἀνέχονται,—καὶ ἀπὸ τούς προσηυθεύτας πολεμικῶν εἰδῶν,—ποῦ κατ' ἐπαγγελματικὸν σύστημα τὸν ἐκμαθεύουν—δὲν ἐλπίζομεν βεβαίως τίποτε. Ἀλλὰ προσδοκῶμεν τὸ πᾶν ἀπὸ τοὺς λαοὺς καὶ ἀπὸ τὰς προσεχέεις ἐκλογάς, ἐπεὶ τῆς Γεωργίας, τοῦ χρόνου πιδανῶς τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας. Ἀπὸ τὰ λαϊκὰ στρώματα θὰ ἐκπηδήσῃ ἡ ἐπιταγὴ ποῦ μόνη ἡμπορεῖ νὰ ἀναγκάσῃ τὴν δομὴν τῶν κατακυλούντων εἰς τὸν μοιραῖον κατήφορον.

ΤΑ ΑΘΡΟΑ ἀτυχήματα ποῦ συμβαίνουν εἰς τὸν αὐθιγὸν στρατὸν μας», ὅπως οἱ Ἰταλοὶ ὀνομάζουν τὸν ἀεροπορικὸν στόλον, πρέπει νὰ ἐπιστήσουν ἀμείριστον τὴν προσοχὴν τοῦ ἀρμόδιου Ὑπουργοῦ αἰσῶς καὶ ἰδῶς τὸν τεχνικὸν τὸν δηληριάζει. Διότι τὰ μὲν ἀτυχήματα ἀναφέρονται τακτικώτατα εἰς τὸν Τύπον, ἀλλ' ὁδὸν ποτὲ μνημονεύεται περὶ τῶν ἀνακρίσεων αἱ ὁποῖαι ὑποτίθεται εἰς ἐκαστὴ ἐπηρεασμένην. Οὕτω, ἀγνοεῖ τελεῖαις ἡ κοινὴ γνώμη εἰς τί δρῶνται αἱ περιοδικαὶ αὐταὶ καταστροφαί, ἂν εἰς κανὼν χειρισμὸν τῶν ἀεροπλάνων, ἢ εἰς τεχνικὴν ἐλαττωματικὴν τῶν, ἢ ἐπὶ τέλους εἰς ἀεμοσφαίριν' ἢ τινὰ ἢ ἄλλην μορφαὶν αἰτίαν. Καὶ ἂν, τὸ κατὰ—κατὰ, κρινέται περὶ τῆς καθεστῆς ἀνακοινώσεως, δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ μᾶς δοθῇ ἡ διαβεβαίωσις, τοῦλάχιστον κατασταλτικῶς, καὶ διὰ τὸ μέλλον μόνον προληπτικῶς, ἐφαρμόζονται ὅλαι αἱ ἀπαραίτητοι κυρώσεις; Αἱ τιμωρίαι, ἂν πρὸκειται περὶ σφάλματος προώπων; Ἡ ἡμεταβολὴ τῶν μεθόδων παραλαβῆς τῶν ἀεροπλάνων, ἂν πρὸκειται περὶ ἀποκρίσεως ἐλαττωματικῶν τοιούτων; Ἀς μὴ λησμονήσῃς ἐπὶ τέλους εἰς τὰ ἀεροπλάνα μας εἶνε ἰδιότης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁ δὲ τοῦ ὑποβάλλεται εἰς θύσας διὰ τὴν διατήρησιν, ὁ δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν περὶ τῶν στρεφίσει κατὰ μέγα μέρος τὴν ἐθνικὴν του ἀσφάλειαν καὶ ὁ δὲ τοῦ ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ γνωρίζῃ εἰς αἱ ἀρμόδια ὑπηρεσίαι δὲν περιορίζονται—ἐπειδὴ πρὸκειται περὶ ἀέρος—εἰς ἀπλοῦν ἀεροποπᾶνισμα!

ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον αἱ διαδόσεις περὶ προσεχέεις συνεργασίας τῶν δύο κοινοβουλευτικῶν κομμάτων τοῦ κ. Γ. Καφαντάρη καὶ τοῦ κ. Ζαβιζιάνου. Καὶ τὴν μὲν συνεργασίαν αὐτήν, τὴν ποῖαν πλεῖστον ἐκ τῶν φίλων τοῦ κ. Καφαντάρη, καὶ ἡ ἐκ τῶν πολιτικῶν τῶν ἀποδοκιμάζουσιν, ἢ ποῖα ὕμνος μοιλαῖαται φαίνεται τὴν πλὴν πειθάνῃ, ἐχολιάσασιν ἤδη διὰ μακρῶν, ὅταν διὰ πρώτην φοράν ἐκινολογήσῃ. Δὲν θὰ ἐπαναλάβωμεν λοιπὸν τὰς γνωστὰς σκέψεις μας,—αἵτινες ἄλλως τε οὕτε κατὰ κεραίας μετεβλήθησαν. Ἐκεῖνο ὁμῶς τὸ ὁποῖον ἔχομεν σήμερον τὸ καθήκον νὰ τονώσωμεν εἶνε τὸ ἑξῆς: Ἀφροὶ οἱ δύο ἀρχηγοὶ ἐπιμένουν εἰς τὴν παρὰ φύσιν αὐτὴν σύμπραξιν τῶν, τοὺς εἰδοποιούμεν δὲ πολιτικῶς μὲν ἐπαναφέρουν τὸν τόπον εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν χειροτέρων κοινοβουλευ-

τικῶν καὶ μικροεκλογικῶν μεθόδων,—κομματικῶς δὲ, τελευταίους τοὺς ἐκπαιδευμένους τῶν ἐξυπηρετούν. Διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον εἰς τὴν σύμπραξιν τῶν δὲν θὰ ἀντῆξῃ εἰς τὴν ἐκρήξιν οὐδὲ κἂν τῆς πρώτης σοβαρᾶς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεως, κατὰ τὴν ὁποῖαν, μοιραῶς, ὁ ἕνας θὰ κατενθύνῃ δεξιὰ καὶ ὁ ἄλλος ἀριστερὰ. Ἐν τῷ μεταξύ δὲ, θὰ ἐνθυμίζωμεν καταπληκτικῶς τὸν γνωστὸν μῦθον τοῦ παραλόγου καὶ τοῦ τυφλοῦ, ζητούντων διὰ τῆς ἀμοιβαίας τῶν ὑποστηρίξεως, νὰ προχωρήσουν! Ἀς προχωρήσουν! λοιπὸν, ἔτσι! Τούς συμβουλευόμενους μόνον, διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς εἰκόνας, καὶ συνοδεύονται καὶ ἀπὸ κάποιον τρίτον τείνοντα πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν τὸν δῖσκον καὶ (κερυκαῖσι: συμπαθεῖτε τοὺς!) ἐπαυτοῦν τὰς ψήφους του!

ΧΑΙΡΕΤΟΜΕΝ μὲ ἀνακοινώσιν τὴν ἴδρυσιν τῶν εἰκοσιπέντε ἐπαγγελματικῶν σχολείων τῶν ὁποίων, οἰκονομικῶς καὶ διδακτικῶς, ἐξηραλίσθη ἡ συγκρότησις καὶ λειτουργία. Εἶνε ἡ πρώτη σοβαρὰ ἀρχὴ ἐφαρμογῆς τῆς μεγάλης περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως, τῆς ὁποίας τὴν πραγματοποίησιν εἰμεθα βεβαίως ὅτι δ. κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας θὰ δειλίσῃ νὰ ἀναγκάσῃ εἰς κύριον μέλημά του, ἀλλὰ καὶ εἰς διολιγρωμένον σύστημα. Καὶ μὲ σύστημα, ἐννοοῦμεν τὴν κατὰ λογικὴν σειρὰν λύνειν τῶν ζητημάτων τῶν ὁποίων ἡ διευθέτησις προαπαιτεῖται διὰ τὴν εἰς εὐρείαν κλίμακα ἐφαρμογὴν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως. Τὰ ζητήματα αὐτὰ δὲν εἶνε μόνον οἰκονομικὰ ἀλλ' ἰδίως διδακτικὸν προσωπικοῦ, δηλ.—διὰ τὰ γεωργικὰ σχολεῖα ποῦ κυρίως μᾶς ἐνδιαφέρουν—ζητήματα γεωπόνων ἐχόντων διδακτικὴν ἱκανότητα. Οἱ γεωπόνοι μας πρέπει νὰ παύσων ἀναστροφόμενοι εἰς τὰ ἀστικὰ κέντρα καὶ εἰς τὰς λεγόμενας ὑπηρεσίας. Καὶ ἐπ' ὅσον τὸ ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας δὲν κατάρθωσιν ἀκόμη αὐτὴν τὴν ἀποσυμφορήσιν, προστίθεται ἕνα νέον ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς συγκεντρώσεως διολιγρῶν τῆς ἐπὶ τῆς γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως δικαιοδοσίας εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, μὲ τὴν διατήρησιν ἐνδὸς ἀνωτέρου συνδέσμου μὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας. Πιθανώτατα, ἀπ' ἐκεῖ θὰ ἐπρεπε νὰ ἀρχίσωμεν, διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν εὐρείαν γεωργικὴν ἐκπαιδεύσιν.

ΔΙΑ προσφάτου διατάγματος καθορίζονται τὰ ζητήματα ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν θὰ ἐχῶν ἀρμοδιότητα οἱ Γενικοὶ Διοικηταί. Εἶνε δὲ ταῦτα σχεδὸν ὅλα—καὶ πάντα ὅλα τὰ σοβαρὰ—ζητήματα μὲ τὰ ὁποῖα μίαν Γενικὴν Διοίκησιν ἔχει νὰ ἀσχολῆται. Ἡ τοιαύτη λοιπὸν διαρρυθμίσιν τῆς δικαιοδοσίας τῶν Γενικῶν Διοικητῶν ἀποτελεῖ μίαν πραγματικὴν αὐτονομίαν καὶ τῆς ἀποσυγκεντρώσεως—τὴν ποῖαν δὲν ἐθεσπίσαμεν—καὶ τῆς ἀποκεντρώσεως—πρὸς τὴν ποῖαν δὲν ἐπείνομεν. Τὸ Κέντρον, ἐπιτελεῖσθαι, ἐξακολουθεῖ νὰ διπλασιοποιῇ. Ἀλλὰ θὰ ἐπιδιορθώσωμεν νὰ ἐπεδύνων διωγμάτων ἐπιδεικνύοντες εἰς τὸ νὰ ὑπονομεύῃ συστηρικτῶς τὰς κυβερνητικὰς ἀποφάσεις. Τὸ Κέντρον δὲν ἡμπορεῖ νὰ εἶνε πανταχοῦ παρὼν. Διότι τότε ἐφαρμόζεται ὁ περιφραστικὸς νόμος τῶν Ρενὰν περὶ ἀνοσίας, τῆς ὁποίας καὶ μόνῃς, φαίνεται, τὸ κέντρον εἶνε παντοῦ καὶ ἡ περιφέρεια πούθεν. Ἡ δὲ ἀνοσία—φεύ! ἀμειλίχτως τιμωρεῖται. Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπεμμένοντες νὰ ἀναθεωρήσῃ ταχύτατα τὰς τοιαύτας ἀποφάσεις τῶν κεντρικῶν—καὶ ἐκκεντρικῶν συγχρόνως—διηρησιῶν τῆς ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.

Αἱ ἀνακοινώσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας κ. Β. Καραπαναγιώτη περὶ τῶν περὶ τὸν ποῦ ἐπιτελοῦν τὰ ἔργα τῆς δ.

δοποίας, περὶ τῆς εἰς αὐτὰ χρησιμοποιοῦσας 23.500 ἐργατῶν καὶ περὶ τῆς κατευθύνσεως ἧς, οὕτω πως, δίδεται εἰς τὸν κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀπαράτητον ἑλληνικὸν ἀγῶνα, ἐρχονται νὰ μᾶς πείσουν πόσον εἰλαμεν δίκαιον θέσαντες ὅπως ἐθέσαμεν τὸ πρόβλημα τῆς ἑλληνικῆς ἀνεργίας. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ τῆς γονίμου καὶ κοινοφελούς χρησιμοποίησεως τῶν ἀνέργων πρέπει νὰ ἐνταθῇ καὶ πρὸ παντὸς νὰ συστηματοποιηθῇ. Πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ ζήτημα ἐν τῷ συνόλῳ του, καὶ ὅχι διὰ τῆς κατ' ἰδίαν δράσεως πολλῶν ὑπηρεσιῶν, εἰς ἄλλους ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς ἀποβλεπούσων, καὶ ἐμμέσως τυχαίους, παρεργῶς, κατὰ σύμπτωσιν μόνον ἐξυπηρετοῦσων κατῶς καὶ τὸν ἀνεργὸν πληθυσμὸν μας. Πρόκειται περὶ τῆς ἐκπληρώσεως ἐνδὸς στοιχειώδους κοινωνικοῦ ἀνθρωπιστικοῦ τῆς Πολιτείας καθήκοντος, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐκτέλεσις ἀλλοῦ γονατίζει ἰσχυρότατα καὶ πλουσιώτατα Κράτη, τὸ ὁποῖον ὁμῶς ἡ Ἑλλάς καλεῖται ἐγκαίρως νὰ ἀρχίσῃ ἐκπληροῦσα, εἰς τὸν ποῦν ὅστε καὶ πολιτικὴν κοινωνικὴν ἀλληλεγγύην καὶ πολιτικὴν παραγωγικὴν ἐργων συγχρόνως καὶ εὐεργετικῶς νὰ ἀσκή.

ΣΥΜΦΩΝΟΥΜΕΝ ἀπολύτως μὲ ὅσα ὁ καθημερινὸς τύπος ἔγραψε ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς κατ' αὐτὰς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου τῆς πρώτης λαϊκῆς πολιτικῆς τῶν Ἀθηνῶν. Ὅτι δηλ. πρέπει νὰ ἀποκτήσωμεν ἐπὶ τέλους οἰκοδομικὴν πολιτικὴν συστημικὴν καὶ λελογισμένην, ἀνταποκρινόμενην εἰς τὰς ἄλλας οἰκονομικὰς, κοινωνικὰς, δημολογικὰς καὶ αἰσθητικὰς συνθήκας τῆς πρωτευούσης, προσηρμοσμένην δὲ καὶ εἰς τὴν γενικωτέραν ταύτης ἐξέλιξιν ἀπὸ πάλαι πατριαρχικῆς, ποῖα ἦτο ἀκόμη πρὸς 20ετίας, εἰς πόλιν ἐντόνως ἀστικήν, ποῖα εἶνε πλὴν τῶν. Μὲ ἄλλους λόγους, ἐκεῖνο ποῦ μᾶς λείπει, εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτοῦ, εἶνε τὸ ἴδιο ποῦ μᾶς χρειάζεται καὶ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀνεργίας: μέθοδος, σύστημα, πρόγραμμα, συνολικὴ μελέτη τοῦ προβλήματος καὶ ἀγρυπνός ἀπὸ μίαν καὶ μόνην ἀρμοδίαν διηρησιῶν ἐκτέλεσις τῶν ἀποφασισθησέων. Ὁ ρυθμὸς τῆς συγχρόνου ζωῆς εἶνε τέτοιος ὥστε δὲν ἀνέχεται ἀναβολὰς, ἀσπασμωδικότητας, ἐπιπολαιότητας καὶ καθυστερημένων ἐπεμβάσεων πολυκεφάλων ἀρμοδιότητων, ἐρχομένων κατόπιν ἐορτῆς, καθὼς οἱ καραμπινέροι τῆς γνωστῆς ἐπερὶ τῆς. Ἡ ζωὴ δὲν μᾶς περιμένει, καὶ ἐκδίδεται ὀμότατα δόους δὲν τὴν παρακολουθοῦν. Ἀν δὲν ληφθῇ ἁμέσως σύντομος καὶ συνολικὴ μέριμνα, αἱ Ἀθῆναι θὰ καταντήσουν, ὅπως ἤδη τείνουν νὰ γίνων, ἕνα ἐξάμειλμα πλῆλως, ἐπὶ τὸν εἰς τὴν ποῖαν ἡ Ἀναρχία θὰ ἐκπέμψῃ τραγικώτατα, ἀπὸ τὸ ὕψος εἰκοσιεπταετηρίδος αἰῶνος, τὰς εἰρωνικὰς ἀκτίνες τῆς δόξης τῆς!

ΚΑΤΑ τοῦ Νομαρχίου Μεσολογγίου,—εἰς τὸν ποῖον ἡ Ἑργασία ὀφείλει καὶ τίνα ἐκ τῶν καλλιτέρων τῆς περὶ διοικήσεως ἔδωσαν—ἀσκήται κατ' αὐτὰς μίαν ἀγρία τοπικὴν πολεμικὴν, μὲ δριμύειαν κατ' αὐτοῦ κατηγορίας. Καὶ πρὸ τῆς πολεμικῆς μὲν αὐτῆς ἀντιπαρερχόμεθα, διότι εἶνε αὐτὴ τὸ τρέχον νόμισμα μὲ τὸ ποῖον ἀγοράζονται καὶ πωλοῦνται εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς δημοσίας ἑλληνικῆς γνώμης ὅλαι αἱ φήμαι καὶ ὅλαι αἱ ὑπολήψεις. Τὸν κ. Κουρᾶτον ἄλλως τε ἐκάλεσεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ αὐτὸ μᾶς ἀρκεῖ. Ἀλλ' ἐκεῖνο ποῦ θέλομεν ἰδίως νὰ ἐξάρωμεν εἶνε ἡ σπανία του ἱκανότης, ἡ ἀναμφισβήτητος δραστηριότης του καὶ ἡ εὐρυτάτης του μόρφωσις. Ὁ νομαρχιακὸς κόσμος δὲν ἔχει πολλοὺς τοιούτους ὑπαλλήλους νὰ ἐπιδειξῇ. Θὰ ἦτο λοιπὸν ἐνδεχόμενον τὰ προσόντα αὐτὰ δεόντως καὶ γενικωτέρων—ἡμᾶς ὑπάρχον—νὰ ἐκτιμῶνται, καὶ νὰ μὴ καταρρακτοῦνται, ἂν ἀπὸ ἀποχρόνους λόγους, ἕνα ἀξίωμα ποῦ συμβολίζει διόκληρον τὸ Κράτος, διότι, ἔτσι, αὐτὴν ταύτην τὴν κρατικὴν ἐννοίαν ἐξεντελλίζομεν. Οἱ φίλοι μας Αἰτωλοκαρναῖες ἂς τὸ ἔχουν ὅπ' ὄψει τῶν, καὶ ἂς παύσων νὰ ὑποχωρῶντες τὴν Πολιτείαν νὰ πληρώνῃ τὰ ἔξοδα τῶν τοπικῶν των μικροερίδων.

Οὐδεμία ἀποδείξις ἀναγνωρίζεται ἂν δὲν φέρῃ τὴν σφραγίδα καὶ τὴν ὑπογραφήν κ. Ι. Καραμανώλη.

ΑΚΟΜΗ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

ΣΥΓΚΑΤΑΛΕΓΟΜΑΙ μεταξύ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐπίστευσαν εἰς τὴν δυνατότητα μιᾶς ἑλληνοτουρκικῆς συνενώσεως καὶ εἰργάσθησαν — ἐν τῷ κύκλῳ τῆς δράσεώς των — δι' αὐτήν. Ἐχὼ λοιπὸν, νομίζω, τὸ δικαίωμα νὰ πῶ σήμερα ὀλίγα λόγια ἐν εἰδῇ σχολίων ἐπὶ τῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πληροφοριῶν, σύμφωνα μὲ τὰς ὁποίας τὸ ἐκεῖ ὁμογενὲς στοιχεῖον δυσφορεῖ διότι, μολοντί παρήλθε τόσος καιρὸς ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς καὶ τῆς κυρώσεως τῆς συμφωνίας, δὲν ἔγινεν ἀκόμη οὔτε ἑναρξίς ἐκτελέσεώς της.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς φίλους μας Τούρκους, καὶ ἰδίως ἐκ τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων — ἂς μὴ τοὺς κακοφάνῃ — δείχνουν εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ὅτι δὲν ἔπαυσαν νὰ ἔχουν τὴν παλαιάν των διανοητικότητα ποῦ τόσον τοὺς ἐβλαπεν εἰς τὸ παρελθόν. Καὶ θέλουν νὰ δικαιώσουν τοὺς ἀπαισιοδόξους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν πρέπει νὰ διδῇ κανεὶς ποτὲ βᾶσιν εἰς τὰς τουρκικὰς ὑποσχέσεις. Δὲν συγκαταλέγομαι μεταξύ αὐτῶν, ἀλλὰ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὴν στιγμὴν αὐτὴν δὲν θὰ εἶχα ἐπαρκῆ ἐπιχειρήματα διὰ νὰ τοὺς ἀποδείξω ὅτι ἔχουν ἄδίκον.

Ὅταν συνομιλῇ κανεὶς μὲ τοὺς Τούρκους, ἰδίως τοὺς ἐπισήμους (πρόκειται δι' αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι κυβερνοῦν σήμερα τὴν Τουρκίαν καὶ ἀποτελοῦν τὴν ἰθὺς νουσαν τῆς τῆς) τοὺς βρίσκει καθ' ὅλα συγχρονισμένους καὶ ἱκανοὺς ν' ἀντιληφθῶν ποῖον εἶνε τὸ συμφέρον τῆς χώρας των εἰς τὰς σχέσεις μετὰ τῶν γειτόνων της. Εἰς ἕνα ἀπὸ αὐτοὺς μὲ τὸν ποῖον ἐσχετίσθη εἰς τὴν Σύμωρην, ὁμολοῦσα διὰ τὸν τουρκικὸν ἔμπορικὸν στόλον (τὴν μεγάλην κρατικὴν ἀτμοπλοῖαν καὶ τὰς δύο ἢ τρεῖς ἰδιωτικὰς), τοῦ ὁποῖου μερικὰ μονάδες εἰμποροῦν νὰ ὑποστοῦν ἐπιτυχῆ σύγκρισιν μὲ τὰ καλὰ ξένα ἐπιβατικά ἀτμόπλοια:

«Πράγματι — μοῦ ἀπήντησεν — ἔχομεν μερικὰ καλὰ ἀτμόπλοια, αὐτὰ ὅμως καὶ ὅλα τ' ἄλλα θ' ἀχρηστευθῶν ἂν δὲν συνεννοήσωμεν τὸ ταχύτερον μαζί σας, ὥστε ν' ἀποκτήσωμε τὴν ἐμποροσύνην τῆς ἑλληνικῆς πελατείας. Ἐγὼ τὸ ἔχω ὅπ' ὄψιν μου, καὶ γι' αὐτὸ εἰς τὰ βαπόρια μου ἔχω προσλάβει ἑλληνομένους προσωπικόν».

Ὁ συνομιλητής μου, ἰδιοκτήτης μιᾶς τῶν ἰδιωτικῶν ἀτμοπλοῖων, ἦτο ἑλληνομαθὴς καὶ ὁ ἴδιος, ἐγνώριζεν ὅλους τοὺς ἐξέχοντες Ἑλλήνας ποῦ εἶχαν εἰς διαφόρους ἐποχὰς περάσει ἀπὸ τὴν Σύμωρην καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Καὶ μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ Μουσταφᾶ Κεμάλ πασσᾶς, τοῦ ὁποῖου ἦτο εἰς ἐκ τῶν ἐμπιστῶν, ἦτο ἐπίσης κεκρυμμένος ὑπὲρ μιᾶς ταχείας ἑλληνοτουρκικῆς συνενώσεως. Ἡ συνενώσις ἐβράδυνε νὰ γίνῃ. Καὶ τ' ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ὅποια τὰ προέβλεπεν ὁ συνομιλητής μου. Ἀρκεῖται ἀπὸ τὰ κρατικά τουρκικά ἐπιβατικά ἀτμόπλοια μένοντες δεμένα εἰς τὰς προκυμαίας τοῦ Γαλλὰ, καὶ ἡ μία ἀπὸ τὰς τρεῖς ἰδιωτικὰς τουρκικὰς ἀτμοπλοῖας ἐπώχευσε καὶ διελύθη.

«Τότε θὰ φάμε καὶ μεῖς ψωμί — μοῦ ἔλεγεν ἕνας ἄλλος σημαῖων Τούρκος τῆς Σύμωρην — ὅταν οἱ δικοὶ σας ποῦ ἔφυγαν ἀπ' ἐδῶ ἀρχίσουν νὰ ξανάρχωνται, ἔστω καὶ μὲ ἀδείας προσωρινῆς μόνον διαμονῆς. Καὶ πέντε, καὶ

τρεῖς, καὶ δύο μῆνες τὸν χρόνον ἂν τοὺς ἐπιτραπῇ νὰ μένουν ἐδῶ, θὰ εὕρουν τρόπον νὰ δημιουργήσουν δουλείας, νὰ κερδίσουν αὐτοὶ, καὶ νὰ κερδίσωμε καὶ μεῖς».

Τρίτος, τέλος, Τούρκος τῆς Σύμωρην, ἀγνοῶν ἐντελῶς τὴν τουρκικὴν, διότι ἐγεννήθη εἰς τὴν Καρδίτσαν, ἔζησε εἰς τὴν Ἀφρίσαν καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Σύμωρην μετὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφήν, μοῦ ἔλεγε:

«Τὸ οὐ τὸ εἶδ' ὁ μὲν μόλις τώρα ἀρχίζον νὰ καταλαμβάνουνε γιὰ νὰ πᾶνε ἔμπρὸς πρέπει νὰ ξαναρχίσουν νὰ ἐργάζονται μὲ τοὺς δικούς τους μ. α. ς. Ἐγὼ τοὺς τὸ λέω κατὰ μέρα. Προχθὲς ἀκόμα τὸ ἔλεγα στὸν βαλὴ ὁ ὁποῖος παρεδῆχθ' τὴν γνῶμην μου».

«Τὸ οὐ τὸ εἶδ' ὁ μὲν ἔλεγε ὁ Τούρκος αὐτός, καὶ ἐννοοῦσε τοὺς συμπατριώτας του. «Δι' οὐ μ. α. ς» ἔλεγε, καὶ ἐννοοῦσε τοὺς Ἑλλήνας.

Τὰ εἶπα ὅλα αὐτὰ εἰς τὸν Τεφὴκ Ρουσὴν ἔβην. Τοῦ ἀνέφερα ὅσα εἶχα ἀκούσει ἀπὸ Τούρκους ὅς πρὸς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐπιτραποῦν τὰ ταξίδια τῶν ἐν Ἑλλάδι προσφύγων εἰς τὴν Τουρκίαν.

«Τὸ ξεῦρα — μοῦ ἀπήντησε προσκαίοντες ἐμπιστευτικὸν ὕψος — εἰμαι κα' ἐγὼ πεπεισμένος ὅτι ἔτσι πρέπει νὰ γίνῃ, καὶ σὰς προλέγω ὅτι ἔτσι θὰ γίνῃ. Ὅχι ὅμως τώρα ἀμέσως, ἀλλὰ σιγά-σιγά. Πρέπει νὰ ἔχωμε ὑπομονήν. Μὴ γράφετε ὅτι σὰς τὸ εἶπα αὐτό, ἀλλὰ πῆτε τὸ εἰς τὸν κ. Βενιζέλον».

Δὲν τὸ ἔγραψα, πράγματι, τότε, ἀλλὰ τὸ εἶπα εἰς τὸν κ. Βενιζέλον. Σήμερα, νομίζω ὅτι εἰμπορῶ καὶ νὰ τὸ γράψω.

Ὁμιλῶ καὶ μὲ Τούρκους δημοσιογράφους. Ἐνας—δύο ἀπὸ αὐτοὺς εἶχαν γράψῃ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δριμύτατα ἄρθρα ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος. Ὁ περισσότερο «ἑλληνοφάγος» ἦτο κατὰ σύμπτωσιν καὶ βουλευτής. Τους συνέστησα νὰ ἔλθουν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ τὴν γνωρίσουν ἀπὸ κοντὰ. Ἦλθαν, τὴν ἐγνώρισαν. Ἦλθε καὶ ἕνας τρίτος καὶ παρηκολούθησε τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου τῆς Εἰρήνης. Ἀπὸ μὲν ὅν ἔχουν παύσει νὰ γράφουν μὲ μίσος ἐναντίον μας. Μία-δύο φορές, ἴσως καὶ περισσότερες, τώρα τελευταῖα, ἔγραψαν μὲ συμπάθειαν, σχεδὸν μὲ ἀγάπην. Συνετέλεσαν καὶ αὐτοὶ ἀρκετὰ, συνετέλεσαν πολλοί, εἰς τὸ νὰ ἐπέλθῃ ἡ συμφωνία. Ἀφροὶ λοιπὸν ἐπῆλθεν, ἀφροὶ τὴν θέλουν ὅπως τὴν θέλομεν καὶ ἡμεῖς, διὰ τὴν ὅλαι αὐταὶ αἱ δυσκολαί εἰς τὴν ἐφαρμογὴν της; Διὰ τὴν αἰσθητικὴν, αἱ ἐφορεῖαι καὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως προσποιοῦνται ὅτι ἀγνοοῦν τὰς διατάγας ποῦ ἡ Ἀγκυρὰ βεβαίωσι ὅτι τοὺς ἔσται, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἑλληνοτουρκικῆς συμφωνίας; Προφανῶς διότι εἰς τὴν Νέαν Τουρκίαν ἐπικρατεῖ, ἀτυχῶς, ἀκόμα ἡ παλαιὰ τουρκικὴ διανοητικότης. Τὸ κέντρον δίδει μίαν διαταγὴν. Οἱ ὀφιστάμενοι προσποιοῦνται ὅτι δὲν ἐπῆραν εἰδήσιν. Τὸ Κέντρον τὸ βλέπει, ἀλλὰ προσποιεῖται καὶ αὐτὸ ὅτι δὲν βλέπει.

«Ποῖος ξεῦρει — σκέπτεται — ἴσως ἂν κερδηθῇ καιρὸς, θὰ ἔχομε καλλίτερα ἀποτελέσματα ἀπὸ ὅτι φανταζόμεθα». Καὶ αὐτὸ γίνεται δι' ὅλα τὰ ζητήματα. Διὰ τὰ πλέον σοβαρά, καὶ διὰ τὰ παραμικρά. Ὁ ἀναφέρω ἀκόμη μίαν

προσωπικὴν μου περιπέτειον. Ἐπῆγα εἰς τὸ ἐν Ἀγκυρᾷ γραφεῖον τοῦ Τύπου καὶ ἐζήτησα ἐν δελτίον διὰ νὰ στέλλω δημοσιογραφικὰ τηλεγραφήματα. Ὁ διευθυντής τοῦ γραφεῖου Ἐκρέμ βέης μ' ἐδέχθη ἐγκαρδιώτατα, μ' ἐκράτησε πολλὴν ὥραν, μοῦ ὁμίλησε διὰ τὸ διεθνὲς συνέδριον τῶν τηλεγραφικῶν πρακτορείων τὸ ποῖον συνηρχετο τότε εἰς τὰς Θεσσαλίας, μοῦ εἶπεν ὅτι θὰ μοῦ ἐστῆλε προσκλήσεις δι' ὅλας τὰς ἐφορτάς καὶ δεξιώσεις ποῦ θὰ ἐδίδοντο ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ συνεδρίου ἐκείνου.

«Μήπως — μὲ ἠρώτησεν — εἴθε πανδρεμένος καὶ ταξιδεύετε μαζί με τὴν σύζυγόν σας; Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ σὰς στείλω διπλᾶς προσκλήσεις».

Τὸν ὑπακούσθηκα θερμῶς καὶ τὸν ἐβεβαίωσα ὅτι ἐκείνο ποῦ μ' ἐνδιέφερε πρωτί

Η “ΠΑΝΕΥΡΩΠΗ”, ΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

ΕΚ τής πείρας του παρελθόντος, την οποίαν εδημιούργησεν η μικρά άποτελεσματικότητα των διεθνών συμφωνιών τής τελευταίας δεκαετίας δια την έπιλυσιν των σπουδαιών οικονομικών προβλημάτων τής μεταπολεμικής εποχής, προήλθεν εις τας βιομηχανικάς περιφέρειας τής Εύρώπης η ιδέα τής δημιουργίας στενωτέρων δεσμών μεταξύ των ευρωπαϊκών εθνών και τούτο, όχι μόνον προς άποσκόρβισιν ένδεχομένων συρράξεων, άλλ' ιδίως προς ένιαιαν άντιπροσώπευσιν των οικονομικών των συμφερόντων, κρινόμενων κατά τας άπόψεις τής βιομηχανικής παραγωγής, έπι τής παγκόσμιας αγοράς. Η προθυμία των περισσότερων κυβερνήσεων να άποδεχθούν τας προτάσεις, αι όποιαί προς τόν σκοπόν τούτον υπεβλήθησαν κατά τούς τελευταίους μήνας, και να θυσιάσουν τοιουτοτρόπως σπουδαίον μέρος τής εθνικής άνεξαρτησίας, καταδεικνύει ότι αι άνησυχίαί περί του μέλλοντος, αι προερχόμεναι εκ του παγκοσμίου πολέμου και τής έκτοτε πολιτικής και οικονομικής εξέλιξεως, δέν διελύθησαν είσέτι, αλλά κυρίως ότι οικονομικοί άπόψεις διατηρούν ύπέρτατε ίσχυράν έπιρροήν έπι τής έσωτερικής και έξωτερικής πολιτικής κατά την παροδσαν μεταπολεμικήν περίοδον. “Ότι εις τοιαύτας έπιδράσεις όφείλεται η ιδέα τής Πανευρώπης έπιβεβαιούται εκ του γεγονότος ότι η ένωτική κίνησις άκολουθεί κατεύθυνσιν διαγραφείσαν ήδη παρά των οικονομικών οργανισμών ιδιωτικής πρωτοβουλίας, των διεθνών καρτέλ, των όποιων είνε γνωστή η έπιδράσις έν σχέσει προς την κατά τόν δυνατόν έξουδετέρωσιν των ύψηλων τελωνειακών δασμών μεταξύ των βιομηχανικών κρατών. Η έπιρροή τής Πανευρώπης έπι των μικροτέρων, και διη των άγροτικών εθνών εκ των μετεχόντων, τεκμαίρεται από οικονομικής άπόψεως εύεργετική, ένθ' όχι μόνον σπουδαία ζημία έπαπειλούν τά μέλη ταύτα, αλλά και εκ τής πείρας του παρελθόντος αίσιοδοξία ως προς τας διαθέσεις των ίσχυρών κατά την παροχήν ένισχύσεων δέν δικαιολογείται. Αλλά και η σημασία τής Πανευρώπης εκτός τής σφαίρας των οικονομικών συμφερόντων δέν είνε προσωρισμένη ήνά καταστή εύεργετική. Διότι η οικονομική έξάρτησις των άγροτικών ιδεών από τας πλουσιωτέρας χώρας τής βιομηχανικής περιφέρειας θα αύξηση, άφ' ου εκ των σκοπών τής Πανευρώπης θα είνε η άποκλειστική τροφοδότησις των μετεχόντων κρατών, έφ' όσον έχουν ανάγκην, δι' ευρωπαϊκού κεφαλαίου, άποκλεισμένης πάσης ταιούτης ένισχύσεως έξωθεν. Κατά συνέπειαν, αι τοπικάί κυβερνήσεις, των όποιων η άνάδειξις εις αύτοτελή έκπολιτιστικών παράγοντα χάριν έξαπλώσεως τής κοινωνικής προόδου τοσαύτην άπέκτησε σημασίαν, θα άποβάλουν κατ' όλιγον την ύποκειμενικότητά των, άφ' ου μετά τής οικονομικής ένισχύσεως, τής όποίας τά άγροτικά έθνη έπι μακρόν άκόμη θα έχουν άνάγκην, θα προδιαγράφονται και αι κατευθύνσεις τής οικονομικής και δια τούτων τής γενικωτέρας πολιτικής.

Έκ των προβλημάτων τής οικονομικής πλευράς τής Πανευρώπης σπου-

δαιοτάτην σημασίαν, τόνον δια την ευρωπαϊκήν όσον και δια την παγκόσμιον οικονομίαν, έχουν τά άφορώντα εις τά έμποδία τά παρεμβαλλόμενα δια των τελωνειακών φραγμών εις την διεθνή κυκλοφορίαν των έμπορευμάτων. Τά δασμολογικά ζητήματα δέν έπαυσαν να έχουν μεγάλην σημασίαν δια την διεθνή οικονομίαν άφ' ης μετά τό 1870, κατόπιν μικρού διαλείμματος, τό έπικρατήσαν εκ νέου προστατευτικόν σύστημα ώδήγησε πανταχού εις την προΐοσαν αύξησιν των δασμών, έπέτεινε δέ τελευταίως, ιδίως μετά την εκ μέρους των Ήνωμένων Πολιτειών ύπερβολικήν αύξησιν, τας δυσκολίας τής Εύρώπης. Έκ των πρώτων μέτρων του οικονομικού συνασπισμού των ευρωπαϊκών εθνών προς άντιμετώπισιν τής καταστάσεως ταύτης, θα είνε άναμφιβόλως η δημιουργία ένιαίου μετώπου δράσεως τό όποιον να άντιταχθί εις τούς ύψηλους δασμούς των μη μετεχόντων κρατών. Υπό την προστασίαν του φραγμού τούτου άναμένεται να έξελιχθί βαθμηδόν όλόκληρον τό οικονομικόν πρόγραμμα τής Πανευρώπης, η κατάργησις των τελωνειακών φραγμών, η άνασυγκρότησις τής βιομηχανίας εις νέας καταλληλότερας περιφέρειας, η παραγωγή τής έλλόγου όργανώσεως και τής έλευθερίας τής κυκλοφορίας των εργατικών δυνάμεων και έμπορευμάτων, και να έπιτευχθί η πληρεστέρα ανάπτυξις των παραγωγικών δυνάμεων, αύξεις τής άγοραστικής δυνάμεως των άγροτικών εθνών τής νοτίου Εύρώπης, επέκτασις τής καταναλώσεως των, και μείωσις τής άνεργίας εις τας βιομηχανικάς περιφέρειας.

Προτού έξετασθί κατά πόσον τά συλλογικά μέτρα τής Πανευρώπης είνε κατάλληλα να έπιδράσουν έπι των σημείων τούτων, ανάγκη να έρευνηθί η σύγχρονος οικονομική κατάσταση τής Εύρώπης, ήτις παρουσιάζει σπουδαίας συστατικές αλλοιώσεις, όφειλόμενας εις πολλαπλά δεδομένα τής πολεμικής και μεταπολεμικής εποχής. Μεταξύ των γεγονόντων τά όποια προέκλιναν τας δυσκολίας των περιόδων τούτων σπουδαίαν θέσιν κατέχει η έλάττωσις τής κτητικής δυνάμεως του χρυσού, ήτις έπέφερε μείωσιν των εισοδημάτων ιδίως τής μεσαίας τάξεως, έλάττωσιν τής άγοραστικής τής δυνάμεως και, ιδία εκεί όπου η μείωσις τής κτητικής δυνάμεως του χρήματος έλαβε καταστρεπτικάς διαστάσεις ως εκ τής άφρονος έκδοτικής πολιτικής του κράτους, δυσεπανόρθωτον άπώλειαν κεφαλαίων τά όποια ένσωματούντο εις τας άποταμιεύσεις του λαού. Η δημιουργία πολλών νέων κρατών πέραν τούτου ένέγνησε τάσεις έκ βιομηχανοποιήσεως των προς έξασφάλισιν εθνικής αύταρκείας, και έμείωσε την ζήτησιν δια τά προϊόντα των παλαιών βιομηχανικών κρατών. Έκ των λόγων τούτων τής μείωσεως των παραγωγικών μέσων, τής άγοραστικής δυνάμεως του πληθυσμού, του περιορισμού τής έκτάσεως των άγορών και των άπαιτήσεων του έπιπέδου ζωής, έπήλθεν εις τά βιομηχανικά έθνη έλάττωσις τής παραγωγής γενικώς και περιορισμός του προς έξαγωγήν διαθεσί-

μου κεφαλαίου εκ των μάλλον προηγμένων χωρών τής Εύρώπης. Η τοιαύτη συστολή τής οικονομικής ζωής των βιομηχανικών εθνών είχε λίαν έπιζημίους συνεπείας δια τά άγροτικά έθνη των όποιων η άγοραστική δύναμις έμεινε στάσιμος ή και κατήλθεν ως εκ τής πτώσεως των τιμών των γεωργικών προϊόντων, ένθ' τούναντιόν τά βιομηχανικά άνετιμώντο εις τας χώρας τής παραγωγής, έπήρχετο δηλ. μείωσις τής κτητικής αξίας του χρήματος εις τας βιομηχανικάς χώρας, δυσκολεύουσα έτι μάλλον την έξαγωγήν έμπορευμάτων και κεφαλαίων, και όφειλομένη εις τας μονοπωλιακάς τάσεις τής βιομηχανίας, των εργατών και εις τούς προστατευτικούς δασμούς.

Η έξήγησις των τελευταίων τούτων μόνον εκ των άπόψεων του ίμπεριαλισμού και τής αναβιώσεως του έμποροκρατικού συστήματος δέν δύναται να είνε ίκανοποιητική άνευ τής άποδόσεως τής δεούσης σημασίας εις δύο τινά: α) εις τόν υπερπληθυσμόν τής Εύρώπης (τής όποίας οι κάτοικοι ηύξηθησαν από 400.000.000 τώ 1913 εις 480.000.000), και β) εις την κατά τά άνωτέρω έλάττωσιν των μέσων συντηρήσεως. Δέν πρέπει να παροραθί ότι η έναρμόνισις των άπαιτήσεων του αύξηθέντος πληθυσμού προς τά έλαττωθέντα μέσα συντηρήσεως άποτελεί τό βασικόν οικονομικόν πρόβλημα τής Εύρώπης, εκ του όποιου έξηγούνται αι πλείοται των νεωτέρων τάσεων τής οικονομικής πολιτικής.

Ο όξυς άνταγωνισμός μεταξύ των βιομηχανικών ιδίως εθνών, τά όποια έχουν περιβληθί δια δυσπερβλήτων τελωνειακών φραγμών, όδηγεί εις παραθείας προσκλήσεως διαρκώς νέων άγορών δια τής έφαρμογής του συστήματος τής εύτελους πωλήσεως (dumping). Έναντίον τής έφαρμογής των μέτρων τούτων άμύνονται αι βιομηχανίαί των άνταγωνιζομένων εθνών δια τής συνομολογήσεως διεθνών καρτέλ, τά όποια τείνουν να θέσουν εις άχρησίαν τόν μηχανισμόν των δασμών, διότι εις τας πλείοτας των περιπτώσεων άποσκοπούν την άποκλειστικήν τροφοδότησιν τής αγοράς έκάστης χώρας δια τής έγχαυρίου βιομηχανίας, στεροούνται πλέον του χαρακτηρισμού τής ένδοοικονομικής ύποστάσεως των άλλων καρτέλ, τά όποια ένδοοούν τό προστατευτικόν σύστημα, δύναται να γίνουν όργανα τής διεθνούς οικονομικής συνεννοήσεως και άποτελούν τοιουτοτρόπως όχι εύκαταφρόνητον πρόδρομον τής πανευρωπαϊκής ένώσεως.

Έπι του σημείου τούτου όπου έξεδηλώθη η ιδιωτική πρωτοβουλία έλαβε την άπαρχήν τής η ιδέα τής Πανευρώπης ως οικονομικής ένώσεως, διότι η σκοπιμωτέρα διαρρυθμίσις των δασμών, από τής άπόψεως των βιομηχανικών κρατών, προέχει όλων των άλλων σκοπών τής ένώσεως και άποτελεί τό σπουδαιότερον μέσον προς άναδιοργάνωσιν των βιομηχανικών χωρών, δια να άνταποκριθούν εις τας άνάγκας του παρόντος και του μέλλοντος. Να άμφισβητηθί δύναται μόνον τί ένδεικνύται προς τό συμφέρον του συνόλου τής Εύρώπης: η ολοκλήρωσις τής παρά των διεθνών καρτέλ δημιουργηθείσης τάσεως και η πλήρης κατάργησις των δασμών, η η διατήρησις και ύποθαλψις του έργου τής ιδιωτικής πρωτοβουλίας δια γενικωτέρων διεθνών συνεννοήσεων. Διά να δοθί η άπάντησις έπι του θέματος τούτου άνάγκη να έκτιμήσωμεν τας όφελείας τας όποίας εκ

τής ένώσεως άναμένεται ότι θα προσπορισθί η εύρωπαϊκή οικονομία, κυριωτέρα εκ των όποιων θα είνε η έλάττωσις των τιμών δια τής καλλιτέρας κατανομής τής βιομηχανίας έν Εύρώπη και η αύξησις τής άγοραστικής δυνάμεως των όλιγώτερον άνεπτυγμένων εθνών δια τής χορηγήσεως κεφαλαίων.

✱

Η έλπις τής βελτιώσεως τής καταστάσεως δια τής έλαττώσεως των τιμών και τής καλλιτέρας κατανομής των βιομηχανιών τής Εύρώπης δέν είνε βάσιμος. Η κεφαλαιοκρατική ανάπτυξις του παρελθόντος αιώνος εδημιούργησε τά κατάλληλα μέσα δια την διεθνή κατανομήν πολλών εκ των σπουδαιότερων βιομηχανιών έντός τής βιομηχανικής περιφέρειας τής Εύρώπης, δηλ. των κεντρικών, δυτικών και έν μέρει των βόρειων χωρών, ώστε από τής άπόψεως αύτης η άνασυγκρότησις δέν θα άποδώσιν εις τά κράτη τής ζώνης ταύτης όλας τας άναμενόμενας όφελείας. Αφ' έτέρου η κατάρριψις των τελωνειακών φραγμών θα έχη ως άποτέλεσμα την καταστροφήν πολλών βιομηχανιών έξ εκείνων αι όποιαί, τή βοήθειά προστατευτικών δασμών, ιδρύθησαν εις έδρας κρινόμενας από διεθνούς άπόψεως άκαταλλήλους, δηλ. ως έπι τό πλείστον έντός τής άγροτικής ζώνης τής περικλειούσης την βιομηχανικήν περιφέρειαν, έπιδείνουν τής άνεργίας και άπώλειαν κεφαλαίων προς όφελος των παραγωγών οι όποιοι έδρεύουν εις τά κατάλληλα μέρη και οι όποιοι εύκόλως δύναται να αύξησουν την παραγωγήν. Η μεταστάθμευσις των νυν πλέον σχολαζόντων παραγωγικών μέσων, ιδίως τής εργατικής μάχης, εις τό καταλληλότερον έδαφος τής βιομηχανικής δράσεως θα ήτο έγχείρημα άδύνατον, ώστε τό πλείστον των παραγωγικών δυνάμεων των χωρών εκείνων αι όποιαί δέν ηυνοήθησαν παρά τής φύσεως θα καταδικασθί εις άνεργίαν (άφ' ου η δημιουργία νέων βιομηχανιών καταλληλοτέρων, έπαρτιμένη εις την έξέλιξιν του συστήματος του έλευθέρου έμπορίου, δέν είνε βεβαία) και η παραγωγή των θα περιορισθί εις την κατασκευήν δυσμετακόμιστων ειδών και των τοιούτων. Τοιουτοτρόπως πολλά εκ των βιομηχανιών καταστρέφονται, των όποιων η ίδρυσις και η λειτουργία εις τόπους εκ φύσεως όλιγον καταλλήλους έπιβάλλεται ίσως εκ λόγων, χάριν των όποιων παραβλέπονται καθάρως οικονομικά συμφέροντα, δεδομένου ότι η βιομηχανική οικονομία άποτελεί τό καταλληλότερον έδαφος ύψηλής ανάπτυξεως τής κοινωνικής προόδου. Διά τής καταργήσεως των δασμών καταδικάζεται μέρος τής Εύρώπης να έπανέλθι εις την σχεδόν άποκλειστικήν έπιμέλειαν τής γεωργίας. Αλλά και η εύρυτέρα αύτη έπίδοσις εις την άγροτικήν οικονομίαν είνε άδύνατον να άναπληρωσθί τό δια τίς καταστροφής τής βιομηχανίας δημιουργούμενον κενόν. Ναί μόν η κατάργησις των προστατευτικών μέτρων θα έλαττώσιν την γεωργικήν παραγωγήν των βιομηχανικών εθνών εις περιορισμένην κλίμακα, και θα δημιουργήσιν ηύξημένην ζήτησιν των άγροτικών προϊόντων έξωθεν, άλλ' η επέκτασις τής παραγωγής των άγροτικών εθνών δέν είνε δυνατή ειμή έντός όρίων και βαθμίδων, ιδίως κατόπιν τής διαταρξέσεως τής γαλήνης την όποιαν θα έχη ως άποτέλεσμα η έφαρμογή του νέου οικονομικού προγράμματος.

Ός εκ τούτου έντός τής μονομερούς άγροτικής οικονομίας όχι μόνον η άναμενόμενη αύξησις τής άγοραστικής δυνάμεως των άγροτικών εθνών, και μάλιστα, καθώς ύποστηρίζεται, μέχρι του έπιπέδου τής άμερικανικής είνε άνέφικτος, άλλ' έπι πλέον δύναται να άμφισβητηθί άν αύτη και τό πρότερον ύψος δύναται να φθάσθ. Έξ άλλου, η άγροτική οικονομία έχει πολύ μικρότεραν ίκανότητα διατροφής μεγάλων μαζών του πληθυσμού η έφαρμογή της λοιπόν εις έκτεταμένας περιφέρειας τής Εύρώπης κατά την σημερινήν κρίσιν του υπερπληθυσμού δέν είνε προσωρισμένη να βελτιώσιν την κατάστασιν. Καί τούτο, παρά την ένίσχυσιν τής άγροτικής Εύρώπης δια παραωρήσεως κεφαλαίων. Διότι η τοιαύτη ένίσχυσις, έν η περιπτώσει κατασθί δυνατή, μακράν του να έπιφέρη αύξησιν τής παραγωγής των γεωργικών εθνών υπέρνω του πρώην έπιπέδου, κατόπιν των ζημιών τας όποίας θα ύποστούν εκ τής περιπετείας τής καταργήσεως των δασμών, δέν θα άποτελή ειμή προσπάθειαν άνασυγκρότησεως τής βιομηχανίας των, (άνευ τής όποίας άλλα τυχόν δημιουργούμενα παραγωγικά έργα δέν θα έχουν πλήρη άπόδοσιν) προς τόν σκοπόν αύξήσεως τής άγοραστικής δυνάμεως του κοινού. Αλλά έν τοιαύτη περιπτώσει, δέν θα ήτο προτιμότερον να μην έπιζητηθί η καταστροφή τής βιομηχανίας εύθους έξ άρχής;

Αλλά η δυνατότης τής τοιαύτης ένίσχύσεως δια κεφαλαίων εκ μέρους τής βιομηχανικής Εύρώπης δύναται βασιμας να άμφισβητηθί. Αί περιπέτειαι του πολέμου και αι δυσκολίαί τής μεταπολεμικής εποχής ήλάττωσαν εις τά μάλλον προηγμένα έθνη τής Εύρώπης τόν σχηματισμόν κεφαλαίων, και συνεπώς την έξαγωγήν των. Έν Αγγλία, η όποία είχε τροφοδότησει κατά τόν παρελθόντα αιώνα πλείοτα των άποικιακών εθνών δια κεφαλαίων, κατήλθον αι έπενδύσεις εις τό έξωτερικόν από 197.000.000 £ τώ 1913 εις 138.000.000 τώ 1927, ποσόν όλιγώτερον του ήμισους του προπολεμικού, λαμβανομένης ύπ' όψιν τής πτώσεως τής αξίας του χρήματος. Έκ τούτου έπεται ότι τά βιομηχανικά κράτη ταύτα έχουν άνάγκην κατά πρώτον ένισχύσεως δια να εύρεθούν κατόπιν εις θέσιν να δανείσουν κεφάλαιον. Μέχρις του δέ η βιομηχανική Εύρώπη δυνηθί να έξαγάγη τά άπαιτούμενα κεφάλαια, θα έπρεπε να μην έπιζητή την καταστροφήν τής βιομηχανίας των άγροτικών χωρών, διότι αύτη συμβάλλει μεγάλως εις την διατήρησιν και ανάπτυξιν του εθνικού πλούτου, εκ του όποιου έξαρτάται η έκτασις του διεθνούς έμπορίου, και συνεπώς η εισαγωγή εκ των καθάρως βιομηχανικών χωρών. Η αύξησις του πλούτου όδηγεί εις την αύξησιν των συναλλαγών. Γνωστών δέ είνε ότι τό μεγαλύτερον μέρος του διεθνούς έμπορίου διεάγεται μεταξύ των μάλλον προηγμένων εθνών.

Αλλά και δια την ένίσχυσιν τής άγροτικής Εύρώπης δέν άπαιτείται η ίδρυσις τής ευρωπαϊκής ένώσεως. Η πραγματοποίησις των εθνικών δανείων και η ελαρση κεφαλαίων δέν παρεμποδίζεται από τούς δασμούς, διότι τά εισαγόμενα έμπορεύματα εις άντάλλαγμα του δανείου είνε συνήθως είδη μη παραγόμενα έν τώ έσωτερικώ και μη όποκείμενα ειμή εις χαμηλούς ταμειακούς δασμούς εις τας περισσότερας όπου δέν παρέχεται όλοσχερως άτέλεια.

Η διευκόλυνσις έν τέλει τής μετα-

ναστεύσεως, την όποιαν η Πανευρώπη θα έχη ως άποτέλεσμα, άφ' ου η όλική μεταστάθμευσις των παραγωγικών δυνάμεων δέν είνε έφικτή, είνε προσωρισμένη να δημιουργήσιν σπουδαιότατα προβλήματα και δια τας άγροτικάς περιφέρειας, τας όποιας θα στερήσιν άπαραιτήτων άγροτικών εργατικών χειρών, και δια τας βιομηχανικάς, εις τας όποιας θα συγκεντρώσιν νέον προλεταριάτον περίε των εργοστασιακών κέντρων, και θα έπιφέρη τοιουτοτρόπως την έπιδείνωσιν των ζητημάτων τής άνεργίας, των ήμερομισθίων και τής κοινωνικής γαλήνης.

✱

Διά να υπερβή η Εύρώπη την δύσκολον περίοδον του παρόντος, δέν θα έπρεπε να βασισθί εις τας ιδίας τής άποκλειστικώς δυνάμεις, αλλά να στραφή άφ' ενός προς την Αμερικήν και άφ' έτέρου προς τό εύρύ πεδίον καταναλώσεως τό όποιον άποτελούν αι άνεξέλικτοι χώραι τής Ασίας και τής Αφρικής. Η κολλοσιαιά ανάπτυξις του πλούτου τής Βορειοαμερικανικής δημοσπονδίας τής όποίας τό εθνικόν εισόδημα ύπερβαίνει τά 18.000.000.000 \$ έτησίως θα καταστή βαθμηδόν και δια την Εύρώπην εύεργετικωτάτη, δια του μέσου τής προϊούσης έξαγωγής κεφαλαίων εις τας χώρας τής Ασίας και τής Αφρικής, εις τας όποιας θα παράσχη τά μέσα τής εξέλιξεως. Όπως δηλαδή τό άγγλικόν κεφάλαιον έγονιμοποίησε κατά τό παρελθόν τας άπεράντους έκτάσεις τής Νοτ. Αμερικής, τής Αυστραλίας, τής Αιγύπτου, του Καναδά, των Ινδιών, κτλ., και εδημιούργησεν έν Εύρώπη την βιομηχανικήν έντασιν του παρελθόντος αιώνος, τοιουτοτρόπως διαγράφεται και σήμερα η κατεύθυνσις την όποιαν αι Ήνωμένα Πολιτεία θα άκολουθήσουν προς όφελος και τής Εύρώπης. Τό κεφάλαιον τό όποιον θα έξάγουν δέν θα χρησιμοποιηθί εις όλον του τό μέγεθος προς άγοράν άμερικανικών, αλλά και ευρωπαϊκών προϊόντων. Ένθ' άφ' έτέρου ο αύξανών πλούτος των δανειζομένων χωρών θα δημιουργή διαρκώς νέας άνάγκας, πολλές των όποιων μόνον η παλαιά βιομηχανική παράδοσις τής Εύρώπης δύναται να ίκανοποιήσθ, και θα φέρη έν τέλει εις νέαν περίοδον άκμής των ευρωπαϊκών βιομηχανιών.

Αντί λοιπόν να έπιζητήται άντίπραξις έναντίον τής Αμερικής δια τής ιδρύσεως του ένιαίου τελωνειακού μετώπου τής Πανευρώπης, προτιμότερον θα ήτο να έπιδωχθί έν τη συμπτύξει μετά των Ήνωμένων Πολιτειών η έπιτάχυνσις τής εξέλιξεως ταύτης, η όποία θα διαλύσθ την καχυποψίαν την περιβάλλουσαν την αύξησιν τής οικονομικής των δυνάμεως και τούς φόβους ότι αύτη άποτελεί κίνδυνον δια τό οικονομικόν μέλλον τής Εύρώπης, και θα όδηγήσθ εις την χρησιμοποίησιν του άμερικανικού πλούτου δια την παγκόσμιον πρόοδον και την άνασυγκρότησιν τής Εύρώπης.

Η έννοσις έξ άλλου των ευρωπαϊκών εθνών πρόκειται να προσκρούσθ εις άνυπερβλήτα έμποδία. Οι προστατευτικοί δασμοί προέρχονται από τας άνάγκας του υπερπληθυσμού τής Εύρώπης, και η κατάργησις των πριν η η παραγωγή της λάβη ταχύτερον ρυθμόν και άναποκριθί εις τας άνάγκας του αύξηθέντος πληθυσμού, θα έπιτείνη σοβαρώς τας δυσκολίας τής ευρωπαϊκής οικονομίας.

A. A. ΤΣΙΜΙΚΑΛΗΣ

Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

[Αί Σχολαί του Έθνικού Πανεπιστημίου απήντησαν πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας ὑπομνήματα δὲ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Πανεπιστημίου. Ὡς πρὸς τὸ ὑπόμνημα τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τὸ ὁποῖον δημοσιεύομεν εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος, ὁ ἀξιότιμος Καθηγητὴς καὶ Κοσμήτωρ ταύτης κ. Κοντολέων ἐρωτηθεὶς σχετικῶς εὐρησετὶ τὴν νὰ μᾶς δηλώσῃ τὰ ἑξῆς. Σ.Σ.]

Ο ΚΥΡΙΟΣ σκοπὸς τῆς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως μελετωμένης ἀναθεωρήσεως τοῦ Πανεπιστημιακοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι ἡ βελτίωσις τῆς ἀκαδημαϊκῆς ἐν γένει ἐκπαιδεύσεως, ὥστε οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύματος, ἐξ ὧν θὰ συγκροτηθῇ ἡ θύβουσα τάξις τῆς αὐρίου νὰ εἶναι ἀρτίως κατηχημένοι. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐξήγησε τὴν γνώμην τῶν διαφόρων Σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἐνῶ συγχρόνως ἡ Κυβέρνησις μετεκάλυψε τὸν ἐν Μονάχῃ καθηγητὴν τῶν Μαθηματικῶν κ. Καραθεοδωρῆν, συντάξαντα τὴν γνωστὴν δημοσιευθεῖσαν ἤδη ἔκθεσιν τοῦ.

Μὴ ἔχων σχετικὴν ἐντολὴν τῆς σχολαζούσης κατὰ τὰς διακοπὰς Ἱατρικῆς Σχολῆς δὲν δύναμαι βεβαίως νὰ σὰς ἀνακοινώσω τὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑποβληθεῖσαν ἔκθεσιν τῆς, ἀλλ' εἰ μὴ πρόθυμος νὰ σὰς ἐκθέσω συντόμως τὴν ἀτομικὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμην μου συμπιπτουσάν, ὥς φαντάζομαι, κατὰ τὸ πλεῖστον μὲ τὰς σκέψεις τῆς Σχολῆς.

Ἡ νεωτέρα ἐμπράγματος διδασκαλία, καθ' ἣν βάσις τῆς ἱατρικῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι ὅχι ἡ ἄλλοτε ἐν χρήσει παθητικὴ ἀκρόασις φευγαλέων ἐννοιῶν, ἀλλ' ἡ ἐνεργὸς συμμετοχὴ τοῦ σπουδαστοῦ εἰς τὸ ἐργαστηριακὸν καὶ κλινικὸν ἱατρικὸν ἔργον, χρειάζεται ἀπαραιτήτως ἐργαστήρια καὶ νοσοκομεῖα. Καὶ τὸ μὲν Πανεπιστήμιον ἀπεφάσισε νὰ δαπανήσῃ ὑπερτρίαντα ἑκατομμύρια ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ περιουσίας πρὸς ἱδρύσιν νέτων μεγάλων καὶ συγχρονισμένων ἐργαστηρίων, τὰ ὁποῖα θὰ εἶναι ἔτοιμα ἐντὸς ὀλίγου. Ἀλλ' εἰς τὰ ἔξοδα ἱδρύσεως καὶ συντηρήσεως τῶν κλινικῶν εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ ἐπαρκέσῃ τὸ Πανεπιστήμιον. Εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου τὰ διδακτικά νοσοκομεῖα ἱδρύονται καὶ συντηροῦνται ὑπὸ τοῦ Κράτους, διότι τότε μόνον δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν τριπλὸν σπουδαιότατον σκοπὸν παντὸς τοιοῦτου νοσοκομείου, δηλ. τὴν ἀποτελεσματικὴν θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν, τὴν διδασκαλίαν, καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης. Καὶ ἐκεῖ δὲ ὅπου σώζονται ἀκόμη κλινικαὶ στεγαζόμεναι εἰς παλαιὰ ἐκκλησιαστικὰ ἢ ἰδιωτικὰ ἱδρύματα, τὰ σύγχρονα κράτη τὰ συναισθανόμενα τὸν ἀληθὲς προορισμὸν τῶν φρονιζόντων συντόνων πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτῶν δι' ἀμυγῶν κρατικῶν ἱδρυμάτων. Εἰς τὸν τόπον μας τὸ Κράτος δὲν ἔδωκεν ὅσιν ἔπρεπε σημασίαν εἰς τὴν κλινικὴν διδασκαλίαν, διεσχέτισαν κυρίως εἰς τὰς τέσσαρας κλινικὰς τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου, ἀλλ' ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ βοηθήσῃ τὸ Πανεπιστήμιον ἱδρύουσα πλήρες πανεπιστημιακὸν νοσοκομεῖον ἐξακοσίων κλινικῶν.

Καὶ ὅταν πλεόν ἐξασφαλισθῇ ἡ κοινωνικὴ λειτουργία κλινικῶν καὶ ἐργα-

στηρίων, τότε νὰ εἰσθε βέβαιοι, ὅτι ἡ μὴ ἐνδιαθέτως ὑπεροδὸς Ἑλληνικῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης θὰ σημειώσῃ προόδους, ὥς αὐτομάτως ἄλλως τε προσδεύει κάθε μακροχρόνιος ὀργανισμός, εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ ὁποῖου δὲν παρεμβάλλονται τεχνητὰ προσκόμματα, ὅπως εἶναι ἐπὶ παραδείγματι ἡ ἀπίστευτος προθυμία μετ' ἧς αἱ πλείους τῶν μεταπολεμικῶν μέχρι τοῦ 1928 Κυβερνήσεων ἡμιλλῶντο ποῖα θὰ καταστρατηγῇ ἡ περισσώτερον τὸν ἐπιτυχόντα θεσμὸν τῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων, ὅστις θὰ εἶχεν ἤδη δώσει λαμπρὰ ἀποτελέσματα ἀντὶ τῆς βαρβαρᾶς κρατικῆς ἐπεμβάσεως.

Πάντως πρέπει νὰ ἔχωμεν ὅλοι ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ πρόδοσις εἰς τὴν Ἱατρικὴν δὲν τελεῖται μόνον δι' ἀλμάτων γινόμε-

νων ὑπὸ τὴν ὄθησιν τῶν σπανίως καὶ ὑφ' ὀρισμέναις συνθήκας ἐμφανιζομένων μεγάλων πνευμάτων, ἀλλὰ συντελεῖται συνήθως βραδέως διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Παρὰ τὰ τεράστια προοδευτικὰ βήματα τὰ σημειωθέντα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Αἰγυπτίων καὶ τοῦ Ἱπποκράτους μέχρι σήμερον, τὸ πρόσφατον κοινωνικὸν φαινόμενον τοῦ θεραπευτοῦ μοναχοῦ Γυμνασίου Λαυριώτη δεικνύει καλλίτερον παντὶς ἄλλου τὴν αἰωνίαν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιστήμης ἱατρικῆς εἰς πολλὰ χρόνια διαθεσικά νοσήματα, ἐφ' ἧς ἀνεπαρκείας κυρίως βασίζεται ἡ περιοδικὴ ἀλλ' ἀναγκαία καὶ φυσικὴ ἐμφάνισις παρμοίων θαυμασποίων.

Βραδέως λοιπόν, ἀλλ' ἀσφαλῶς θὰ ἀνυψωθῇ τὸ ἐπίπεδον τῆς ἱατρικῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως, καὶ εἰς τὴν ἀνύψωσιν ταύτην ἐλπίζω ὅτι θὰ συμβάλῃ ἡ μελετωμένη κυβερνητικὴ ἐγχείρησις ἐπὶ τοῦ πανεπιστημιακοῦ ὀργανισμοῦ, ἂν δὲν εἶναι βία καὶ ὑπὲρ τὸ δέον δραστηρί.

ΧΡΩΠΕΙ

ΧΡΩΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Σ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ & ΣΙΑ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ἀριθ. Τηλ. 208

Ἀριθμ. Τηλ. 71

ΓΡΑΦΕΙΑ: Λεωφόρος Μιαούλη 19, Πειραιᾶ. —
καὶ ἐν τοῖς Ἑργοστασίοις (Φάληρον) ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΝΕΟΝ
ΦΑΛΗΡΟΝ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1883

ΣΑΛΟΕΙΝΗ

ΤΟ ΕΝΔΕΔΕΙΓΜΕΝΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΡΙΠΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑΤΩΝ
ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΩΝ
ΑΥΓΙΝΩΝ
ΟΔΟΝΤΑΛΓΙΩΝ
ΡΑΘΙΤΙΣΜΩΝ
ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΩΝ
Κ.Τ.Λ.

ΧΡΩΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (Σ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ & ΣΙΑ Ε)

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὰ γερμανοπολωνικά σύνορα

Κατὰ τὰς τελευταίας τηλεγραφικὰς πληροφορίας, ἡ Ἀγγλία ἐμφανίζεται ὡς ἐμμέσως εὐνοοῦσα τὴν κίνησιν ὑπὲρ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν συνθηκῶν τὴν ὁποῖαν ἐντείνουν ἡ Ἱταλία, ἡ Γερμανία, ἡ Οὐγγαρία καὶ ἡ Βουλγαρία. Καὶ ἀνεκάλυψε ἐλέγχοι ὅτι ἡ πρώτη μεταρρυθμισὶς τοῦ μεταπολεμικοῦ ἐναρμονιστοῦ καθεστώτος ποῦ θὰ ἐπεβάλλετο, εἶναι ἡ ἀπορροφή τῶν γερμανοπολωνικῶν συνόρων. Ἀλλ' ἡ στάσις τῶν Πολωνῶν εἶναι ἀδιαιλλέκτη ἀρνητικὴ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Οὕτω, κατ' αὐτὰς, εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῶν Πολωνῶν σοσιαλιστῶν, ὁ κ. Νιεζβιαλκόφσκι προέβη εἰς δηλώσεις εἰς τὰς ὁποίας τονίζει ὅτι ἡ πολιτικὴ τὸ κόμματός του στηρίζεται ἐπὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἀποπλισμοῦ καὶ τῆς ἀσφαλείας, ἀλλὰ καὶ ὅτι οἱ Πολωνοὶ σοσιαλισταὶ ὁμοφώνως ἀποκρούουν τὴν παραμικρὰν ἰδέαν μεταβολῆς τῶν δυτικῶν συνόρων τῆς Πολωνίας καὶ δὲν θὰ ὑποχωρήσουν ποτὲ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ διηθέν περασμάτος (τοῦ Δάντσιγγ) Καὶ τούτου, τὸσον ἵα λόγους οἰκονομικούς, ὅσον—καὶ ἰδίως—διότι ἀδυνατοῦν νὰ παραδεχθῶν ὅπως χώρα, κατοικοῦμένη κατὰ τὰ 95%, ἐκ γνησίων Πολωνῶν, ὑποταχθῇ ἐκ νέου ὑπὸ ξένην κυριαρχίαν. Προστίθεται ἐν τούτοις ὅτι οἱ Πολωνοὶ σοσιαλισταὶ εἰναι ὁπαδοὶ μιᾶς συνεννοήσεως μετὰ τῆς Γερμανίας, ἰδίως εἰς ὅλα τὰ οἰκονομικὰ καὶ σιδηροδρομικὰ ζητήματα. Ἀλλὰ βάσις τῆς πολιτικῆς τῶν εἶναι ἡ γαλλοπολωνικὴ συνεργασία.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Σοβιέτ

Ὁ Λιτβίνωφ, μέχρι τοῦδε ὑφυπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας, ἀντικαθίστᾷ ἤδη τὸν Τσιτσέρην, ἀπομακρυνόμενον, καίτοι ἀπὸ διετίας εἶχε πλεόν παύσει ἐξασκῶν ἐνεργῶς τὰ καθήκοντά του. Καὶ ὁ Περνιάξ εἰς τὴν «Ἡγὼ τῶν Παρισίων», ἐξηγῶν τὸν θρίαμβον τοῦ πρώτου καὶ ταύτην δυσμένειαν τοῦ δευτέρου, ἀποδίδει ταύτην εἰς τὸ ὅτι ὁ Τσιτσέρην οὐδέποτε κατώρθωσε νὰ εἰσελθῇ εἰς τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον, δηλ. τὴν πραγματικὴν Κυβέρνησιν τῆς Ρωσίας. Οὕτω, ἔγινε ἀντικείμενον ραδιοφωνικῶν καὶ ὑπονοημάτων, ἐναντίον τῶν ὁποίων δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἀμυνθῇ. Ἐξ ἄλλου, ἦτο τοῦ προπολεμικοῦ ρωσικοῦ κόσμου, καὶ ἀνῆκε, ὡς γνωστὸν, εἰς τὴν ἱσχυρὴν διπλωματίαν, ἥτις τὸν ἐστεῖλεν εἰς πλείους ὁδοὺς προεβίαις, καὶ κυρίως εἰς τὴν τοῦ Λυόνινου. Ἡ πλειὰ τοῦ αὐτοῦ πείρα τοῦ εἶχε δώσει ἐξαιρετικὴν λεπτότητα τῶν πνεύματος, καὶ μεγάλην μόρφωσιν. Ἀλλὰ τὰ πλεονεκτήματά του αὐτὰ ἀπέβαιναν ἐλαττώματα ὑπὸ τὸ νέον καθεστῶς, τὸ ὁποῖον ἀπαίτει ὀγκώδη δράσιν, βίαιας κινήσεις καὶ μεγάλην ἀκαμψίαν. Μολαταῦτα ὁ Τσιτσέρην διηύθυνε τὴν σοβιετικὴν διπλωματίαν ἐπὶ μίαν ἀρβῶς δεκαετίαν, ἀπὸ τοῦ Μαΐου τοῦ 1918 μέχρι τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1928. Εἶναι ἤδη ἐνδιαφέρον νὰ παρατηρήσωμεν ποίας μεταβολᾶς θὰ συνεπαγάγῃ ἡ ὁλοκληρωτικὴ ὑπὸ τοῦ Λιτβίνωφ συγκέντρωσις τῶν διπλωματικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Σοβιέτ. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ ρωσικὴ διπλωματία δὲν ἐχάραξε καμμίαν νέαν κατεύθυνσιν ἢ ἐξέλιξιν. Καὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν ἦγε μαστίζει τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν ὁλοκλήρως χαιρεκῶως παρακολοῦθον οἱ κυβερνήται τῆς Μόσχας, εἶναι ἀμφίβολον νὰ διαγραφῇ φιλεργωπατικὴ πολιτικὴ. Μᾶλλον δὲ ἐνταθῇ ἡ ἐν Ἀσίᾳ καὶ τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων συστηματικὴ προπαγάνδα.

Ἡ ἀγγλικὴ κρίσις

Εἰς ἐκ τῶν βαυτερόων μελετητῶν τῆς Ἀγγλίας, ὁ Γάλλος δημοσιολόγος κ. Ἰανκ. Μπαρδου σχολιάζει διὰ μακρῶν εἰς τὸν παρελθόν «Χρόνον» τὴν ἀγγλικὴν οἰκονομικὴν κρίσιν. Παρατηρεῖ ὅτι τὸ Μάντσεστερ ἔχασε τὸ μονοπώλιον τῶν βαμβακερῶν ὑφασμάτων, καὶ τὸ Σίτυ τὸ μονοπώλιον τῶν εἰς χρυσὸν γραμματίων. Ἐξ οὗ, καὶ ἡ ἐπιτακτικὴ κίνησις ὑπὲρ περιφρουρήσεως τῶν ἀγορῶν, ὑπὲρ ὀργανώσεως τῆς παραγωγῆς τῆς Αὐτοκρατορίας, ὑπὲρ συστηματικοῦ τῶν αὐτοκρατορικῶν βιομηχανιῶν, ὑπὲρ μονοπωλίου τῆς καταναλώσεως. Ἀλλὰ μερὶς ἡ

σχυρὰ τῆς κοινῆς γνώμης μέμμεται καὶ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ Κοινοβούλιον διότι, ἀπέναντι τῆς νέας οἰκονομικῆς καταστάσεως ποῦ ἐδημιουργήθη, δὲν λαμβάνονται ὅλα αὐτὰ τὰ ἀπαραίτητα θεραπευτικὰ μέτρα, καὶ διότι τὸ πολυπλοκὸν τῶν σημερινῶν προβλημάτων δὲν ἐξουδετερώνεται διὰ τῆς ἐπιβεβλημένης ἐπικρατήσεως τῶν τεχνικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀντιλήψεων ἐπὶ τῶν καθαρῶς πολιτικῶν. Καὶ πάλιν ἐν τούτοις, ὅπως ὁρδύτατα παρατηρεῖ ὁ κ. Μπαρδου, ἡ Ἀγγλία διατρέπει κυρίαρχον δικαιοσύνην, πειθαρχημένον κοινοβουλευτισμὸν, σθεδρὸν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ὀργανωμένα κόμματα, ἰδιωτικὰς πολιτικὰς καὶ κοινὰς πρωτοβουλίας. Τί θὰ ἦτον ἡ ἀγγλικὴ κρίσις, ἐάν ἐλείπαν καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἀνεκτίμητα πλεονεκτήματα τῆς ἀγγλικῆς πολιτικῆς ζωῆς!

Ἡ ἀνεργία ἐν Ἱταλίᾳ

Καὶ τὴν Ἱταλίαν, ὡς γνωστὸν, κατατρέπει σπουδαῖα οἰκονομικὴ κρίσις, εἰς τὴν ὁποῖαν ἦλθε νὰ προστεθῇ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν σεισμῶν προκληθεῖσα ἀνωμαλία. Τὴν κρίσιν συνοδεύει δ' ἐπίσης καὶ ἀνεργία, τὴν ὁποῖαν πολλαπλῶς ἡ Κυβέρνησις προσπαθεῖ νὰ καταπολεμήσῃ. Πρὸς τοῦτο, ἐντείνει σοβαρώτατα τὴν ἀνόρθωσιν τῶν σεισμοπληκτικῶν περιφερειῶν, διὰ τὴν ὁποῖαν ἤδη ἐργάζονται 5000 ἐργαταί, καὶ καταστρώνει ἐνὶ πρόγραμμά δημοσίαν ἐργον, τῶν ὁποίων ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τὸν χειμῶνος θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐκτέλεσις. Δαπάνη 200 ἐκατομ. λιρετῶν προβλέπεται μόνον διὰ τὰ ἐν Ρώμῃ κατασκευασθέμενα ἔργα. Εἰς τὸ Μιλάνον καὶ τὸ Τοῦριν ἀνάλογα ἔργα ἀναγγέλλονται, καὶ αἱ ἐφημερίδες πιστεύουν ὅτι οὕτω θὰ ἐξουδετερωθῇ ἡ ὡς σημαντικὴ ἄλλως προβλεπομένη χειμερινὴ ἀνεργία. Οἱ ἀνεργοὶ σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν εὐρίσκονται εἰς τὰς βορείους ἐπαρχίας, μόνῃ δ' ἡ νότιος Λομβαρδία ἀρτιμὴ τὰ 22%, τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν. Κατὰ δὲ κατηγορίας, οἱ ἀνεργοὶ διαίρουνται ὡς ἑξῆς: μεταξοργαία 26%, ἀγροτικὴ βιομηχανία 13%, γεωργία 10%, μεταλλουργία 9%, δημόσιοι ὑπηρεσίαι 9%, διάφοροι 33%.

Οἱ οἰκονομικοὶ φόβοι τῆς Οὐγγαρίας

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς οἰκονομικῆς διασκέψεως τῆς Σινάις ἀνησυχοῦν ζωηρῶς τοὺς οὐγγρικοὺς οἰκονομικοὺς κύκλους. Οὕτως, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ χρηματιστηρίου τῆς Βουδαπέστης κ. Κόλεμαν Φρέντ προέβη κατ' αὐτὰς εἰς δηλώσεις, τονίζοντες ὅτι ἡ σύναψις μιᾶς τελωνειακῆς ἐνώσεως μετὰ τῶν κρατῶν τῆς Μικρᾶς Ἀντάντ θὰ ἐφέρει βαρὺ πλῆγμα κατὰ τῆς οὐγγρικῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἡ Οὐγγαρία θὰ ἔχανε τὴν Τσεχοσλοβακίαν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν γεωργικῶν τῆς προϊόντων, διότι ἡ Ρουμανία καὶ ἡ Νοτιοσλαβία ἡμποροῦν διὰ τῶν ἐξαγωγῶν τῶν νὰ ὑπεραρκεῖσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς τσεχοσλοβακικῆς ἀγορᾶς. Ἡ δ' ἀπώλεια θὰ ἦτο διὰ τὴν Οὐγγαρίαν τοσοῦτον σημαντικώτερα, καθ' ὅσον, ἐνεκα τῆς γεωγραφικῆς γεινιαιώσεως, αἱ οὐγγρικαὶ καὶ τῆς Τσεχοσλοβακίας ἐξαγωγαὶ ὑποβάλλονται εἰς ἐλάχιστα μεταφορικὰ ἐξοδα. Ἀλλὰ καὶ ἡ Τσεχοσλοβακία ἔχει κάθε συμφέρον νὰ κρατῇ τὴν Οὐγγαρίαν ὡς πελάτιδά της, διὰ μὲν μέρος τῶν ἐξαγομένων βιομηχανικῶν τῆς προϊόντων, τὰ ὁποῖα ὅμως θὰ ἀπέκλειεν ἡ Οὐγγαρία, ἐάν ἐπραγματοποιεῖτο ἡ Μικρὴ Γερμανικὴ Ἀντάντ. Καὶ ἐν συμπεράσματι, οἱ οὐγγρικοὶ κύκλοι συνιστοῦν συνεννόησιν Αὐστρίας καὶ Οὐγγαρίας, πρὸς ἐξέδωσιν νέας διεξόδου διὰ τὰ γεωργικὰ προϊόντα τῆς Οὐγγαρίας.

Τὸ Ταμεῖον Ἀποσβέσεων τῆς Γαλλίας

Ὡς γνωστὸν ἀπὸ τετραετίας λειτουργεῖ ἐν Γαλλίᾳ, συνταγματικῶς μάλιστα κατοχυρωθέν, αὐτόματον Ταμεῖον Ἀποσβέσεων, διαθέτον ἴδια ἐσοδα καὶ προσοφίον ταῦτα ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ Δημοσίου Χρέους τῆς Γαλλίας. Ἡδη, κατὰ τὰς δημοσιευμένας πληροφορίες, αἱ ἀποσβέσεις εἰς τὰς ὁποίας προήλθε, ἀπὸ τῆς ἐνάρεως τῆς λειτουργίας του, ὑπερβαίνουν τὰ 8 δεκάετη γαλλ. φράγκων, ἀνακουφίσαντες ἐν ἀναλογία τὰ βάθη τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ. Ὁ δὲ μελλοντικὸς ῥυθμὸς τῆς ἐργασίας τοῦ Ταμεῖου τούτου προμνηνύεται ἀκόμη ταχύτερος.

διότι τὸ Γαλλικὸν Κοινοβούλιον ἀπεφάσισε τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ διάθεσιν ἀκόμη καὶ τῶν πόρων ποῦ θὰ προέρχωνται ἀπὸ τὴν κινητοποίηση τῶν ἐτησίων δόσεων τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν Γαλλίαν δυνάμει τῶν συμφωνιῶν τῆς Χάγης. «Ἡ πολιτικὴ αὕτη, ἐπάγεται ἡ σχετικὴ ἐκδρασίς, θὰ συνεπαγάγῃ τὸν προοδευτικὸν περιορισμὸν τῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Θὰ διευκολύνῃ ἐπίσης, ἐν μεγάλῳ μέτρῳ, τὴν προσεχῆ πραγματοποίησιν τῶν ἐπιβαλλομένων δανειακῶν μετατροπῶν (conversions), ἐάν θέλωμεν νὰ χαλαρωθῶν τὰ βάθη τῆς σημερινῆς γενεᾶς».

Οἱ Γάλλοι δημοδιδάσκαλοι

Κινοῦνται ἀπειλητικῶς. Διαθέτοντες τὸ δικαίωμα τῆς συνδικαλιστικῆς ὀργάνωσης, ἀνήκουν κατὰ τὸ πλεῖστον (80.000) εἰς τὴν Γενικὴν Ἑργατικὴν Συνομοσπονδίαν (σοσιαλιστικὴν), καὶ ἄλλοι ἐξ αὐτῶν (15.000) ἀνήκουν εἰς τὴν Κομμουνιστικὴν Συνομοσπονδίαν. Ἡδη δὲ ζητοῦν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς τῶν θέσεως, καὶ ὁμίλουν τηλεσιγραφικῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Τοῦτο ἀνησυχεῖ πολὺ τοὺς γαλλικοὺς κυβερνητικοὺς κύκλους. Ἐν τούτοις, οἱ κύκλοι τῆς ἀριστερᾶς τοῦς υποστηρίζουν, ἀκόμη καὶ οἱ ὀλιγοπλάτους. Τοὺς θεωροῦν ὡς τοὺς ἀσφαλεστέρους ὑποστηρικτὰς τῆς λαϊκῆς—τῆς μὴ θρησκευτικῆς—ἐκπαιδεύσεως. Καὶ οὕτως ἡ «Κομιντέρν» ἰσχυρίζεται ὅτι, ἐνῶ διεκδικοῦν τὰ δικαιώματά των, δὲν λησμονοῦν καὶ τὰς ὑποχρεώσεις των, ἀποβλέποντες εἰς τὴν διατήρησιν τῆς καλῆς φήμης καὶ εἰς τὴν ἐνήμερίαν τοῦ λαικοῦ σχολείου. Ἀλλ' οἱ συντηρητικοὶ κύκλοι,—μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὸν «Χρόνον» καὶ τὸν «Φίλον τοῦ Λαοῦ»,—ἐξανίστανται ἐναντίον τῆς ἐμφανούς ἡ ὑποῦλου ἐπαναστατικότητος τῶν Γάλλων δημοδιδασκάλων, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ μετριοπαθέστεροι ζητοῦν «τὴν αὐθιγὴν τῆς μαχητικῆς δυναμικότητος τοῦ συνδικάτου των καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς μὲ τὴν μεγίστην δυνατὴν ἀποτελεσματικότητάς. Καὶ ζητοῦν αἱ ἐφημερίδες αὐταὶ τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀσκήσιν σταθερᾶς καὶ ἀσθητικῆς πολιτικῆς, θεωροῦσαι ἀπαράδεκτον τὸν ἀναλωτισμὸν τοῦ Δημοσίου Ταμεῖου, κατενυσμένων αὐτῶν.

Ὁ Οὐέλλς καὶ ἡ διεθνὴς πολιτικὴ

Εἰς τὸ κατ' αὐτὰς δημοσιευθέν ἐν Ἀγγλίᾳ νέον πολέμῳ μυστιόρημά του: «Ἡ δικτατορία τοῦ κ. Πάγκα», ὁ Οὐέλλς φαντάζεται τὴν Ἀγγλίαν ἐξελισσομένην πρὸς τὸ ἀπὸ θανάτου καθεστῶς τοῦ φασισμού καὶ ἐπὶ νέων βάσεων στρεφίζουσαν τὴν διεθνή ἐργωπατικὴν πολιτικὴν. Καί, βεβαίως, τὰ σχέδια ποῦ διανοεῖται ὁ «Ἀγγλος δικτάτωρ» τοῦ Οὐέλλς δὲν ἡμποροῦσαν νὰ ἀνδύσων παρὰ εἰς ἐνός μυστιογραφίου τὴν φαντασίαν. Τὸ μυστιόρημα ὅμως εἶναι καὶ ἐπαμφλέττον. Προδίδει τοὺς φόβους τῶν ὁποίων δικαιούται νὰ ἔχῃ σήμερον νέας ἀπαισιόδοξας ἐννοίας. Καὶ ὅτι αὐτὸ τὸ πνεῦμα συνοψίζομεν ἐν τῇ «μεγάλῃ ἰδέαν» τὴν ὁποῖαν ὁ Οὐέλλς τοποθετεῖ εἰς τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ἥρωός του. Οὗτος ἀποβλέπει εἰς τὴν περιεκύκλωσιν καὶ εἰς τὴν συντριβὴν τῆς σοβιετικῆς Ρωσίας. Ἡ γερμανικὴ Δημοκρατία ἔχει ἄλλως τὴν ἰδίαν ἀναταρτί, καὶ τὸ νέον γερμανικὸν καθεστῶς δέχεται νὰ συνεργασθῇ μὲ τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἱταλίαν. Εἰς τὴν Γερμανίαν παρεργονται ἐδαφικαὶ ὑποσχέσεις πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς ἀνατολάς. Ἡ Γαλλία τοῦ κ. Πουανκαρέ φοβεῖται, βεβαίως, μήπως ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἱταλία συνεννοηθῶν καὶ στραφούν ἐναντίον της, ἀλλὰ δέχεται, μὲ ἀνταλλάγματα εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀφρικὴν. Τέλος, ὁ «Ἀγγλος δικτάτωρ» ἐπισκέπτεται καὶ τὸν κ. Μουσολίνι, ὁ ὁποῖος δέχεται ὅπως ἡ Ἱταλία συμμετάσχῃ εἰς τὴν ἐπικρατίαν, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ ἀποζημιωθῇ καὶ αὕτη ἐν Ἀσίᾳ. Καὶ γὰρ μὲν ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι, ἐπαναλαμβάνω μὲν, παρὰ μὴ ἀπὸ τῆς στήθης καὶ ἐνός πιθανοφανῆς ἀλλ' ἀπραγματοποιήτου μύθου, ἔχουν ὅμως τὴν ἀξίαν τῶν κοινῶν σκέψεων αἱ ὁποῖαι ἀπασχολοῦν ὀρισμένους ἀγγλικοὺς κύκλους, καὶ αἱ ὁποῖαι, χάρις εἰς τὴν προσεχῆ διάδοσιν τοῦ βιβλίου, θὰ καταστῶν αἱ κοινὰ ἀνησυχία μεγίστου ἀριθμοῦ Ἀγγλῶν, Εὐρωπαίων καὶ Ἀμερικανῶν.

Οὐδέμια ἀπόδειξις ἀναγνωρίζεται ἐάν δὲν φέρῃ τὴν σφραγίδα καὶ τὴν ὑπογραφήν κ. Ι. Καραμανώλη.

Η ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ

Δ

ΕΠΕΙΔΗ ἐβίξαμεν τὸ ζήτημα τῆς περισυλλογῆς τῆς πρωτεύουσας, ἐπιβάλλεται νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὴν ἀποψιν τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἀπὸ τοῦ ὅλου συγκροτήματος τῶν Ἀθηνῶν, τῆς κυρίως πόλεως μὲ τὰ προπολεμικὰ ὄρια τῆς λογικῶς κατὰ τι ἐπεκτεινόμενα, ἀπὸ τῶν πέριξ συνοικιῶν καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ συγκροτήματος. Νὰ ἐξετάσωμεν δηλαδὴ τὴν ἐπίδρασιν ἣν θὰ εἶχεν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τῆς πρωτεύουσας ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς κυρίως πόλεως καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ συγκροτήματος, ὡς αὐτοτελῶν διοικητικῶς καὶ οἰκονομικῶς ὁργανισμῶν, διότι καὶ τὸ μέτρον τοῦτο συνεζητήθη ὡς συντελεστικὸν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν πραγμάτων.

Ὁ περιορισμὸς τῶν τοπογραφικῶν ὁρίων τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς πόλεως ἀπὸ ἀπόψεως ἐκτελέσεως γενικῶν ἔργων, ἴσως δὲ καὶ ρυμοτομιῶν τινων, διότι θὰ περιορίσῃ τὴν ἔκτασιν ἐφ' ἣς διατίθενται τὰ ἔσοδά του. Εἶνε ἀφ' ἑτέρου καὶ δίκαιος, διότι ἡ κυρίως ἀστική ἰδιοκτησία τῆς πρωτεύουσας, ἡ δὲ τῶσαν ὑποχρεώσεων βεβαρημένη, δὲν εἶνε εὐλογον νὰ ἐπιβαρύνεται καὶ μὲ τὴν ἐξυπηρέτησιν ἐκτάσεων ἀνωμάλως ἢ καὶ ἀπλῶς ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἐξ οἰουδήποτε λόγου κτισθεισῶν. Βεβαίως καὶ αἱ τελευταῖαι, ἐφ' ὅσον νομικῶς ἐκτίσθησαν, δὲν δύναται νὰ ἐγκαταλειφθοῦν εἰς τὴν τύχην των, ἀλλ' ὑπάρχει τρόπος προνοίας καὶ δι' αὐτάς, μὴ βαρύνων ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὰς ἰδιοκτησίας τῆς κυρίως πόλεως.

Ἄλλ' ἡ κατάτμησις τοῦ συγκροτήματος εἰς αὐτοτελεῖς οἰκονομικοὺς ὁργανισμούς, πλὴν τῶν ἄνω ἀφελήματων, δὲν θὰ ἔχη ἄλλας σημαντικὰς συνεπείας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τὴν ὁποῖαν συζητοῦμεν, ἀπὸ ἀπόψεως δηλαδὴ ἀνωμάλου ἐπεκτάσεως τῆς πόλεως. Αἱ κυρίως Ἀθῆναι, τὸ τμήμα τὸ ὑπαχθισμένον εἰς τὸν Δήμον Ἀθηναίων, θὰ βελτιωθῇ πῶς συγκοινωνιακῶς καὶ ἐξωραϊστικῶς, ἀλλὰ τὸ σύνολον τῆς πόλεως, τὸ τοπογραφικὸν σύνολον τῆς στέγης, τὸ ὁποῖον οὐσιαστικῶς ἀποτελεῖ τὴν ὅλην πρωτεύουσαν, δὲν θὰ μεταβάλλῃ τὴν κατάστασιν. Ἡ κατάτμησις λοιπὸν τοῦ συγκροτήματος εἰς πλείονας αὐτοτελεῖς οἰκονομικοὺς ὁργανισμούς, ἐνδεδειγμένη ὑπὸ ἄλλων ἀπόψεων, δὲν λύει τὸ πρόβλημα, οὐδὲ καὶ θὰ θέσῃ φραγμὸν εἰς τὴν περαιτέρω ἐπέκτασιν τοῦ κακοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο ὀφείλεται εἰς βαρύτερα ἐλαττήρια οἰκονομικῆς στεγασίας, τὸ δὲ κοινὸν παρῶρ, ὡς εἶδομεν, οἰανδήποτε ὅς πρὸς τὴν οἰκισίν του ἀπαίτησιν. Θὰ συνέβαλλεν εἰς τὴν λύσιν καὶ μάλιστα σημαντικῶς, ἐάν συνεδύαζτο μὲ τὴν ὑποχρεωτικὴν οἰκοδόμησιν, ἐνισχυομένην οἰκονομικῶς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς κυρίως πόλεως.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, δυνάμεθα νὰ καταλήξωμεν εἰς τὰ ἀκόλουθα συνοπτικὰ συμπεράσματα:

Τὴν βαυτεράν αἰτίαν τῆς μεγάλης καὶ ἀνωμάλου ἐπεκτάσεως τῆς πρωτεύουσας πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὴν ἄλλειψιν οἰασθήποτε προσοχῆς ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀπόψεως τοῦ ζητήματος τῆς οἰκοδομήσεως αὐτῆς, ἡ ὁποία ἀποψις ἦτο πάντοτε οὐσιώδης λόγῳ

τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν τοῦ τόπου. Ἐφ' ὅσον ἡ στέγασις ἀφέθη εἰς τὴν διὰθεσιν τοῦ μικροῦ κεφαλαίου ὅλως ἀπροστατεύτου, δὲν ἦτο δυνατόν εἰμὴ νὰ ἐπιδιώκεται ἡ θεραπεία τῆς διὰ μικρῶν καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀπομακρυνομένων τοῦ κεντρικοῦ σώματος τῆς πόλεως οἰκοδομῶν. Ἡ δὲ κατάστασις, ἣν ἐδημιουργεῖ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ὁ τρόπος οὗτος δομῆσεως τῆς πόλεως, φύσει προηγῇ παραλλήλως τὴν τάσιν τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ζητήματος τῆς στέγης διὰ τῆς ἰδιοκτητοῦ κατοικίας. Ἡ μεταπολεμικὴ περίοδος, λόγῳ τῶν νεωτέρων μεγάλων ἀναγκῶν τὰς ὁποίας ἐδημιούργησε καὶ τῶν ἀνωμαλῶν τῆς, συνετέλεσεν εἰς τὴν ραγδαίαν μεγύνθυνσιν κακοῦ, τὸ ὁποῖον προηγουμένως ἐπὶ ἔτη βαθμῶδον ἀνεπτύσσετο, καὶ οὕτως ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σημεῖον καθ' ὃ ἐπιδιώκεται ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τῆς εὐθηνῆς στέγης διὰ τῆς ἀποκτητέας οἰουδήποτε ἰδιοκτητοῦ οἰκίσκου, ὅπουδήποτε τοῦ λεκανοπεδίου τῶν Ἀθηνῶν. Τὴν ἐπίδρασιν τοῦ οἰκονομικοῦ συντελεστοῦ ἐπὶ τοῦ τρόπου ἀναπτύξεως τῆς πόλεως, βεβαίως ἐνίσχυσαν καὶ ἄλλοι τινὲς δευτερεύοντες παράγοντες, περὶ ὧν ἐγένετο ἐν τοῖς προηγουμένοις μνεία, ἰδιαίτερος δὲ ἐπέτειναν ταύτην αἱ μεταπολεμικαὶ συνθήκαι. Μέτρα πρὸς παρεμπόδισιν τῆς κακῆς ἐξελίξεως τῆς πόλεως ἐλήφθησαν πάμπολλα καὶ αὐστηρότατα, ἀλλὰ δὲν ἀπέδωσαν τὸ ἐπιθυμητὸν ἀποτέλεσμα, διότι ἀσχετῶς πρὸς τὴν χαλαρότητα μεθ' ἣς πολλάκις ἐφηρμόσθησαν, ἦσαν κατὰ βάσιν μέτρα μόνον ἀρνητικά, μέτρα τὰ ὁποία, ἀποβλέποντα νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἐπέκτασιν τῆς πόλεως, παρεκάλουν παραλλήλως καὶ τὴν θεραπεία τῆς υπερτάτης ἀνάγκης τῆς στέγης διὰ τῶν οἰκονομικῶν μέσων ἅτινα ἕκαστος οἰκοδομῶν ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ. Ἡ ἀναγκαστικὴ οἰκοδόμησις ὡς ρυθμιστικὸν τῆς ἀναπτύξεως τῆς πόλεως μέτρον, δὲν ἐφηρμόθη εἰς τὸ παρελθόν, οὐδὲ ἠδύνατο ἀποτελεσματικῶς νὰ ἐφαρμοσθῇ ἄνευ ὀρισμένων οἰκονομικῶν προϋποθέσεων. Σήμερον ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου τούτου καθίσταται πολὺ δυσχερεστέρα ἢ προπολεμικῶς, διότι αἱ οἰκονομικαὶ προϋποθέσεις τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ εἶνε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως δυσμενέστεραι.

Ὡς τίθεται σήμερον πρὸ ἡμῶν τὸ ζήτημα τῆς πόλεως, πλήρης θεραπεία τοῦ κακοῦ δὲν εἶνε δυνατὴ, χωρεῖ ὅμως αἰσθητὴ βελτίωσις τῆς καταστάσεως καὶ πρὸ παντὸς ἀνακοπῇ τῆς περαιτέρω ἀνωμάλου ἐπεκτάσεως τοῦ συγκροτήματος ὅπερ ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ ἀποτελεῖ τὴν πρωτεύουσαν. Πρὸς τοῦτο ὁ μὲν δὲν ὡς στραφῇ ἢ προσοχῇ μας πρὸς τὸ ἀσθενέστερον σημεῖον, πρὸς τὸν οἰκονομικὸν παράγοντα. Μόνον ὅταν δημιουργηθῇ εὐνοϊκὴ οἰκονομικὴ ἀτμόσφαιρα οἰκοδομήσεως ἐντὸς τῆς πόλεως, δυνάμεθα νὰ ἐπιλύσωμεν βελτίωσιν τινα, ἣν τότε θὰ ὑποβοηθήσουν παραλλήλως τὰ ἀπαγορευτικὰ μέτρα καὶ ἡ ὑποχρεωτικὴ οἰκοδόμησις. Ἄνευ θυσιῶν τινῶν δὲν θὰ ἀποτραπῇ ἡ ἐξάπλωσις τοῦ κακοῦ.

Ἡ ἀποψις τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῆς οἰκοδομήσεως εὐρίσκεται βεβαίως ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς σημερινὰς κατευθύνσεις τῆς περισυλλογῆς καὶ

τῆς προσπαθείας ἐκμεταλλεύσεως τῶν παραγωγικῶν πηγῶν τῆς χώρας. Ἐάν ὅμως λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τῆς πρωτεύουσας τοῦ Κράτους καὶ τῶν ὁδυνῶν αὐτῆς οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν συνεπειῶν, δὲν εἶνε δυνατόν εἰμὴ νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν, παραλλήλως πρὸς τὰ λοιπὰ σπουδαῖα ζητήματα, καὶ τὴν ἄνω ἀποψιν καὶ νὰ ἐξαντλήσωμεν πᾶσαν δυνατότητα οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῆς οἰκοδομήσεως, ἔστω καὶ δι' ἐμμέσων εὐκολιῶν.

Ἄλλως τε καὶ ἀπὸ ἄλλης τινὸς ἀπόψεως δέον νὰ ἐνδιαφερθῇ τὸ Κράτος διὰ τὸ συγκρότημα τῆς πρωτεύουσας. Τὰ ἀστικά ἀκίνητα, λόγῳ τοῦ εἰδικοῦ αὐτῶν προορισμοῦ, βαρύνονται ἀμέσως καὶ ἐμμέσως μὲ τὸσας ὑποχρεώσεις τὴν τὸσους περιορισμούς, ὥστε θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι κατ' οὐσίαν ἀποτελοῦν περιουσίαν εἰς ἣν μετέχει καὶ τὸ Δημόσιον κατὰ μέγα ποσοστὸν χάριν γενικωτέρων κοινωνικῶν σκοπῶν. Ὁ ἔμμεσος λοιπὸν οἶοντι συνιδιοκτητῆς, τὸ Κράτος, δέον νὰ λάβῃ πᾶν προστατευτικὸν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πραγμάτων ἀστικῶν ἀκινήτων μέτρον καὶ πρὸ παντὸς νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν μείωσιν τῆς δυναμικότητος αὐτῶν, τὴν ὁποῖαν συνεπάγεται ἡ ἀπεριόριστος κατ' ἐπιφάνειαν ἐπέκτασις τῆς πόλεως, καὶ κρίσιν ἀκόμη δυνάμεν νὰ ἐπιφέρῃ εἰς ταῦτα.

Τὸ Κράτος προέβη μέχρι τοῦδε εἰς μέτρα τινὰ ἀποσκοποῦντα ἐμμέσως εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῆς οἰκοδομήσεως. Τὸ πρῶτον ὑπῆρξε λίαν φειδωλὸν καὶ βραχείας διαρκείας, ἀπέβλεψε δὲ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς στεγασίας ἀδιακρίτως, χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ προβλήματα τῆς πρωτεύουσας ὡς συνόλου. Τὸ δεύτερον, εὐρύτητος πῶς τοῦ πρώτου, ἀποβλέπει, διὰ τῶν διατάξεων περὶ εὐθηνῶν οἰκοδομῶν, εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν ὀρισμένων μόνον τάξεων καὶ κατ' οὐσίαν εὐνοεῖ τὴν περαιτέρω ἐπέκτασιν τῆς πόλεως, διότι συντελεῖ εἰς τὴν αὐξήσιν τῶν μονοκατοικιῶν. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι ἐσημειώθη ἀρχὴ ἐπεμβάσεως. Ἐάν ἡ ἐπέμβασις αὕτη γενικευθῇ καὶ συστηματοποιηθῇ, ἐάν ἐξαντληθῇ τὸ περιθώριον τῶν εὐκολιῶν καὶ ἐπιδιωχθῇ πᾶς δυνατός οἰκονομολογικὸς συνδυασμὸς καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῦτοις, ἐάν πᾶσα ὑπὲρ τῆς οἰκοδομήσεως ἐνέργεια στραφῇ ἐντὸς τῆς κυρίως πόλεως καὶ ἀποβλέψῃ εἰς τὴν δημιουργίαν στέγης καὶ οὐχὶ εἰς αὐξήσιν κατ' ἔκτασιν τῆς ἀστικῆς ἰδιοκτησίας, θέλει ὑπάρξει σοβαρὰ βάσις τινὴς πόλεως, ὑποβοηθοῦντων παραλλήλως καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκαστικῶν μέτρων.

Εἴπομεν ὅτι αἱ ὑπὲρ τῆς οἰκοδομήσεως ἐνέργειαι πρέπει νὰ ἀποβλέψουν εἰς τὴν δημιουργίαν στέγης καὶ οὐχὶ εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς ἀστικῆς ἰδιοκτησίας. Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶνε ἐκ τῶν σπουδαιωτέρων. Ἐπιβάλλεται ν' ἀποκλεισθῇ πᾶσα κρατικὴ εὐνοία πρὸς ἀνέγερσιν ἰδιοκτητῶν μονοκατοικιῶν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ νὰ εὐνοηθῇ διὰ παντὸς τρόπου ἡ δημιουργία συγχρονισμένης στέγης ἐντὸς τῆς κυρίως πόλεως, ἐντὸς τοῦ παλαιοῦ αὐτῆς σχεδίου, ὑπὸ προϋποθέσεις πληρεστεράς ὅσον οἶοντε ἐκμεταλλεύσεως τοῦ χώρου. Ἡ στέγη καὶ ἡ κατ' ἐπιφάνειαν ἐπέκτασις τῆς ἰδιοκτησίας, διὰ τὴν συγχρονισμὸν εἶνε πράγματα ἀντίθετα. Ἐάν εὐνοηθῇ ἡ δημιουργία στέγης, θὰ περιωσθῇ ὅ,τι εἶνε δυνατόν ἐκ τῆς πόλεως, ἐνῶ ἂν εὐνοηθῇ ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀστικῆς ἰδιοκτησίας, τὸ ὑπάρχον κακὸν θὰ πολλαπλασιασθῇ καὶ ἡ πόλις θὰ διασκορπισθῇ ἔτι περισσότερον. Πρέπει λοιπὸν ἡ ἐνίσχυσις καὶ αἱ εὐκολίαι νὰ

ἐντοπισθοῦν αὐστηρῶς ἐντὸς τῆς κυρίως πόλεως καὶ διὰ τὴν πρόδον φθίνουσας, ἐκ τοῦ κέντρου πρὸς τὰ ἔξω. Θὰ εἶνε μέγα τὸ κοινὸν κέρδος ἐάν διευκολυνθῇ ἡ οἰκοδόμησις καὶ ἐκμετάλλευσις τῶν ὑπαρχόντων σήμερον ἐντὸς τοῦ παλαιοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ἀστικῶν ἀκινήτων, εἰς ζημίαν δὲ θὰ ἀποβῇ ἡ αὐξήσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αὐτοτελῶν ἰδιοκτησιῶν.

Ἡ ἀνακίνησις τοῦ ἄνω ζητήματος ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ εἴπωμεν τινα καὶ περὶ τῶν ἐξοχικῶν συνοικισμῶν. Λέγοντες ὅτι ἡ πρωτεύουσα δεῖται τινῶς σεως καὶ περισυλλογῆς διὰ νὰ ζήσῃ, δὲν ἐννοοῦμεν νὰ καταδικάσωμεν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πραγματικῶς ἐξοχικῶν συνοικισμῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξυτηρετοῦν πολλαπλῶς τοὺς Ἀθηναίους κατὰ τὴν θερμὴν περίοδον. Τούναντίον μάλιστα λόγου ὑγιεινῆς καὶ ἀναψυχῆς ἐπιβάλλου τὴν ἐξοχικὴν συνοικισμῶν καὶ βελτιώσεως τῶν συνοικισμῶν τούτων. Ἄλλ' ὅτι ἐλέγχῃ διὰ τὸ ἀστικὸν συγκρότημα τῆς πρωτεύουσας, δύναται κατ' ἀναλογίαν νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τοὺς ἐξοχικοὺς συνοικισμούς. Τὸ σύνολον αὐτῶν εἶνε δυσαναλόγως μέγα πρὸς τὰς σημερινὰς καὶ τὰς μελλούσας ἀκόμη ἀνάγκας τοῦ κοινοῦ, ἀφ' οὗ ἡ περιεκτικότης των ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐγκαταστήσῃ θερμὴν ἐπαύλεις τὸ τρίτον τῶν κατοικιῶν τοῦ συγκροτήματος καὶ ἐπὶ πλέον δὲν ἐκπληροῦν ὅλοι τὸν ὅρον τοῦ ἐξοχικοῦ, εἴτε λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων φυσικῶν προσόντων εἴτε λόγῳ κακῆς ἐσωτερικῆς διαμορφώσεως.

Ὅθεν κατ' ἀρχὴν ἐπιβάλλεται ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐνισχύσεως τῆς οἰκοδομήσεως καὶ εἰς τοὺς ἐξοχικοὺς συνοικισμούς, ὑπὸ τοὺς ὅρους ὅπως αὕτη α') ἐντοπισθῇ μόνον εἰς ἐκείνους ἐξ αὐτῶν οἱ ὁποῖοι πράγματι ἀπὸ ἀπόψεως φυσικῶν προσόντων, ἐσωτερικῆς διατάξεως, μεγεθὸς οἰκοπέδων καὶ συγκοινωνίας παρουσιάζουν τὰ πλεονεκτήματα τοῦ πραγματικῶς ἐξοχικοῦ καὶ εὐχερῶς προσοῖτο συνοικισμοῦ, καὶ β') ἐναρμονισθῇ πρὸς τὴν διὰ τὴν πρωτεύουσαν παρασχεθεσμένην ἐνίσχυσιν, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ μετενεχθῇ τὸ κέντρον βάρους τῶν εὐκολιῶν ἐκτὸς τῆς πόλεως, διότι κατὰ πρῶτον λόγον πρέπει νὰ ἐξυτηρηθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς εὐθηνῆς στέγης τῶν Ἀθηναίων μὲ σχετικὴν ἀναμόρφωσιν τῆς πόλεως, καὶ κατὰ δεύτερον ἡ ἐξοχὴ αὐτῶν.

Ἡ ἐνίσχυσις τῆς οἰκοδομήσεως τῶν ἐξοχικῶν συνοικισμῶν, σὺν τῇ αὐξήσει τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῇ ἀναπτύξει τῶν συγκοινωνικῶν μέσων, θέλει δημιουργήσῃ μελλοντικῶς, ἄνευ ζημίας τινὸς τῆς πρωτεύουσας, νέα συγχρονισμένα προάστεια μονίμου οἰκήσεως.

Μὲ τὸ ζήτημα τῶν ἐξοχικῶν συνοικισμῶν σχετίζεται καὶ ὁ περὶ αὐτοὺς αὐθαίρετος παραθερισμὸς ὑπὸ πρόχειρα παραπήγματα καὶ παρεμφερῇ προσωρινὰ στεγασματα. Ὁ παραθερισμὸς οὗτος κυρίως σκοπεῖ τὴν ἀναρρῶσιν ἀσθενῶν ἢ θεραπειῶν προφυματικῶν, λαϊκῶν κυρίως τάξεων, καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἀπλὴν ἀναψυχὴν. Ἄλλ' ἐν τῇ πραγματικῇ τούτῃ δὲν ἐκπληροῦται ὁ προορισμὸς τὸς ὡς ἐκ τῆς ἀνθυγιεινῆς ἐγκαταστάσεως καὶ διαίτης τῶν παραθεριστῶν, πολλάκις δὲ δημιουργεῖται ἐξ αὐτοῦ περὶ τοὺς ἐξοχικοὺς συνοικισμοὺς ζῶν ἀνθυγιεινὴ μειοῦσα ὁτὼ τὴν ἀξίαν τῶν τελευταίων. Ἐπ' ἐσχάτων ἐθεσπίσθησαν διατάξεις τινὲς περὶ λαϊκῶν θερέτρων, ἀποσκοποῦσαι νὰ ὑπαγάγουν τὸν ὡς ἄνω λαϊκὸν παραθερισμὸν εἰς πειθαρχίαν τινα καὶ εἰς

στοιχειώδεις κανόνες τῆς ὑγιεινῆς, ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ των θὰ συναντήσῃ πολλὰς πρακτικὰς δυσχερείας, κυρίως λόγῳ τῆς τάσεως πρὸς αὐθαίρεσιν, πάντως δὲ δὲν λύει τὸ ζήτημα, εἰμὴ μόνον ἐν μέρει. Ἐπιβάλλεται νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς τὴν ἰδρύσιν λαϊκῶν ἀναρρωτηρίων, ἔστω καὶ τῆς ἀπλουστεράς μορφῆς, ἔστω καὶ μόνον πρὸς ἀπλὴν στέγασιν ὑπὸ ὑγιεινῶς ὁρους. Βεβαίως δὲν θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ εἰς ταῦτα ἀναρρωτηρία ἐγκατάστασις ὅλων τῶν παραθεριστῶν, ἀλλ' ἐπιβάλλεται νὰ ἐπαρκέσουν τοῦλάχιστον διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀσθενεῖς. Ἐπειδὴ ἐπὶ τῇ ἀποπεράτωσει τῆς ὁδοῦ Πάρνηθος εἶνε πιθανὸν νὰ γεννηθῇ ζήτημα ἐγκαταστάσεως παραθεριστῶν καὶ ἐπὶ τῶν δασωδῶν αὐτῆς ἐκτάσεων, φρονοῦμεν ὅτι δέον νὰ ληφθῇ πᾶσα πρόνοια πρὸς ἀποσβῆσιν τοιούτων ἐγκαταστάσεων, νὰ ἀποβλέπωμεν δὲ μόνον εἰς τὴν ἰδρύσιν ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ ὀρισμένων κέντρων, τῶσαν πρὸς ἐξυτηρέτησιν τῶν λαϊκῶν τάξεων ἀπὸ ἀπόψεως ἀναρρώσεως, ὅσον καὶ τοῦ ὅλου κοινοῦ ἀπὸ ἀπόψεως ἀναψυχῆς. Οὕτω ἐνδείκνυται νὰ κατασκευασθοῦν εἰς ὀρισμένας θέσεις λαϊκὰ ἀναρρωτηρία (ἔστω καὶ ὑπὸ μορφῇ ἀπλῶν συγκροτημάτων δωματίων ἐρωδισμένων μὲ τὰ μέσα τῆς ὑγιεινῆς διαίτης), ξενοδοχεῖα, ἀναψυκτήρια κ. τ. τ. καὶ νὰ ἀποφραγθῇ ἡ ἐκ καὶ ἐκεῖ ἐγκατάστασις αὐτοτελῶν οἰκίσκων, διότι ἄλλως θὰ διατρέξωμεν τὸν κίνδυνον νὰ ἴδωμεν ὅτι βλέπομεν σήμερον εἰς Πεντέλην καὶ ἀλλοῦ, δηλαδὴ τὴν δημιουργίαν παραγκουπόλεων καὶ τὴν φθοράν τῶν δασῶν.

Μετὰ τὴν μικρὰν διὰ τοὺς ἐξοχικοὺς συνοικισμοὺς παρέκβασιν, ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ κύριον θέμα.

Ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῆς οἰκοδομήσεως τῆς πόλεως ἐν συνδυασμῷ πρὸς σχετικὰ τινα ἀναγκαστικὰ μέτρα, θέλει θίξῃ βεβαίως καὶ συμφέροντά τινα, ὡς καὶ ἐν τοῖς προηγουμένοις εἴπομεν. Θὰ διαλύσῃ πολλὰς ἐλπίδας περὶ νεωτέρων ἐπεκτάσεων τοῦ σχεδίου ἡ ἰδρύσεως νέων συνοικισμῶν ἐν τῷ λεκανοπεδίῳ τῆς Ἀττικῆς. Θὰ ἐπιφέρῃ βαρμυαῖαν πτώσιν εἰς τὰ ἀκίνητα μεμακρυσμένων τινῶν συνοικιῶν, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου θὰ ἐξουθενώσῃ ἐνίους ἀδιαμορφώτους εἰστέι συνοικισμοὺς κειμένους πέραν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως. Θὰ συνεπαγάγῃ μείωσιν τῶν ἐνοικίων, ἡ ὁποία ἴσως διὰ τὴν ἀκίνητων τὰ ὁποία υπελόγησαν ἐπὶ ὑψηλῶν μισθῶσεων θὰ ἀποβῇ ἐπιζημία κλπ. Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ δεχθώμεν ὅτι αἱ ἀνωτέρω συνέπειαι δύναται νὰ ἀποτελέσουν συζητήσιμον ἐμπόδιον διὰ τὴν λήψιν τῶν ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐπιβεβλημένων μέτρων, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, αἱ ζημίαι θὰ εἶνε πολὺ μεγαλύτεραι, ὅχι μόνον διὰ τὸ σύνολον, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἰδιοκτησίας αἰνέτες εἰς τὴν ὑπόστασιν, τὰς ἀνοτέρω συνεπείας. Ἡ μείωσις τῶν ἐνοικίων θὰ ἐπέλθῃ ἐν πάσῃ περιπτώσει, καὶ ἂν ἐπέλθῃ διὰ τοῦ διασκορπισμοῦ καὶ οὐχὶ τῆς συγκεντρώσεως τῆς πόλεως, θὰ συνεπαγάγῃ καὶ μείωσιν τῆς πραγματικῆς ἀξίας τῆς ἰδιοκτησίας μέχρι βαθμοῦ κρίσεως. Ἡ ἀξία ἀφ' ἑτέρου ὀρισμένων μεμακρυσμένων τῆς πόλεως ἀκινήτων εἶνε σήμερον ἐντελὲς φανταστική, διότι στηρίζεται ἐπὶ προϋποθέσεων πραγματοποίησεως μεγάλων ἔργων (οἶον πυκνώσεως τῶν συνοικισμῶν δι' οἰκοδομῶν, ἐκτελέσεως ἔργων ὁδοποιίας, ὑδρεύσεως, ὑπονόμων κ. τ. τ.) αἱ ὁποῖαι οὐδέποτε θὰ πραγματοποιηθοῦν, καὶ ὅταν ἡμέραν τινα ἐπικρατήσῃ

ἡ ἀντίληψις τῆς πραγματικότητος, ἡ ἀξία αὕτη θὰ καταπέσῃ ἀφ' ἑαυτῆς. Περὶ ζημιῶν ἐκ μὴ ἐπεκτάσεως σχεδίων οὐδὲ δύναται νὰ γίνῃ λόγος. Ἡ ἐπέκτασις αὕτη, τῶσαν ὡς πρὸς τὴν πρωτεύουσαν, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τοὺς συνοικισμούς, πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ ἀπολύτως, καὶ ἂν ἀκόμη ὑποτεθῇ ὅτι οὐδὲν ὑπὲρ τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς πόλεως λαμβάνεται μέτρον, πρέπει δὲ νὰ ἀποκλεισθῇ καὶ ἡ ἰδρύσις οἰουδήποτε νέου συνοικισμοῦ.

Ἐπιδιώκοντες λοιπὸν τὴν μετρίαν (διότι πάντως περὶ μετρίας πρόκειται) ἀναμορφώσεως τῆς πόλεως καὶ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ὁργανισμοῦ αὐτῆς ἐντὸς τῶν φυσιολογικῶν ὁρίων, δὲν πρέπει νὰ διατάσωμεν πρὸ τῶν εἰρημένων συνεπειῶν, αἵτινες ἐν πάσῃ περιπτώσει καθίστανται ἀναπόφευκτοι.

Ὅσα μέχρι τοῦδε εἴπομεν περὶ τοῦ συγκροτήματος τῆς πρωτεύουσας, ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν καὶ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς μεγάλας πόλεις τοῦ Κράτους, οἷον διὰ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ τὸν Πειραιᾶ. Καὶ τῶν πόλεων τούτων ἡ πολεμικὴ οἰκοδόμησις καὶ ἡ μεταπολεμικὴ ἀνάπτυξις διέπεται ὑπὸ ἀναλόγων πρὸς τὴν πρωτεύουσαν ἀνωμαλιῶν. Βεβαίως τὸ κακὸν ἐκδηλοῦται εἰς ταύτας ὑπὸ ἡπιωτέραν μορφήν, διότι καὶ ἡ ἐν αὐταῖς συγκεντρώσις ἀστικοῦ πληθυσμοῦ δὲν ὑπῆρξε τόσο μεγάλη ὅσον ἐν Ἀθῆναις, ἀλλὰ πάντως ὑφίσταται. Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶνε διάφορος ἡ ἐξέλιξις τῶν λοιπῶν πόλεων τοῦ Κράτους, ἀφ' οὗ οἱ παράγοντες οἵτινες ἐπέδρασαν ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῆς πρωτεύουσας ὑφίστανται πανταχοῦ.

Μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς καταστάσεως, τῶν αἰτίων αὐτῆς καὶ τῶν μέσων δι' ὧν δύναται νὰ ὑπάρξῃ σχετικὴ βελτίωσις, δέον νὰ ἐξετασθῇ ὁ τρόπος καθ' ὃν θὰ μελετηθοῦν εἰς τὰς λεπτομερείας των τὰ ληπτέα μέτρα, τῶσαν ἀπὸ ἀπόψεως ὑποχρεώσεων ὅσον καὶ παροχῆς τῶν ἀναλόγων εὐκολιῶν εἰς τὴν οἰκοδόμησιν. Παραλλήλως ἐνδείκνυται νὰ ἐξετασθῇ ἡ δυνατότης τοῦ συνδυασμοῦ τῶν μέτρων τούτων μὲ διαρρυθμίσεις τινὰς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως καὶ μὲ τὴν τύχην τῶν ἐξοχικῶν συνοικισμῶν.

Ἡ ἐργασία εἶνε οὐχὶ ἐκ τῶν ἀπλουστερῶν καὶ τῶν συνθεστέρων, οὐδὲ δύναται κατὰ τὴν γνώμην μας νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον τρεχούσης ὑπηρεσίας οἰασθήποτε ἀρχῆς. Ἀπαιτεῖ ἐμπειριστικὴν μελέτην ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐκ τεχνικῶν καὶ οἰκονομικῶ

ΟΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Εν τῇ ἐφημερίδι «Πατρίς» τῆς 1ης Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἐδημοσίευσεν ἄρθρον, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ προστασία τοῦ ἐμπορίου», περὶ ρυθμίσεως τοῦ εἰσαγωγικοῦ καὶ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου, ἵνα σὺν τῷ χρόνῳ ἐπιτευχθῇ ἡ ἰσοσκελίς τοῦ ἐμπορίου ἡμῶν ἰσοζυγίου. Κατέληγον οὐδὲ εἰς τὴν ὑπόδειξιν τελειότερας κρατικῆς ὁργανώσεως, διὰ τὴν παρακολούθησιν καὶ τὴν προστασίαν ὅλων τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων, ἐν συνδυασμῷ πάντοτε πρὸς τὴν ἐξωθεν εἰσαγωγὴν τῶν διαφόρων ἐμπορευμάτων. Συγκεκριμένως ἔχω ὑποδείξει τὴν ἰδρυσιν παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἰδιαιτέρου Γραφείου Εἰσαγωγικοῦ καὶ Ἐξαγωγικοῦ Ἐμπορίου κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, μὲ εὐρύτατον δίκτυον ἀνταποκριτῶν καὶ ἀπεσταλμένων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Μετ' ἰδιαιτέρας εὐχαριστήσεως εἶδον τὴν ἐπομένην ἐν τῇ φιλῇ «Εργασία» τῆς 2ας Αὐγούστου δημοσιευόμενα τὰ κυριώτερα πορίσματα τῆς εἰσηγήσεως τοῦ φίλου κ. Μπακάλμπαση εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ καπνικοῦ κοινοβουλευτικῆν ἐπιτροπὴν, καταλήγοντα δὲ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς εἰς τὸ αὐτὸ περίπτωτον συμπέρασμα, ἔστω καὶ μονοπλευρῶς διὰ τὴν ἐξαγωγὴν, εἰς τὴν γενικωτέραν δηλονότι ὁργανώσιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἡμῶν ἐμπορίου.

Τὸ γεγονός τοῦτο μᾶς παρέχει τὸν θάρρος νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ ἐνὸς τῶν πλέον ζωντανῶν τῆς Χώρας προβλημάτων, τὰ ὁποῖα μὲ ἀξίειται ζῆλον διαπραγματεύεσθαι ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς ἡ «Εργασίας», καὶ νὰ ἀναπτύξωμεν λεπτομερέστερον τὰς σκέψεις ἡμῶν, μὲ τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα νὰ προκύψῃ καλὸν τι διὰ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν οἰκονομίαν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ καπνικοῦ κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα ὡς ἀφετηρίαν τὴν ἔρευναν καὶ μελέτην τοῦ πρώτου καὶ σπουδαιότερου ἡμῶν προϊόντος τῆς ἐξαγωγῆς, ὑποδεικνύουσα δὲ τὰ μέτρα πρὸς προστασίαν τοῦτου, μοιραῖως κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα τῆς παραλλήλου ὁργανώσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐν γένει ἐμπορίου, ἄνευ τῆς οἰκίας καὶ ἡ ἰδρύσεως τοῦ προτεινόμενου αὐτόνομου ὁργανισμοῦ διὰ τὸν καπνὸν καὶ ἡ εὐδοκίμῃς αὐτοῦ ἀποβαίνει προβληματικῇ.

Ἡμεῖς ἀποβλέποντες εἰς τὴν γενικωτέραν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἐμπορίου ἡμῶν ἰσοζυγίου καὶ τὴν καθολικὴν τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων προστασίαν — ἀκριβῶς ἵνα ἐκλείψῃ καὶ ἡ ἀνάγκη τῶν αὐτόνομων ὁργανισμῶν — ἐθέσαμεν εὐρυτέρας τὰς βάσεις τῆς ὁργανώσεως, ἐπεκτείναντες αὐτὴν καὶ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς πρὸς ἄμεσον συνδυασμὸν καὶ ἀναγκαστικὴν οὕτως εἶπεν προστασίαν τῆς ἐξαγωγῆς.

Ἐν τούτοις, ὥς ἐπιτραπῇ ἡμῖν νὰ διαφωνήσωμεν εἰς τινὰ σημεῖα τῆς ἀναφερομένης εἰσηγήσεως, τὰ ὁποῖα καίτοι ἀποτελοῦν ἴσως λεπτομερείας τοῦ ζητήματος εἶνε σημαντικά, ἀπὸ τὰς λεπτομερείας δὲ πολλάκις ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ.

Καὶ πρῶτον, ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ ἰδρυθῇ αὐτόνομος ὁργανισμὸς ἢ κρατικὴ ὑπηρεσία ὡς ἐξάρτημα τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου.

Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ αὐτόνομος ὁργανισμὸς, ἰδρυόμενος ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἔχει πλεονεκτικ-

ματὰ τινὰ ὅσον ἀφορᾷ ἰδίαν τὴν διαχείρισιν καὶ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν υποθέσεων πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ σκοποῦ, ἀλλ' ἡ πείρα τοῦ προσφάτου παρελθόντος ἀποδεικνύει, ὅτι ἐν Ἑλλάδι τὰ πάντα ρέουσιν μὲ διγυγνῶδη ταχύτητα πρὸς ἀφομοίωσιν μὲ τὴν ρουτίναν τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας προσλαμβάνονται τὰ κυριώτερα στελέχη καὶ τῶν αὐτόνομων ὁργανισμῶν. Τοιοῦτοτρόπως δὲ βλέπομεν καὶ τοὺς αὐτόνομους ὁργανισμούς, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, νὰ παρουσιάζωνται ἐντὸς μικροῦ χρόνου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῶν πολὺ γραφειοκρατικώτεροι καὶ αὐτῶν τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν.

Ἐάν μάλιστα γίνῃ κακὴ χρῆσις τῆς αὐτονομίας ταύτης, ὡς δυστυχῶς συμβαίνει, εἴτε ἐάν ὀφίσταται εἰς τοὺς ὁργανισμούς τούτους συμμετοχὴ ξένων, τότε ὀχυροῦμεν αἱ ὑπηρεσίαι ὀπισθεν τῶν ξένων ἀποβαίνουσιν αὐτόχρημα «κράτος ἐν κράτει», ἐπιδιώκουν δὲ τὴν τρόπον νὰ συγκαλύψουν ὅλας τὰς αὐθαιρέσεις, τὰς ὁποίας διαπράττουν εἰς βάρος αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ τοῦ ὁργανισμοῦ.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ διακηρύξω, ὅτι οἱ αὐτόνομοι ὁργανισμοὶ παρουσιάζουν περισσότερα μειονεκτήματα, παρ' ὅσον μία κρατικὴ καλῶς ὁργανωμένη ὑπηρεσία μὲ κάποιαν βεβαίως αὐτοτέλειαν ἐνεργείας.

Προκειμένου ἄλλως τε περὶ προστασίας οὐχὶ μόνον ἐνὸς εἶδους ἀλλὰ πάντων τῶν εἰδῶν τῆς ἐξαγωγῆς, ἐπιπροσθέτως δὲ καὶ περὶ ἄμεσου συνδυασμοῦ ταύτης πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ πρὸς τὴν ρύθμισιν γενικωτέρων μέτρων διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐμπορίου ἡμῶν ἰσοζυγίου, ἐνδείκνυται ἡ ἰδρύσις κρατικῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ τῷ ἀρτίωτερον, μὲ κύριον ἀντικείμενον κατὰ πολὺ τῶν αὐτόνομων ὁργανισμῶν, μὲ ὑπεύθυνον τοῦ Κράτους διαχειρίσιν ἐν τῇ γενικωτέρᾳ κατεύθυνσει καὶ μὲ εὐχερέστερον τὸν ἔλεγχον παρ' ὅσον ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς αὐτόνομους ὁργανισμούς.

Τὰ μειονεκτήματα τῆς κρατικῆς μηχανῆς εἶνε δυνατόν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἐκ τῆς λειτουργίας τῆς ἐιδικῆς ταύτης ὑπηρεσίας, ἐάν καταβληθῇ ἡ δέουσα φροντίς, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς κατὰ τὴν σύ-

στασιν τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς χάριστος.

Ἄλλως τε ἐάν δὲν καταβάλλεται συστηματικὴ προσπάθεια καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς παρουσίας πανισχύρου Κυβερνήσεως, ὅπως βαθμίδων τεθοῦν ἐκποδῶν τὰ μειονεκτήματα ταῦτα ἐν γένει τῆς κρατικῆς μηχανῆς, ἀφοῦ ὅλοι ἀνεξαιρέτως ὁμολογοῦμεν τὴν ἐκ τούτων κακοδομίαν, θὰ ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν πάντα τὰ σπουδαιότερα ζητήματα τοῦ Κράτους, μὴδὲ τῶν τῆς ἀμύνης τῆς Χώρας ἐξαιρουμένων, θὰ ἀνατεθοῦν εἰς τοὺς αὐτόνομους ὁργανισμούς, αἱ δὲ κρατικαὶ ὑπηρεσίαι θὰ μένουσιν ἴσως πρὸς μεμψιμοιρίαν τῶν πολιτῶν καὶ ἀχαίμαξιν τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἡ ὕψ' ἡμῶν προτεινόμενη ἰδιαιτέρα ὑπηρεσία, ἀδιάφορον πῶς θὰ ὀνομασθῇ, (εἴτε Γενικὴ Διεύθυνσις εἴτε ἄλλως), πρέπει νὰ ἔχη ὅλον τὸ κρατικὸν κύρος καὶ τὴν ἐπιβολήν, χωρὶς νὰ στερηθῇ καὶ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ταχυτέρας καὶ εὐκολωτέρας διαχειρίσεως, ὁποῖαν ὑποτίθεται ὅτι ἔχει ἕνας αὐτόνομος ὁργανισμὸς.

Ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις θὰ διοικῇται ὑπὸ ἀνωτάτου Συμβουλίου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, θὰ λαμβάνουν δὲ εἰς τὸ συμβούλιον μέρος ἀνάτοιοι λειτουργοὶ τοῦ Κράτους, ὡς εἶνε οἱ γενικοὶ διευθυνταὶ τῶν Ὑπουργείων, καθηγηταὶ τῶν Πανεπιστημίων, ἀνεγνωρισμένοι οἰκονομολόγοι, μεγαλέμποροι καὶ μεγαλοβιομηχανοὶ, ἀντιπρόσωποι τῶν εἰδικῶν τμημάτων τῆς Γεν. Διευθύνσεως ἐκ τῶν ἐνδιαφερομένων παραγωγῶν, καταναλωτῶν, ἐξαγωγέων, εἰσαγωγέων, τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ καὶ ἐμπειρογνομόνων, τοὺς ὁποίους θὰ ὑπεδείκνυε τὸ ἀνώτατον Συμβούλιον.

Ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις θὰ διαίρηται εἰς δύο μεγάλα τμήματα ἢ ἄλλῃν δύο διευθύνσεις, τὴν Διεύθυνσιν Εἰσαγωγῆς καὶ τὴν Διεύθυνσιν Ἐξαγωγῆς.

Ἐκάστη τῶν διευθύνσεων τούτων θὰ ἔχῃ διάφορα τμήματα ἐκάστου εἶδους, ὡς τμήμα καπνῶν, τμήμα σταφίδος, τμήμα οἴνων, τμήμα σόλων, ἐλαίου κτλ.

Τὰ δευτερεύοντα εἶδη τῆς ἐξαγωγῆς δυνατόν νὰ συμπεριληφθῶν εἰς τμήματα περισσότερα τοῦ ἐνός, τὰ δὲ προϊόντα τῆς εἰσαγωγῆς θὰ ἀποτελέσουν περισσότερον συνεπτυγμένα τμήματα, εἴτε κατὰ εἶδη εἴτε κατὰ χώρας εἰσαγωγῆς, ἀναλόγως τῶν παρυσιαζομένων ἀναγκῶν.

Η ΑΓΡΟΛΗΨΙΑ
ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΟΝΙΟΝ ΚΩΔΙΚΑ

Ἡ ΡΥΘΜΙΣΙΣ τῶν ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων κατὰ τὸν Ἰόνιον Κώδικα διαφέρει, ἐν μέρει, τῆς κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον, καθ' ὅσον, ἐνῶ τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον ἐπὶ τῶν πραγμάτων στηρίζεται τὰ δικαιώματα κυριότητος, νομῆς καὶ τὰ ἐπὶ ἀλλοτρίῳ πράγματος, ὁ Ἰόνιος Κώδις ἀγνοεῖ τὴν νομὴν καὶ προσθέτει τὸν θεσμόν τῆς ἀγροληψίας.

Ἡ ἀγροληψία διαφέρει τῆς νομῆς διότι καὶ μὲν ὁ ἀγροληψὴς καθὼς καὶ ὁ νομεὺς καλλιεργεῖ τεμάχιον γῆς, οὗ ἄλλος ἔχει τὴν κυριότητα, πλὴν ὁ νομεὺς, ὡς καὶ ἡ λέξις δηλοῖ, ἐφ' ὅσον εἶνε νομεὺς, ἀπολαμβάνει πᾶσιν τῶν ἐκ τοῦ πράγματος ὠφελειῶν, ἐνῶ ὁ ἀγροληψὴς ἔχει δικαιώματα ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου κτήματος ἀνάλογα πρὸς τὰ ἐπὶ ἀλλοτρίῳ πράγματος τοῦ Ρωμαϊκοῦ δίκαιου.

Ἡ ἀγροληψία ἀποκτᾶται κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Συμβάσεως τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ μεταβιβάσεως εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποκτάτος· τούτων τῶν ἡ νομὴ ἀποκτᾶται διὰ μόνῃς τῆς θελήσεως τοῦ νομεῦς εἴτε δι' ἀπλῆς συμφωνίας καὶ διατηρεῖται ἐφ' ὅσον ὁ κύριος δὲν ζητεῖ τὸ πρᾶγμα.

Ὁ ἐν λόγῳ θεσμὸς τῆς ἀγροληψίας δὲν συγκρίνεται οὐδὲ πρὸς τὴν μίσθωσιν, καθ' ὅσον διὰ ταύτης ὁ μισθωτὴς ἀποκτᾷ τὸ μίσθιον ἄνευ οὐδεμιᾶς καταβολῆς καὶ μόνον διὰ τῆς σχετικῆς συμφωνίας.

Ὁ μισθωτὴς καταβάλλει μέρος ἐκ τῶν καρπῶν, ἐκ τῶν προτέρων διὰ τῆς συμφωνίας τῆς μισθώσεως ὠρισμένον, καὶ καθ' ὅσον ὑπολογισμοὺς ἐπιτρέποντας τὴν κάρπωσιν τῶν πλείστων ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ κτήματος παραγομένων προϊόντων, ὁ νομεὺς δὲ, ὡς ἐλέχθη, καρποῦται ἐξ ὁλοκλήρου τοῦ πράγματος.

Οὕτως ὑπάρχει μεταξύ τῶν ἀνωτέρω καλλιεργητῶν καὶ τοῦ ἀγροληψίου μεγάλη ἀνισότης, διότι ἐνῶ οὗτος καταβάλλει τὰ ἐξόδα τῆς ἀγορᾶς τῆς ἀγροληψίας καὶ ὑποβάλλεται εἰς πάντα τὰ ἐξόδα τῆς καλλιεργείας, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἡμίσεος τῶν παραγομένων καρπῶν, ἐνῶ οἱ καλλιεργηταὶ ἂν καὶ ἀπλοὶ κάτοχοι δὲν υποβάλλονται εἰς τὰς αὐτὰς θυσίας.

Ἐάν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἀγρόται καλλιεργοῦντες τὰ εὐφορώτερα τῶν ἐδαφῶν ἀδυνατοῦν νὰ ἀντεπεξέλθουν εἰς τὰς στοιχεῖωδεις ἀνάγκας τῆς ζωῆς, θὰ κρίνωμεν πόσον σκληρὸς εἶνε ὁ

νόμος, ὅστις, ψηφισθεὶς τῷ 1841 ἀπὸ τὴν Ἰόνιον Βουλὴν καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς ἀγγλικῆς ἐπιτροπῆς, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν εὐγενῶν τῶν νήσων.

Αἱ διατάξεις τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου εἶνε προφανῶς ἀδικοὶ ἀπὸ σημερινῆς ἀντιλήψεως καὶ καὶ μὲν, διὰ τὰς νήσους Κέρκυραν καὶ Ζάκυνθον ἐδόθη ποῖα τις λύσις εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, διὰ τῆς ἐν τινὶ βαθμῷ παρὰ τῶν καλλιεργητῶν ἐξαγορᾶς τῆς κυριότητος τῶν τοιούτων κτημάτων, ἀλλ' εἰς τὰς λοιπὰς Ἰονίους νήσους αἱ διατάξεις τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἀποτελοῦν ἐπαχθεῖ ζυγὸν διὰ τοὺς ἀγρότας αὐτῶν.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἦτο ἄλλοτε ὠφέλιμος ἐν τινὶ βαθμῷ, καθ' ὅσον οἱ ἀγρόται μὴ δυνάμενοι ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἀδικίας νὰ καλλιεργοῦν τὴν γῆν ἐγκατέλειπον τὰς ἐστίαις τῶν καὶ μετέβαινον εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐνθα εὐρισκόν τὴν οἰκονομίαν τῶν ἐδημερίων καὶ ἀπετέλουν συγχρόνως παράγοντα ἐνισχύσεως τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν οἰκονομίας.

Σήμερον τὰ πράγματα μετεβλήθησαν· τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον ἔκλεισε καὶ οἱ γεωργοὶ ἐπιδίδονται ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς. Βλέποντες ὅμως οὗτοι, ὅτι ἐκεῖνο ὅπερ θὰ προέλθῃ ἐκ τῶν κόπων τῶν θὰ περιέλθῃ κατὰ τὸ ἡμῖς εἰς ἄλλους καὶ τοῦτο θὰ διαρκῇ ἐφ' ὅσον ζῶντες, δὲν ἐργάζονται μὲ τὴν προσήκουσαν ἀφοσίωσιν, πρὸς βλάβην τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, στεροῦμενοι δὲ, συντρίβονται ἐπὶ τῶν βράχων τῆς σκληρᾶς βιοπάλης.

Τὸ ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ τύχῃ τῆς δεοῦσης νομοθετικῆς μερίμνης, διότι, ὡς καὶ ὁ ἀξιότιμος Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐδήλωσε πρὸς Ἐπιτροπὴν ἀγροληπτῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πρωτοपुरγίας τοῦ, ἡ διατήρησις τῆς τοιαύτης καταστάσεως ἀποτελεῖ στίγμα κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ.

Μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ νέου ἀστικοῦ κώδικος, ὅστις ἀσφαλῶς ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην κατεύθυνσιν τῆς συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς θὰ συγχρόνως τὴν σχετικὴν ἀνωμαλίαν, θὰ ἀπετέλει ζήτημα τιμῆς διὰ τὴν σημασίαν σθεναρὰν καὶ ἀναδνημοῦρον Κυβερνήσιν ἢ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου.

ΔΙΟΝ. ΔΡΑΚΟΝΤΟΕΙΔΗΣ
Δικηγόρος

“ΕΒΕΣ” ΑΝΘΝ. ΕΛΛΗΝ. ΒΙΟΜΗΧΑΝ.
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΙΓΑΡΩΝ (ΠΟΥΡΩΝ)

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ. 1924
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ - ΣΟΛΩΜΟΥ 52
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΣΙΜΙΣΚΗ 26

Τὰ πούρα καὶ Σιγαρίλλοι ΕΒΕΣ πωλοῦνται εἰς
ὅλα τὰ μαγαζακίδια καὶ περίπτερα τῆς Ἑλλάδος.

ΕΞΑΓΟΓΗ Εἰς ὅλας τὰς Χώρας τοῦ Κόσμου

Τὰ τμήματα ταῦτα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ θὰ ἔχουν πλήρη αὐτοτέλειαν δράσεως, εἰς δὲ τὰ εἰδικὰ συμβούλια τούτων θὰ ἀντιπροσωπεύονται ὅλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἴτε διὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἴτε διὰ τὴν ἐξαγωγὴν.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἀνωτάτου Συμβουλίου ὑπόκεινται μόνον ἐν ἐξαιρετικαῖς περιπτώσεσιν εἰς τὴν ἔφεσιν οὕτως εἰπεῖν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διότι ἡ Κυβέρνησις θὰ εἶνε ὁ γενικὸς ρυθμιστὴς τοῦ συντονισμοῦ καὶ τῆς μὴ συγκρούσεως τῶν συμφερόντων ὅχι μόνον μεταξύ τῶν παραγωγῶν ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ εἶδους ἀλλὰ καὶ τῶν γενικωτέρων συμφερόντων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ τῶν σχέσεων πρὸς τὰς διαφόρους ξένας ἐπικρατείας.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν σκιαγραφίᾳ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν ὁργανώσιν τῆς ἰδιαιτέρας ταύτης ὑπηρεσίας, ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα πρέπει αὕτη νὰ διαθέτῃ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, δὲν νομίζομεν ὅτι ὑφ' ἧς συνθήκας λειτουργοῦν αἱ ἑλληνικαὶ Πρεσβεῖαι καὶ τὰ Προξενεῖα τῆς Ἑλλάδος εἶνε δυνατόν νὰ παρέχεται ἡ ἀπαιτούμενη βοήθεια πρὸς λυσιτελίαν τοῦ σκοποῦ ἐπιτυχίαν.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἴσως δοθῇ ἄλλην μίαν φορὰν ἀφορμὴ νὰ ἐπιληφθῶμεν καὶ τῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀντιπροσωπεῖται, σύμφωνα πρὸς τὰς συγχρόνους ἀνάγκας.

Μετὰ τὰς μεταπολεμικὰς ἰδίαν ἀνάγκας τῶν ἐθνῶν, οἱ ἀντιπρόσωποι τούτων θὰ ἔπρεπε νὰ καταρτισθοῦν ἀρτίως εἰς τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα, διότι πᾶσα ἐνέργεια τούτων, περὶ τῶν οἰκονομικῶν ἀσκέται καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐδράζεται.

Ἡ γενικὴ Διεύθυνσις, ἐκτός τῶν εἰδικῶν τμημάτων τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, θὰ ἔχῃ καὶ διάφορα τμήματα γενικωτέρας ἐξυπηρέτησεως ὅλων τῶν σχέσεων, ὅπως ἀντεπεξέλθωμεν εἰς τὸν διεθνή ἀνταγωνισμόν καὶ κατορθώσωμεν νὰ διεισδύσωμεν ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶνε εἰσὶ γνωστὰ τὰ ἑλλήνων καὶ προϊόντα, ἢ ἐκεῖ ὅπου δὲν ἔχουν τὴν ἀνάλογον κατανάλωσιν ἐν σχέσει πρὸς τὴν τῶν ἄλλων προελεύσεων ὁμοίων εἰδῶν.

Ἔτσι μόνον πιστεύομεν, ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προστατεύσωμεν τὸ ἐλληνικὸν ἐμπόριον καὶ νὰ ἐκλείψῃ σὺν τῷ χρόνῳ ἡ ἀνάγκη τῶν αὐτόνομων ὁργανισμῶν, οἱ ὁποῖοι ὅσον καὶ ἂν φέρουν ἐν ἀρχῇ ἀνακούφισιν τινα, ἀποβαίνουν προϊόντος τοῦ χρόνου πολυκέφαλα καὶ ἐτερογενῆ πρὸς τὴν κρατοῦσαν κατάστασιν συγκροτήματα, προκαλοῦντα τὴν ἀναρχίαν καὶ σύγχυσιν ἐν τῇ διακυβερνήσει τῆς Χώρας, καὶ ἀνωμαλίαν σημαντικὴν ἐν τῇ ἐξυπηρέτησι τῶν καθολικῶν συμφερόντων τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν οἰκονομίας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ
Τέως ἐμπορικὸς τῆς Ἑλλάδος
σύμβουλος ἐν Μόσχᾳ.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Προξοφλήσεις
Ἐμπορικῶν
Γραμματίων

ΑΤΕΚ
ΑΝΘΝ. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔ. ΚΥΡΙΑΖΙΔΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ 5.000.000 ΔΡΑΧ.

ΜΕΛΕΤΑΙ—ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ—ΕΡΓΟΛΗΨΙΑΙ

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΕΝ ΓΕΝΕΙ
ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 28

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΚΥΔΕΣ - ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ
68-00

ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Η ΑΝΕΡΓΙΑ είναι νόσημα μεταπολεμικό, η δε θεραπεία του είναι άρρηκτως συνυφασμένη με την δημοσιονομική πολιτική του κράτους εις το όποιον εμφανίζεται.

Πρότερον η ανεργία θεωρείτο ως μία περιοδική επιδημία, την οποίαν έπρεπε να υποφέρουν τα κράτη σαν κάτι προσωρινώς δυσάρεστον, διότι ήτο μὲν δυνατόν, κατά την πορείαν της, να εφόνευε μερικά εκ των θυμάτων της, άλλ' εγκαταλειπόμενη εις έαυτήν γρήγορα θα έχανε την έντασίν της.

Σήμερον όμως διαπιστώνεται εις όλον τον κόσμον η έπιμονή ενός ανησυχητικού όγκου ανεργίας, ο δε τρόπος η μάλλον τα μέσα δι' όν δύναται ν' αντιμετωπισθῇ επισύρει άμεριστον την προσοχήν των πολιτικών, των κοινωνιολόγων, των οικονομολόγων και των βιομηχανών όλου του κόσμου.

Το Διεθνές Γραφείον Έργασίας αναβιβάζει τον μέσον όρον των άνέργων εις τον τεράστιον αριθμόν των 10.000.000! και άσχολεῖται συστηματικώς με την λύσιν του φοβερού τούτου προβλήματος.

Μελέτη των στατιστικών της διεθνούς ανεργίας δεικνύει ότι υφίσταται αυτή όχι μόνον εις την 'Ελλάδα, άλλ' έξ ίσου εις χώρας διατελούσας υπό διαφορετικούς συνθήκας, δηλαδή εις τας παλαιάς βιομηχανικάς χώρας και εις τας νέας αἰτνες είναι κυρίως βιομηχανικά, εις χώρας αἰτνες είναι κυρίως γεωργικά και εις άλλας με λίαν ανεπτυγμένην βιομηχανίαν, εις χώρας που εφαρμόζουν αυστηρόν προστατευτικόν σύστημα, και εις άλλας που άκολουθοῦν πολιτικήν κατά το μάλλον η ήττον ελευθέρου έμπορίου.

Εάν, όπως γράφω άνωτέρω, η ανεργία είναι νόσημα μεταπολεμικό, τα αίτια αυτής όμως ανήκουν εις την βιομηχανικήν πρόοδον, εις την παγκόσμιον υπερ-παραγωγήν, εις την έλλειψιν ούσιόηποτε οργανώσεως ως προς την είσοδον εις τα διάφορα επαγγέλματα και την έλλειψιν ούσιόηποτε κανονισμού ως προς την είσοδον κεφαλαίων εις τας διάφορους βιομηχανίας, χωρίς να υπήρχη εξασφάλις πώς τα επαγγέλματα αυτά θα τους παρέχουν διαρκή εργασία.

Νέα εργοστάσια ιδρύονται, νέαι επιχειρήσεις προστίθενται εις τας ήδη λειτουργούσας παλαιάς βιομηχανίας, όχι διότι υπάρχει πιθανότης αναπτύξεως της τοιαύτης η τοιαύτης βιομηχανίας, άλλ' απλώς και μόνον όπως συναγωνισθόν εις τα έργα που διεξάγουν αι ήδη υπάρχουσαι επιχειρήσεις. Ένεσθέν ο υπερεπαγγελματισμός από τον όποιον δεινώς μαστίζεται και η 'Ελλάς επί ζημιά της εθνικής της παραγωγής και της καθόλου οικονομίας.

Αποτέλεσμα της τοιαύτης καταστάσεως είναι ότι εις έποχην κανονικής ευπραγίας, σημαντική αναλογία των εγκαταστάσεων πάσης σχεδόν βιομηχανίας άργεί, και ώρισμένον ποσοστόν διαθέσιμων εργατών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθῇ. Μ' άλλα λόγια, μία εκ των κυρίων αιτιών της ανεργίας είναι η έλλειψις βιομη-

χανικής οργανώσεως, η έλλειψις ούσιόηποτε οργανωμένου συστήματος προς ρύθμισιν της ικανότητος των παραγωγικών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και του άριθμού των εργατικών χειρών συμφώνως προς τας διατυπυμένους ανάγκας της παγκοσμίου ζητήσεως.

Η κίνησις προς βιομηχανικώς συγχωνεύσεις και συνεργασίας αποτελεί μίαν προσπάθειαν όπως εισαγθῇ κάποια τάξις εις το χάος αυτό. 'Αλλ' αν αι προσπάθειαι αυτές επιτυγχάνουν εις την εξαίεψιν των πλεοναζουσών επιχειρήσεων, σοβαρά τούτου συνέπεια είναι ότι ρίπτουν ταυτοχρόνως έντος χρησιμοποιήσεως τας πλεοναζούσας άντιστοιχούς εργατικάς χείρας. Έδω όμως πρέπει να προστεθῇ παρεκβατικώς πώς αν και η έλλογος οικονομική οργάνωσις δύναται να ελαττώη τον άριθμόν των εργατών εις τας μισθοδοτικάς καταστάσεις, ο συνολικός όμως άριθμός των εργασίων ώρων ημπορεί να μᾶς καθίσταται μικρότερος καθόσον οι άπασχολούμενοι εργάται χρησιμοποιούνται κανονικώτερον και πληρέστερον. 'Η έλλογος οικονομική οργάνωσις ρυθμίζει την παραγωγήν και κανονίζει την εργασία.

'Αλλ' αι απόψεις αυτές εγείρουν άλλα θεμελιώδη ζητήματα, ως είναι η υπερπαραγωγή και ο υπερεπαγγελματισμός, η δε εξέτασις τούτων θα υπερέβαινε την άνεπιτιμότητα των στήλων της «Έργασίας». Δι' αυτά θα γράψω άλλοτε.

Επανερχομαι εις το θέμα μου δια να καταλήξω εις το συμπέρασμα ότι δύο είναι εκείνα που μπορούν να μειώσουν την ανεργίαν των μεγάλων βιομηχανιών: Πρώτον η αύξησις της παγκοσμίου ζητήσεως των προϊόντων εκείνων τα όποια παράγουν αι δυσπραγοῦσαι βιομηχανίαι, και δεύτερον η άνακάλυψις και ανάπτυξις νέων βιομηχανιών.

Θα μου αντίταξῃ όμως ίσως κανείς πώς χρονίζεται καιρός δια ν' ανακαλυφθῇ και αναπτυχθῇ μία νέα β' μηχανία και πώς εν τῷ μεταξύ οι άνεργοι κραυγάζουν ζητούντες εργασία. Το καλλίτερον που θα είχε να κάμῃ κανείς γι' αυτούς από πάσης απόψεως, θα ήτο να μὴν τους κρατῇ άνευ άπασχολήσεως. Κατά τα τελευταία έτη της έμπορικῆς δυσπραγίας της Μ Βρεταννίας, πλέον των εξακοσίων εκατομμυρίων άγγλικῶν λιρών έδαπανήθησαν προς συντήρησιν των άνέργων. Έναντι δε της τεραστίας αυτής δαπάνης η 'Αγγλία δεν έχει να επιδείξῃ άλλο τι εκτός από την φρικτήν και ήθικὴν κατάπτωσιν των ανθρώπων αὐτῶν οι όποιοι διετηρήθησαν έτσι εις άναγκαστικήν άργίαν. Μολονότι δε κανείς εχθρονάν άνθρωπος δεν θα ήδύνατο να το προτείνῃ ως μέσον αντιμετώπισεως της ανεργίας, θα ήτο όμως καλλίτερον δια τους άνέργους και δια την χώραν των αν έχρησιμοποιοῦντο εις το να σκάπτουν όπας και να τας έπιχωματώνουν, παρὰ να κάθωνται άνεργοι.

Κάθε κράτος καθίσταται ολοέν και περισσότερον εργοδότης. Αἱ τοπικαί άρχαί και το κράτος χρειζονται σχολεία, λουτρά που δεν έχομεν, αγοράς, ηλεκτρικούς σταθμούς, δρόμους, γεφύρας και αναρίθμητα άλλα έργα. Τα έργα αυτά έχουν ελαστικότητα, ημποροῦν δηλ. να περιορισθόν

η να έπεκταθόν αναλόγως προς την γενικήν κατάστασιν της αγοράς της εργασίας.

Τα κράτη πρέπει να οργανώσουν εργασίας δια τα άτομα εκείνα που δεν ημποροῦν να εύρουν εργασία εις την συνήθη εργατικήν περιοχήν. Δεν θα στοιχίσῃ δε η ενεργεια αυτή περισσότερον από την σημερινήν δαπάνην προς συντήρησιν των άνέργων. Έξ άλλου η χρησιμοποίησις κεφαλαίων και εργατῶν εις δημόσια έργα αυξάνει τον εθνικόν πλούτον. Το έμπορίον και η βιομηχανία ωφελοῦνται εκ της δαπάνης ταύτης.

Οι ικανοί σωματικώς άνεργοι θα έπρεπε να οργανωθόν εις ένα σωματικόν εθνικῆς υπηρεσίας, τα μέλη του όποιου θ' άπεστέλλοντο εις εκείνα τα μέρη της χώρας όπου δύναται να χρησιμοποιηθόν. 'Η εξέσκησις δε εις χρήσιμα επαγγέλματα θ' άπετέλει σπουδαίον τμήμα της κρατικής αυτής οργάνωσεως.

Το ζήτημα της ανεργίας δεν είναι απ' εκείνα που μπορούν να λυθόν εύκόλως. Τα αίτια αυτής, ως προείπον, είναι τόσα πολλά, όσον ποικίλα είναι τα μέσα της θεραπείας. 'Αλλ' η βάσις επί της οποίας στηρίζεται αυτή είναι η άποκατάστασις ισορροπίας μεταξύ της παγκοσμίου ζητήσεως και η αύξησις της άγοραστικής δυνάμεως των μεγάλων μαζών, των σχετικώς πτωχών, αι όποια εν τῷ συνόλῳ είναι και θα είναι πάντοτε το κύριον στήριγμα της καταναλώσεως και κυκλοφορίας του εθνικού πλούτου.

ΓΕΩΡ. ΒΟΛ. ΠΟΓΓΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ)
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΜΑΝΩΛΑ
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 37Α
(Νέα Στοά, άριθ. Γραφ. 14-14α-15)
Άριθ. Τηλ. 71-57

ΑΝΩΝ. ΕΛΛΗΝ. ΕΤΑΙΡΙΑ
ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
© **ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ** ©
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—ΣΤΑΔΙΟΥ 25

Χημικά Λιπάσματα
Άπλά και Σύνθετα.
Όξέα εν γένει.
Γεωργικά φάρμακα.

Υαλουργεία λευκής και
πρασίνης ύαλου, δια πά-
σαν χρῆσιν.
ΥΕΛΟΠΙΝΑΚΕΣ

Ο ΑΓΥΡΤΗΣ ΤΗΣ ΘΑΣΟΥ

ΠΑΡΗΛΘΕ πλέον άριστος καιρός άφ' ής ήμέρας αι άρχαί έλαβον την φροντίδα και άπέκλεισαν τον διάστημα καλόγηρον Γυμνάσιον Λαυριώτην από την έλευθεραν εξάσκησιν του... σωτηρίου επαγγέλματός του, ο δε περίξ αυτού δημιουργηθείς σάλος εκόπασε. Δυνάμεθα λοιπόν, νομίζω, να συναγάγωμεν μερικά συμπεράσματα επί της ψυχολογίας τόσον του Γυμνασίου, όσον και του εύπιστου λαού.

Το φαινόμενον των εκμεταλλευτῶν της λαϊκής ευπιστίας και δυστυχίας οὔτε πρωτότυπον είναι οὔτε νέον. Από των άρχαιοτάτων χρόνων εύρέθησαν άνθρωποι κηρύττοντες διά πομπῶδων φράσεων ότι δύναται να θεραπεύσουν πᾶσαν ασθένειαν δια μέσων όλως διαφόρων εκείνων τα όποια μετεχειρίζετο η Ιατρική. Περιήρμητοι υπήρξαν οι Ιερείς της 'Ισίδος και οι μητραγύρται κατά την αρχαιότητα, οι περίφημοι εν Γαλλία και κατά τον μεσαιώνα δράσαντες Ζαράρ, Ταμπιρέν, και πλείστοι άλλοι (περι όν το βιβλίον του V. Fournel «Les spectacles populaires et les artistes des rues», Paris 1869) και οι σήμερα, αν και εν παρακμή, υπαίθριοι οδοντοίκατροι κλπ.

Διάδοχος και εκ των υστάτων διασωτῶν της τέχνης αυτής είναι και ο Γυμνάσιος' φέρει τα κοινά διακριτικά όλων των του είδους του, αν και προσπαθεῖ να τα άποκρούη κατά το δυνατόν. Οι άγύρται ιατροί διακρίνονται δια το πομπῶδες της διαφημίσεώς των, δια την περιφρόνησιν των προς τους άλλους έπιστήμονας... συν-αδέλφους, δια την χρησιμοποίησιν μεθόδων και μέσων θεραπευτικῆς όλως πρωτοτύπων και περιέργων, και κυρίως δια την άπομύζησιν των ασθενῶν των.

Ο Γυμνάσιος, εξαίρετικώς έξυπνος, γνωρίζων την ψυχολογίαν της πελατείας του, θέλων δε να διαφέρῃ φαινομενικώς από τους άλλους συναδέλφους του, δηλοῖ ότι θεραπεύει δωρεάν, ακολουθῶν την ευαγγελικὴν βῆσιν «δωρεάν ἐλάβετε, δωρεάν δότε». 'Αλλά τούτο δεν τον έμποδίζει να μετέχη των κερδῶν τα όποια οι περι αὐτὸν άποσθενεῖς «δωρεάν ἐλάβετε, δωρεάν δότε». 'Αλλά τούτο δεν τον έμποδίζει να μετέχη των κερδῶν τα όποια οι περι αὐτὸν άποσθενεῖς. Διακηρύττει ότι θεραπεύει δια βοτάνων—τούτο σαφῶς τον καθιστᾷ πρακτικόν μύστην της «έπιστήμης» των άλλων περιήρμων άγυρτῶν. 'Αν και καλόγηρος, δεν μεταχειρίζεται τον Θεόν ως βοηθόν του εις τας θεραπείας, οὔτε φρονεῖ ότι ενεργεῖ κατ' έντολήν αὐτοῦ, αλλά θεωρεῖ τον έαυτόν του ως κοινωνόν μυστηριώδους θεραπευτικῆς η οποία γνωρίζει να θεραπεύη και τας πλέον ανιάτους νόσους.

Έξεφράσθη η γνώμη ότι ο Γυμνάσιος δεν είναι σῶως φρενολογικῶς. Πιστεύω ότι η εξέτασις θα άποδείξῃ το έναντίον, διότι, κατά τας υπάρχουσας πληροφορίες, οὔτος οὔτε θύμα είναι παραισθήσεως οὔτε άλλας διαταράξεις των φρενῶν φαίνεται να έχη. Αἱ ενεργεῖαι του μάλιστα αἱ από της απόψεώς του φρόνιμοι και μετρημένα, εμφανί-

ΧΡ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΗΣ

Έκλεκτά Άγγλικά Υφάσματα
Καλλιτεχνική Έργασία
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ. ΑΡΙΘ. 22 Β

ζουν αὐτόν ως άνθρωπον γνωρίζοντα τί πράττει και διατί το πράττει.

Ο τύπος του δια την σημερινήν έποχην εις την 'Ελλάδα είναι άριστῶς σπάνιος, άλλ' όχι και μοναδικός. Εἰς πλείστας πόλεις και χωριά, εύρίσκονται γράται συνήθως, που διατείνονται ότι γνωρίζουν την θεραπείαν διαφόρων ασθενειῶν δια βοτάνων, τα όποια συλλέγουν αἱ ἴδιαι καθ' ώρισμένας νύκτας του έτους, δι' εύχων που διαβάζουν μυστηριώδως και που συνοδεῖον δια «μαγικῶν» σημείων. Αἱ γράται αυτές, πλην του επαγγέλματος της «γιάτρειας» συνδυάζουν και το της μάντιδος (δια καφφέ, χαρτιῶν, χειρομαντίας, κλπ.) και είναι άπόγονοι των μεσαιωνικῶν μαγισσῶν, αἰτνες σπουδαῖον βόλον έπαίξαν καθ' όλην την σκοτεινὴν εκεινήν περίοδον της Ιστορίας.

Αὐτός είναι και ο τύπος του Γυμνασίου, ο τύπος ο θαυμαστικῶς άποδιδόμενος γαλλιστί δια της λέξεως «charlatan» με όλες τας χαρακτηριστικὰς ιδιότητάς της.

...«Ο άνθρωπος αὐτός θα έχη πάντοτε το πλήθος μαζύ του. Διότι, οὔτε εύχαριστεῖ τον άλλον είναι αἱ διαβεβαιώσεις και οὔχι αἱ άποδείξεις. Αἱ άποδείξεις τον ταρασσούν και τον ένοχλοῦν· είναι άπλοῖκός και έννοεῖ μόνον την άπλότητα.» Με αὐτάς τας όλίγας άλλὰ χαρακτηριστικὰς γραμμὰς ο Anatole France («Jardin d'Epicure»), όμιλών περί του τύπου του άγύρτου, μᾶς δίδει τα διακριτικά σημεία της ψυχολογίας του πλήθους απέναντι της άγυρτείας. Καί είναι γνωστόν ότι αἱ κυριώτεραι αἰτίαι που συντελοῦν εις την όμαδικὴν άποπλάνησιν του πλήθους υπό των άγυρτῶν είναι αἱ εξής: Τὸ πλήθος, άμόρφτων εν τῷ συνόλῳ, αίσθάνεται ιδιαίτερον όλως εύχαρίστησιν με κάθε τί το όποιον και ικανοποιεῖ την άφελείαν του, και του ύπόσχεται ότι θα τον άπαλλάξῃ ιδιαίτερώς από μακροχρόνιους νόσους έντός έλαχίστου χρόνου και άντι έλαχίστων χρημάτων. Έξ άλλου η κατάλληλος διαφήμις, δια την όποιαν οι άγύρται φροντίζουν και καταβάλλουν εξαίρετικάς προσπάθειας, συντελεῖ τα μέγιστα εις την υπό του πλήθους

θεοποίησιν του άγύρτου, και η φροντίς του να περιβάλλεται με μίαν αἰγλήν του άγνώστου και μυστηριώδους έλαει το πλήθος περί αὐτόν. 'Η «διαβεβαίωσις» περί της οποίας όμιλεῖ ο France παίζει και αὐτή σπουδαιότατον βόλον εις το να παρασύρεται το πλήθος. 'Αλλ' αὐταί αἱ εξηγήσεις θα ήσαν επαρκεῖς εάν εύρισκόμεθα εις τον 18ον η εις το πρώτον ήμισυ του 19ου αἰώνος. Σήμερον όπου η έπιστήμη έχει έπιτύχει τοιαῦτα, και όπου ο λαός έχει την στοιχειώδη ανάπτυξιν ώστε να κρίνῃ περί τσαρλατανισμοῦ, αἱ εξηγήσεις αὐταί τεῖνουν να φαίνωνται ως άπληρ-στοιότης. 'Αλλὰ τότε πῶς δύναται να εξηγηθῇ ότι ένας λαός, διακρινόμενος δια την εύφυίαν του ως ο έλληνικός και με παρελθόν ελευθέρου βίου 100 όλων ἐτῶν φθάνει εις το σημείον να ξεκινᾷ από τα πέρατα της Μακεδονίας, μεταφέρων ασθενεῖς, πάσχον-τας από ποικίλας νόσους, και να σπεύδῃ προς μίαν ξηράν νησίδα δια να θεραπευθῇ παρ' ενός καλογέρου μη έπιστήμονος, περί του όποιου δεν γνωρίζει άλλο τι παρ' ό,τι η πτερωτή φήμη έφέρει μέχρις αὐτοῦ; Πρόκειται, νομίζω, περί ενός όμαδικοῦ παραληρήματος. Μία όμαδικὴ τυφλωσις και μία όμαδικὴ ύποβολή έσυρε τους ανθρώπους προς τον άγνωστον σωτήρα, τον θεραπεύοντα όλες τας νόσους και μάλιστα δωρεάν. Καί άτυχῶς οὔτε αὐτοὺς τοὺς όμαδικῶς τυφλώττοντας οὔδεις εκ των περιήρμων άρμοδίων, ότε ήτο καιρός, προσεπάθησε να διαφωτίσῃ, οὔτε τον σοβαιοφανῆ σωτήρα συνεβούλευσαν να παύσῃ την δράσιν του εγκαίρως πριν τα πράγματα φθάσουν εκεί όπου έφθασαν. Καί τα άποτελέσματα της άφροντισίας αυτής των άρμοδίων έπληθον μοιραία. Παρ' όλignon μάλιστα να προκληθόν επιδημίαι εκ της συσσωρεύσεως των ασθενῶν, τας επιδημίας δε θα έπηκολούθει εξέγερσις των πολιτῶν κατά του Κράτους κτλ.

Αὐταί είναι αἱ σχέψεις που προκαλεῖ η δράσις του Γυμνασίου Λαυριώτη. 'Ας ελπίσωμεν ότι αὐτός θα είναι ο τελευταίος βασιλεὺς των 'Ελλήνων ιατρο-άγυρτῶν, και ότι, αν δεν επέτυχε να θεραπεύσῃ ασθε-νεῖς, θα έπιτύχῃ όμως την θεραπείαν μας από άπαραδέκτους μεσαιωνισμούς.

Γ. Δ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΩΝ & ΓΑΛΛΙΚΩΝ
ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

Ν. Γ. ΣΟΦΟΥ

ΓΩΝΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ & ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ

(πρώην Υἱὸν Γ. Ακριβοῦ)

Όλα τὰ εἶδη ὑφασμάτων εἰς ἐξαιρετικὰς ποιότητας
καὶ ὠρισμένας τιμὰς

ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ καὶ ΛΙΑΝΙΚΗ

Άριθ. τηλ. 5—89

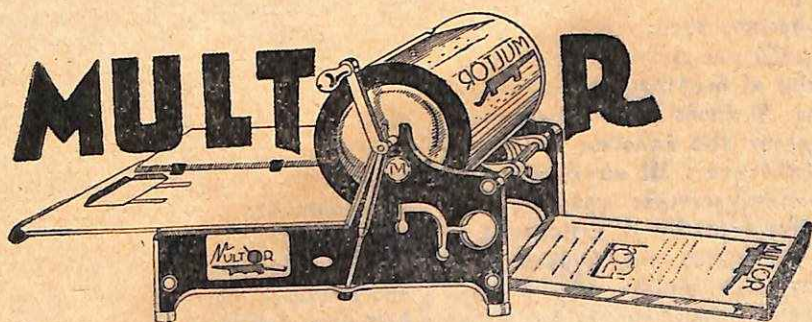

ΕΠΙΠΛΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΞΙΑΣ ΕΙΣ ΧΑΜΗΛΗΝ ΤΙΜΗΝ

Διότι πωλούνται εις τὰ Ἐργοστάσια ὑπ' εὐθείας πρὸς τὸν πελάτην. Δαπάναι Πρα-
τηρίων καὶ Ἐκθέσεων διατίθενται ὑπὲρ τῆς ποιότητος καὶ εἰς μείωσιν τῆς τιμῆς

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ - ΕΚΘΕΣΙΣ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ: Παρὰ τὸν φόνον διόδων. Τηλ. 69

ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΙΚΟΣ ΠΟΛΥΓΡΑΦΟΣ ΜΟΥΛΤΟΡ

Ἀπλούστατος, ὀρασιμότητος ἀποδόσεως. Χωρὶς κόπον ἀποδίδει 1800
ἀντίτυπα τὴν ὥραν. Τιμὴ διαφημίσεως 3.000 δραχ. ἐλεύθερος
πλήρης. Ζητήσατε ἀμέσως ἐπιδείξιν καὶ τιμοκατάλογον.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ - ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΑΔΕΛΦΟΙ Π. & Χ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΙ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: ΑΘΗΝΑΙ, Στὰς Περαιτέρους.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ, ΠΑΤΡΑΙ.

ΝΕΑ ΑΝ. ΕΛΛΗΝ. ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΤ. ΝΑΟΥΣΣΗΣ

"ΕΡΙΑ,"

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΟΛΟΜΑΛΛΙΝΑ
ΣΕΡΖ, COATING, Κ. Λ. Π.
ΚΛΙΝΟΣΚΕΠΑΣΜΑΤΑ
PURE LAINE

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΕΝ ΝΑΟΥΣΣΗ

ΣΥΦΙΛΙΔΙΚΑ ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Γ. Ν. ΠΑΡΙΣΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ

Ἐπὶ σειράν ἐτών εἰς Παρισίους ἐκ-
παιδευθεὶς εἰς τὰ Νοσοκομεία Saint
Louis, Necker καὶ Lariboisière.

Ἡ τελευταία ἐφαρμογὴ τῆς Διαθερ-
μίας (Diathermie) καὶ χημικοθεραπείας
διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν θεραπείαν
τῶν ἀνω νοσημάτων.

ΕΙΔΙΚ Ν ΤΜΗΜΑ
ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

8 - 1½ καὶ 3 - 9 καὶ ἐπὶ συνεντεύξει.

ὁδὸς Γερανίου 43, Ὁμόνοια. Τηλ. 61-90

ΙΔΙΟΙΤΗΡΑ ΛΙΘΟΥΣ ΔΙΑ ΚΥΡΙΑΣ

Ἡ μεγαλειτέρα καὶ τελειότερα
Κλινικὴ εἰς τὸ εἶδος τῆς.

ΙΩΑΝ. ΓΕΩΡ. ΛΟΥΪΖΙΑΝΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Διπλωματοῦχος τῆς Ὀδοντιατρικῆς Σχολῆς
Παρισίων E.D.T.

ΕΠΙ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΝ ΕΙΔΙΚΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ
Ἐργασθεὶς ἐπ' ἀρκούντων ἐν τοῖς νοσοκομείοις
τῶν Παρισίων Lariboisière, St.-Antoine
καὶ Pitié.

Ὀλιγοήμερος ἀνώδυνος καὶ ἡγερμένη
θεραπεία παθήσεων στόματος
καὶ ὁδόντων.

Ἐπιστημονικὴ ἐφαρμογὴ Γεφυρῶν
καὶ Ὀδοντοστοιχιῶν.

Τελεία καὶ ριζικὴ θεραπεία
ΟΥΛΙΤΙΔΟΣ, ΠΥΘΡΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΥΣΟΣΜΙΑΣ

44 ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 44

(Ὁμόνοια)

Τηλέφωνον 71-73

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ ἐπὶ 40 ἔτη λειτουργοῦν ἐπὶ τῆς
ὁδοῦ Σταδίου

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

"ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ,"

ΜΕΤΕΦΕΡΟΝ

ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἐδαγγελιστρίας καὶ
Ντέκα (Πλατεία Μητροπόλεως)

Μέγαρον Κυριακίδου

Μὲ ὅλα τὰ δωμάτια ἐπὶ τῆς
προσόψεως,

ἄκραν περιποίησην καὶ

ΤΙΜΑΣ ΛΟΓΙΚΑΣ

Τὸ κεντρικώτερον Ξενοδοχεῖον
δὲ ἔμπροσθεν

Διευθυντής: Κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΩΗ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. — Αύγουστος.

Ἡ πρεσβεία τῆς Οὐασινγκτόν.

Ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν
ἡ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία τῆς Οὐασιν-
γκτόν ἦτο ἱδρυμα ἀπρόσιτον καὶ κατ'
οὐσίαν ξένον διὰ τὸν Ἕλληνα μετανά-
στην. Διὰ τὴν ἐπικοινωνήσῃ τις μὲ τὸν
πρεσβευτὴν καὶ τὰ ἔλθῃ εἰς προσωπι-
κὴν ἐπαφὴν μαζί του ἦτο πρᾶγμα σπά-
νιον ἂν ὄχι ἀδύνατον. Ἐάν παρίστατο
ἀνάγκη νὰ παρουσιασθῇ τις εἰς τὴν
πρεσβείαν δι' ὑποθέσεις του, θὰ ἔπρε-
πε νὰ προετοιμασθῇ πρὸ ἡμερῶν, νὰ
εὕρῃ συνοδὸν ποῦ θὰ ἤξευρε νὰ ὁμι-
λήσῃ μὲ τὸ σὰς καὶ μὲ τὸ σείς, διὰ νὰ
κανονίσῃ τὴν ὥραν ποῦ ὁ γραφεὺς τῆς
πρεσβείας θὰ ὑψόκει νὰ τὸν δεχθῇ, μὲ
κάποιο ἀπολυταρχικὸν ὕψος αὐθέντου
πρὸς δοῦλον. Οὕτω ἐν ἱδρυμα ἑλληνι-
κὸν προσωρισμένον νὰ ἐξυπηρετῇ τὰ ἑλ-
ληνικὰ συμφέροντα, εἰς τὰ ὁποῖα συμ-
φέροντα ὑπάγεται καὶ ἡ τόνωσις τοῦ
ἑλληνικοῦ φρονήματος τοῦ ξενιτευμέ-
νου, εἶχε καταστῇ ἕνα εἶδος φεουδαρχι-
κοῦ πύργου ἀπρόσιτου εἰς τὸν Ἕλληνα
μετανάστην. Οἱ προνομιοῦχοι ἐκεῖνοι
ποῦ ἤρχοντο εἰς προσωπικὴν ἐπαφὴν
μὲ τὸν Ἕλληνα πρεσβευτὴν, ἐθεωροῦν-
το ἐξέχουσαι προσωπικότητες. Ἡ ἀτμό-
σφαιρα αὕτη τοῦ ἀριστοκρατικοῦ δε-
σποτισμοῦ ἐκυρίαρχε καὶ εἰς τὰ ἀνά-
τὰς Ἡνωμένους Πολιτείας Ἑλληνικὰ
προξενεῖα πρὸς μεγάλην ἀπογοήτευ-
σιν τῶν μεταναστῶν. Πρὸ ἑτῶν ὀκτώ, ἀπὸ
τὴν ἐποχὴν τοῦ κ. Βούρου καὶ κα-
τόπιν τοῦ κ. Τσαμαδοῦ, ἡ φεουδαρχικὴ
ἀτμόσφαιρα τῆς πρεσβείας καὶ τῶν
προξενεῶν ἤρχισε νὰ ἐξαφανίζεται. Εἰ-
δικῶς δὲ, ἀφ' ἧς ἐποχῆς διωρίσθη
πρεσβευτὴς ἐν Οὐασινγκτόν ὁ κ. Χαρ.
Σιμόπουλος, ἡ κατάστασις μετεβλήθη
ριζικῶς. Ὁ κ. Σιμόπουλος εἶνε ἀναμφι-
βόλως ὁ προσηνέστερος καὶ λαοφι-
λέστερος Ἕλληνας διπλωμάτης ποῦ ἦλθε
ποτὲ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Εἶνε κοινὸν
μυστικὸν τὸ γεγονός, ὅτι κατάρθωσε
διὰ τῆς προσωπικότητός του νὰ ἐπιβλη-
θῇ καὶ νὰ εἶνε ὁ δημοφιλέστερος ἐκ
τῶν ξένων διπλωματῶν. Ἀπολαμβάνει
τῆς γενικῆς ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης
τῆς τε ὑψηλῆς Ἀμερικανικῆς κοινωνίας
καὶ τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς χώρας,
οὕτως ὥστε θεωροῦνται ἐξαιρετικῶς
προνομιοῦχοι ἐκεῖνοι ἢ ἐκεῖνα ποῦ
προσκαλοῦνται νὰ συμμετάσχουν εἰς
τὰς ἐσπερίδας καὶ κοινωνικὰς συνανα-
στροφὰς τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, καὶ
ταυτοχρόνως ἡ παρουσία τοῦ κ. καὶ τῆς
κ. Σιμοπούλου εἰς τὰς συναναστροφὰς
καὶ ἐσπερίδας τοῦ Λευκοῦ Οἴκου καὶ
τῶν διαφόρων μεγιστάνων τῆς Οὐασιν-
γκτόν εἶνε πάντοτε ἐξαιρετικῶς ἐπι-
θυμητὴ.

Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποιον ἐνδιαφέρει
κυρίως τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀμερικῆς,
εἶνε τὸ γεγονός, ὅτι ἡ πρεσβεία ἔχει
γίνει προσιτὴ εἰς πάντας καὶ αἱ θύραι
τῆς εἶνε ἀνοικταὶ εἰς τοὺς ὁμογενεῖς
μας οἱ ὅποιοι γίνονται δεκτοὶ φιλοφρο-
νέστατα πρὸς διεκπεραίωσιν τῶν ὑπο-
θέσεών των. Τὸ ἰδιαιτέρον τοῦ κ. πρεσ-
βευτοῦ εἶνε πάντοτε ἀνοικτὸν εἰς οἷον-
δήποτε. Ὁ κ. Σιμόπουλος δέχεται τοὺς
πάντας, συμβουλευεῖ, νοθετεῖ καὶ ὑπη-
ρετεῖ τὸν Ἕλληνα μετανάστην, ἀνεξαρ-
τήτως ἂν εἶνε βιομήχανος, ἔμπορος, ἐ-
πιστήμων ἢ ἀπλοῦς ἐργάτης. Ποσοκα-
λεῖται νὰ συμμετάσχῃ ὡς φιλοξενούμε-
νος τῶν ὁργανώσεων Ἀγέπας καὶ Γκά-
πα κατὰ τὰς ἐτήσιās αὐτῶν συνελεύ-
σεις, παρακολουθῶν μετ' ἐνδιαφέροντος
τὰς ἐργασίας των. Συμμετεῖ εἰς τὰς
χοροεσπερίδας καὶ δείπνα τῶν διαφό-
ρων Ἑλληνικῶν ἢ Ἑλληνοαμερικανι-
κῶν ὁργανώσεων, εἰς ἐθνικὰς, θρησκευ-
τικὰς καὶ σχολικὰς ἐορτάς, καὶ γενικῶς
σκορπίζει παντοῦ διὰ τῆς παρουσίας
τοῦ τοῦ φίλτρον καὶ τὴν ἀγάπην τῆς μη-
τρὸς Ἑλλάδος πρὸς τὰ ξενιτευμένα
τέκνα τῆς. Ἡ ἰδίᾳ ἀκριβὲς μεταβολὴ
ἔχει ἐπέλθει καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ προ-
ξενεῖα. Οἱ κ. κ. Παρασκευόπουλος,
Γεν. Πρόξενος τῆς Νέας Ὠρκῆς, Πο-
λύβιος τῆς Βοστώνης, καὶ Μαχαιρὰς
τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, συμμετέχουν
προθύμως εἰς κάθε ἑλληνικὴν κοινωνι-
κὴν ἢ πατριωτικὴν κίνησιν. Ἀναμφι-
βόλως εἰς τὴν νέαν ταύτην εὐχάριστον
τροπὴν τῶν πραγμάτων θὰ συνετέλεσε
μεγάλως τὸ διέπον σήμερον ἐν Ἑλλά-
δι δημοκρατικὸν πνεῦμα καὶ τὸ γεγο-
νός, ὅτι ὁ πρὸ ἑτῶν «ἔξέστος» θεωρού-
μενος Ἕλληνας μετανάστης κατάρθωσε
διὰ τῶν ἀδίκων προσπαθειῶν καὶ ἀ-
γῶνων του νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ἐπίπεδον
τοῦ «ὁμογενοῦς».

Τὸ ἐκκλησιαστικόν.

Τὸ ἐπὶ τόσα ἔτη ὑφιστάμενον παρὰ
τῶν Ἑλληνιστῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐκκλη-
σιαστικὸν ζήτημα, κατόπιν τῆς παύσε-
ως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξάνδρου καὶ
τῆς ἀνακλήσεως τῆς καθαιρέσεως τοῦ
Μητροπολίτου Βασιλείου φαίνεται ὅτι
εἰσῆλθεν εἰς κάποιαν ὁμαλότητα. Ἐκ
τῶν δύο ἐν Νέα Ὠρκῇ ἑλληνικῶν ἡμε-
ρησίων ἐφημερίδων ὁ «Ἐθνικὸς Κήρυξ»
ἐτάχθη ἀπ' ἀρχῆς ἀνεπιφυλάκτως παρὰ
τὸ πλεονὸν τοῦ Μητροπολίτου Κορινθί-
ου καὶ Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου Σεβ.
Δαμασκηνοῦ, ἐλθόντος ἐνταῦθα μετ' ἀπό-
λυτον πληρεξουσιότητα νὰ κανονίσῃ τὸ
ζήτημα ὅπως διὰ παντός συμφέρωνς τῇ
ἐκκλησίᾳ. Ἡ «Ἀτλαντὶς» ἀφ' ἑτέρου,
ἀντιπροσωπεύουσα τὴν βασιλόφροναν οὐ-
τως εἰπεῖν παράταξιν, ἐδήλου καθημε-
ρινῶς ὅτι εὐρίσκειται παρὰ τὸ πλεονὸν
τοῦ Σεβ. Δαμασκηνοῦ, πάντοτε ὅμως
μὲ ἀνεξηγήτους ἐπιφυλάξεις. Μὴ ἀρκε-
σθεῖσα δὲ ἡ «Ἀτλαντὶς» εἰς τὴν νίκην
τοῦ προστατευομένου τῆς Μητροπό-
λιτος Βασιλείου πρὸς τὸν ὁποῖον τὸ Οἶκ.
Πατριαρχεῖον ἔδωκεν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,
καὶ εἰς τὴν παῦσιν τοῦ Σεβ. Ἀλεξάν-
δρου, παρουσιάζεται σήμερον ἀξιόπιστα
τὴν παῦσιν καὶ τῶν τριῶν ἄλλων ἐπι-
σκόπων ἢ τὴν παραμονὴν ἀνταῦθα τοῦ
τε Ἀλεξάνδρου καὶ Βασιλείου. Τὴν ἀξι-
ώσιν τῆς ταύτης ἡ «Ἀτλαντὶς» προσ-
παθεῖ νὰ βασίσῃ ἐπὶ τῆς δῆθεν κοινῆς
ννώμης προσπαθεῖσας νὰ δημιουργήσῃ
θόρυβον. «Ὅλα αὐτὰ βεβαίως γίνονται
ἄκριτον τοῦ Μητροπολίτου Βασιλείου τὸν
ὁποῖον ἡ «Ἀτλαντὶς» θὰ ἤθελε νὰ ἐπι-
βάλῃ ὡς ἀρνηγὸν τῆς ἐν Ἀμερικῇ
Ἑλληνικῆς αὐτοκεφαλῆς ἐκκλησίας. Ἡ
ὁλότης δὲ ὅμως σχεδὸν τοῦ ἐν Ἀμερικῇ
Ἑλληνισμοῦ εἶνε εὐνοεστὴς μετὰ τὴν
πορείαν τῶν πραγμάτων ἥτις ἀσφαλῶς
θὰ θάσῃ εἰς αἰσίαν τέρμα παρ' ὅλας
τὰς ἀπειλὰς τῆς «Ἀτλαντίδος» καὶ τὸν
θόρυβον ποῦ προσπαθεῖ νὰ δημιουργή-
σῃ. ἀγωνιζομένη μὲ τὸσον πείσμα ὑπὲρ
τῆς παρατάξεώς της καὶ τοῦ προστα-
τευομένου τῆς Μητροπόλεως Βασιλεί-
ου, διὰ τὸν ὁποῖον φαίνεται ὅτι ἀξιοί-
μιον ἐκ τῶν ἀρίστων Μητροπόλεων τῆς
Ἑλλάδος ἢ τὴν ἐνταῦθα παραμονὴν του
ὡς ἀρχιεπισκόπου. Συνεπῶς κατὰ τὴν
«Ἀτλαντίδα» ὑφίσταται ζήτημα παύσε-

ως τῶν ἐπισκόπων, ζήτημα ἐκλογῆς
Μητροπόλεως διὰ τὸν Βασιλεῖον καὶ ζή-
τημα ἀδικίας διὰ τὸν Ἀλεξάνδρον παύ-
θοντα ἐπὶ ἀπειθείᾳ. Ὁ Σεβ. ὁμως Δα-
μασκηνός, γνωρίζων καλῶς τὴν ἀσθέ-
νειαν καὶ τὰ θεραπευτικὰ μέσα, βαδί-
ζει ἐπὶ ὀρισμένου προγράμματος, ἀδια-
φορῶν διὰ τὰς φωνασικὰς καὶ τὰς ἀ-
πειλὰς τῶν ἐχόντων συμφέροντα νὰ δι-
αιωνίζεται ἡ διαίρεσις, δίδων εἰς πάν-
τας νὰ ἐννοήσουν ὅτι ζήτημα ἐπισκό-
πων δὲν ὑφίσταται, οὔτε ζήτημα Ἀλέ-
ξάνδρου ἢ Βασιλείου.

Συνέδρια

Κατὰ τὰ τέλη Αὐγούστου θὰ λάβουν
χώραν τὰ ἐτήσια συνέδρια τῶν δύο με-
γάλων Ἑλληνοαμερικανικῶν ὁργανώσε-
ων Ἀγέπας καὶ Γκάπας, τῆς Ἀγέπας
ἐν Βοστώνῃ καὶ τῆς Γκάπας ἐν Σικά-
γῳ. Τὰς ἀποφάσεις τῶν συνεδρίων
αὐτῶν ὁ Ἑλληνοισμὸς τῆς Ἀμερικῆς
παρακολουθεῖ μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέ-
ροντος. Τὸ συνέδριον τῆς Ἀγέπας ὑπο-
λογίζεται ὅτι θὰ παρακολουθήσουν ἀνω-
τῶν δικαιοσύνων πεντήκοντα ἀντιπροσώ-
πων καὶ τρεῖς χιλιάδες περίπου παρα-
τηρηταὶ ἀπὸ ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἀ-
μερικῆς. Διαρκούντος τοῦ συνεδρίου
τῆς Ἀγέπας, θὰ γίνωνται ἐν τῇ πλησίον
τῆς Βοστώνης πόλει Σώμμερβιλ τὰ ἀ-
ποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ ἑλ-
ληνοαμερικανοῦ ἥρωος Γεωρ. Ντιλμπόν,
τὸν ὁποῖον ἀνδριάντα ἡ Ἀγέπα προσ-
φέρει δωρὸν εἰς τὴν πόλιν ἐνθα ὁ ἥρωας
διέμεινε. Τὴν τελετὴν τῶν ἀποκαλυπτη-
ρίων θὰ παρακολουθήσουν χιλιάδες
λαοῦ, οἱ ἐπίσημοι τῆς πόλεως καὶ τῆς
πολιτείας, ὁ Ἕλληνας πρεσβευτὴς, ὁ Σεβ.
Δαμασκηνός, καὶ σώματα στρατοῦ καὶ
κεκροναυτῶν θὰ ἀποδώσουν τὰς σχετι-
κὰς τιμὰς. Ὁ Γεώργιος Ντιλμπόν, νεα-
ρὸς μετανάστης ἐξ Ἀλασκᾶς τῆς Μ.
Ἀσίας καταγόμενος, καταταχθεὶς εἰς
τὸν ἀμερικανικὸν στρατὸν ἐφονεύθη
ἐν Γαλλίᾳ ἐκτελὼν καθήκον ὑπερτάτης
αὐτοθυσίας, καὶ τὰ κατορθώματα του
ἔχουν καταστῇ ἀληθεῖς θρύλοι ἐν Ἀμε-
ρικῇ. Τὸ ὄνομα του ἀναφέρεται παντοῦ
μετ' εὐλαβείας καὶ σεβασμοῦ ἢ δὲ
Βουλὴ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐκή-
ρυξε τὸν Ντιλμπόν ἕνα ἐκ τῶν μεγίστων
ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς. Ὁ πατήρ
τοῦ Ντιλμπόν ζῶν ἀπολαμβάνει ἐξαι-
ρετικῶν τιμῶν καὶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν
κληθεὶς ἐνώπιον χιλιάδων στρατοῦ,
στρατηγῶν καὶ ἐπισήμων ἐδέχθη τὸ με-
τάλλιον ἀνδρείας τοῦ Κογκρέσσου τὸ
ἀνήκον εἰς τὸν ἥρωα υἱόν του.

Ὁ ὑπόκοσμος τοῦ Σικάγου.

Τὸ Σικάγον θεωρεῖται ἡ ἐγκληματι-
κότερα πόλις τοῦ κόσμου, ἐν τῇ ὁποίᾳ
βασιλεύει ὁ ὑπόκοσμος εἰς τὸ λαθρεμ-
πόριον τῶν ποτῶν, τὴν χαρτοπαίξιαν
καὶ ἄλλα ἄνομα ἐπαγγέλματα. Ἀφ'
ἧς ἐποχῆς ἐψηφίσθη ὁ νόμος τῆς ποτο-
προγορεύσεως, ὁ ὑπόκοσμος ἤρρε νέ-
αν πεδὶον δράσεως καὶ ἔκτοτε διηρέθη
εἰς δύο ἀνταγωνιστὰς στρατοπέδα, τὸ
στρατοπέδον τοῦ Μόραν καὶ τὸ στρα-
τόπεδον τοῦ Ἰταλικῆς καταγωγῆς Ἀλ.
Καπόνε. Ἐν τῇ τῇ Καπόνε κατάρθω-
σε νὰ ἐπιβληθῇ καὶ νὰ κηρυχθῇ βασι-
λεὺς τοῦ ὑποκόσμου. Ἐχὼν εἰς τὴν
ὑπηρεσίαν του ἑκατοντάδας τολμηρῶν
ἀκούσιων, κατάρθωσε νὰ ἀποδεκατί-
σῃ διὰ σειράς δολοφονιῶν τὸ στρατό-
πεδον τοῦ ἀντιπάλου του καὶ νὰ βασι-
λεῖ αὐτὸς κερδίζων ἀμύθητα ποσὰ
ἀπὸ τὸ ἐμπόριον τῶν ποτῶν, ἀπὸ τὰς
χαρτοπαικτικὰς λέσχας καὶ ἀπὸ κάθε
παράνομον ἐπιχείρησιν, εἰσπράττων
«παληκαριάτικα». Καίτοι εἶνε γνω-
στός ὡς βασιλεὺς τοῦ ὑποκόσμου καὶ

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΜΑΡΚΑ

10
GRANDS
PRIX
506
PRIX D'OBSER-
VATOIRES

LONGINES

Ώρολόγια απόλυτου ακριβείας.
Μεγάλη έκθεση ανδρικών και
γυναικείων ωρολογίων PLATINE,
OR, ARGENT, NICKEL

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

ΑΦΟΙ Π. ΖΕΝΕΤΟΥ & ΣΙΑ

ΑΔΑΜΑΝΤΟΠΩΛΑΙ

Έρμού 19 Τηλ. 6-49
Σταδίου 4 α

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΛΛΗΝ. ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΣΙΑΦΟΡΟΜΟΙ Α.Ε.

ΛΟΥΤΡΑ Ν. ΦΑΛΗΡΟΥ

Φέρεται εις γνώσιν των ενδιαφερομένων ότι η Έταιρία των Έλλην. Ηλεκτρικών Σιδηρών εν τῇ ἐπιθυμίᾳ της ὧως, κατόπιν τῆς μὴ λειτουργίας τῶν γυναικείων λουτρῶν, ἐξυπηρέτησιν καὶ τὰς θελούσας νὰ κάμωσι χρήσιν θαλασσιῶν λουτρῶν, διεργάσθωσι καταλλήλως τὰ ἀνδρικά, χωρίσασα ταῦτα ἐντελῶς καὶ ἐντὸς τῆς θαλάσσης εἰς δύο ἀνεξάρτητα τμήματα, τὸ ἐν δι' ἄνδρας καὶ τὸ ἕτερον διὰ γυναῖκας, τὰ ὅποια καὶ ἔθεσεν ἤδη εἰς τὴν διάθεσιν τῶν λουομένων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Αὐγούστου 1930
(Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Δ)σεως Ε.Η.Σ.)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ἡ Διοίκησις Δημ. Κτημάτων τμήμα Στ', διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ διετὴς ἐνοικίασις τοῦ δικαστηρίου τῆς λήψεως ἁμμου ἐκ τῶν παραλλίων τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, ὡς καὶ τῆς ἐξωθεν εἰσαγομένης τοιαύτης ὑπὸ τῶν ὅρων καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀπὸ 11-11-29 Ν. Δ. «περὶ Διοικήσεως Δημ. Κτημάτων» καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28.405) 1930 διακηρύξεώς μας.

Πρώτη προσφορά ὀρίζεται τὸ ποσὸν τῶν δραχμ. 5.000.000.

Ἡ δημοπρασία, ἥς τὸ ἀποτέλεσμα ἀπόκειται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Δ. Δ. Κ., ἐνεργηθῆσεται ἐνταῦθα καὶ εἰς τὸν συνήθη τῶν δημοπρασιῶν τόπον τὴν 17ην τρέχ. μηνός, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 — 12 π. μ., οἱ δὲ σχετικοὶ ὅροι εὐρητὰ κατὰ τὰς ἐνταύθι παρ' ἡμῶν καὶ τῶν Δημορχεῶν Ἀθηνῶν, ὧν δύναται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ βουλόμενοι.

Ἡ παρούσα δημοσιευθεῖσα τρίς καὶ εἰς τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας, διὰ τῶν λαβουσῶν ἔγγραφων ἐντολῶν ἐφημερίδων.

Ὁ Τμηματάρχης
ΚΡΟΝΤΗΡΑΣ

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΜΠΕΡΑΤΗ Γ.: Διασπορά.

ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΑΚΗ Γ.: Τὸ φά-τασμα τῆς γυναικὸς

ΕΝΑΣ συγγραφεὺς ποὺ προσπαθεῖ νὰ ἐξ-φύγει ἀπὸ τοὺς πατημένους δρόμους, νὰ προσθέσῃ μιὰ δική του, ἔστω καὶ μικρή, νότα στὴν ἀτέρμονη συμφωνία τῆς δημιουργίας, ἕνας συγγραφεὺς ποὺ ζητεῖ νὰ εἶναι πρωτότυπος καὶ νὰ ἐκφράσῃ μ' ἕνα δικό του τρόπο τὴν ἀνθρωπίνην ἐποχὴς του, κινεῖ πάντα τὸ ἐνδιαφέρον. Ἀλλ' ἡ πρωτοτυπία καὶ μόνη δὲν ἀρκεῖ γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ ἕνα ἔργο ἀξίαν. Ἡ ἀναζήτησις τῆς πρωτοτυπίας εἶναι ἀξέπαινη, ἀλλ' ὁδηγεῖ καὶ σ' ἕνα ἔδαφος πολὺ ὀλισθηρὸ. Πρὶν θάμπωθῃ ἀπὸ τὸ κατὰ καινουργίαν ποὺ μπορεῖ νὰ προσφέρει ἕνα βιβλίον πρέπει πρῶτα μὲ προσοχὴ νὰ ἐχτιμήσῃ τὴν γνησιότητα αὐτοῦ τοῦ καινουρίου.

Ἡ Διασπορά καὶ τὸ Φάντασμα τῆς γυναικὸς γυναικὸς δὲν εἶναι βιβλία ὅμοια μὲ πολλὰ ἄλλα. Προσφέρουν κατὰ ξεχωριστό. Ἀλλ' αὐτὸ δυστυχῶς δὲν σημαίνει τὸ ὅτι στέκουν σ' ἕνα ἐπίπεδο ἀνώτερο ἀπὸ τὰ βιβλία τοῦ σωροῦ. Πολλοὶ βοῦμαι ὅτι οἱ συγγραφεῖς τοὺς δὲν καινοτομήσαν ἀπὸ ἐσωτερικὴ ἀνάγκη, ἐπειδὴ ἀνακάλυψαν γύρω τους καὶ μέσα τους ἕναν κόσμον ἄγνωστο τὸν ὅποιο ἔπρεπε νὰ μορφοποιήσουν καὶ νὰ προβάλουν, ἀλλὰ μόνον ἐπειδὴ πίστεψαν ὅτι ἂν παρούσῃσαν κατὰ τὸ ἰδιόρρυθμο θὰ μπορούσαν εὐκολὰ νὰ κάνουν ἐντύπωση. Ἀγνόησαν ὅτι μόνον ἡ ἀπόλυτη εὐκρίνεια ἡ ὁποία ἀμέσως διακρίνεται, συγκινεῖ καὶ ἐνθουσιάζει, δικαιώνει τὴν τόλμη.

Εἶναι ἄλλωστε τὰ βιβλία τοὺς πραγματικὰ πρωτότυπα; Εἶναι ἀκόμα ἀσυνείθιστα στὴν ἑλλάδα; εἶναι βιβλία ποὺ θέλουν νὰ εἶναι μοντέρνα. Ἀλλὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ μοντερνισμοῦ τοὺς δὲν τὰ δημιουργοῦν οἱ συγγραφεῖς τοὺς. Ὁ κ. Μπεράτης κ' ὁ κ. Βουγιουκλάκης ἀρκοῦνται νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα ποὺ θεωροῦνται μοντέρνα, ἀλλὰ τὰ ὅποια, ἐν δὲν ἐμψυχώνονται ἀπὸ μιὰ θερμὴ πνοή, κατανοοῦν ἐπίσης ἀνοῦσια, ἀνεκφράστα καὶ νεκρά ὅπως τὰ πῦρ ἐξαντλημένα μοτιβα. Ὁ κ. Μπεράτης κ' ὁ κ. Βουγιουκλάκης δὲν ἔκλιναν τίποτε ἄλλο παρὰ ν' ἀκολουθήσουν νεωτερικὰς κατευθύνσεις χωρὶς ὅμως καὶ νὰ νοιώσουν τὸν παλμό καὶ τὴ βαθύτερη δικαιοσύνη τῶν κατευθύνσεων αὐτῶν τὸ δείχνει καθαρὰ τὸ κατὰ πολὺ χαῖνός καὶ ρηχὸ τῶν διηγημάτων τοὺς τὰ ὅποια στεροῦνται ἐντελῶς ἀπὸ νόημα.

Μιὰ μεγάλη ἀνάγκη ν' ἀναθεωρηθῶν οἱ αξίες καὶ τὰ προβλήματα, μιὰ τιτάνεια ἐπιθυμία νὰ διαλυθῶν τὰ σκοτάδια, μιὰ ἀνεξάντλητη περιέργεια, χαρακτηρίζουν τὴν ἐποχὴ μας. Ὁ ἄνθρωπος ἀναζητεῖ ὅσο ποτέ. Ἀλλ' ἡ ἐποχὴ μας εἶναι καὶ μιὰ ἐποχὴ ταχύτητας. Παράλληλα μὲ τὴν ἀνάπτυξη προσπαθοῦμε νὰ συλλάβωμε τὰ ἄγνωστα καὶ μὲ τὴν διαίσθησιν, καὶ μ' ἕνα γοργὸ ριζμὸς στὰ ὑποσυνείδητα τοῦ Εἴναι. Οἱ συγγραφεῖς συχνὰ ἀντὶ νὰ ἀναλύουν, ὑποβάλλουν. Ἐξέρουν ὅτι ὁ ἀναγνώστης σήμερον εἶναι καλλιεργημένος, ὅτι εἶναι σὲ θέση νὰ συμπληρώσῃ ἐκεῖνο ποὺ θὰ τοῦ ὑποδειχθεῖ καὶ μάλιστα νὰ τὸ ἐπεχτεῖναι καὶ νὰ τὸ πλουτίσῃ, κ' ἀντὶ νὰ ἐπιμένουν σὲ λεπτομέρειες, προβάλουν μόνον τὴν ἀτμόσφαιρα καὶ τὴν διάθεση τοῦ κόσμου ποὺ θέλουν νὰ ἀναπλάσῃ καὶ ἀφίνουν τὸν ἀνα-

γνώστη νὰ κινηθεῖ ἐλεύθερος μέσα σ' αὐτὴ τὴν διάθεση καὶ τὴν ἀτμόσφαιρα. Δὲν ἐπιβάλλουν ἐπίσης κανέναν περιορισμὸν στὴ φαντασίαν τοὺς γιὰτὶ πιστεύουν ὅτι ἴσως ἀπὸ μιὰ ὑπεροραματικὴ σκοπιὰ θὰ μπορέσουν νὰ ἀνεῖναι βελτιωμένα μέσα στὴ ρευστὴ κ' ἀβέβαιη πραγματικότητα.

Ὁ κ. Μπεράτης σύγχισε τὰ μέσα μὲ τὸ σκοπὸ. Νόμισεν ὅτι εἴταν ἀρκετὸ νὰ δώσῃ τὴν ἐντύπωση μιᾶς ἐξωτικῆς ἀτμόσφαιρας καὶ μιᾶς φανταστικῆς περιπέτειας καὶ παρέβλεψε νὰ ἐξετάσῃ ἂν μέσα σ' αὐτὸ τὸ πλαίσιο εἶχε κατὰ οὐσιαστικὸν νὰ πεῖ, ἂν κάποιον περιεχόμενον θὰ ἐπέτρεπε στὴν ἀφήγησίν του νὰ εἶναι ὑποβλητικὴ καὶ νὰ μὴν εἶναι μόνον ἕνα ἀσυνάρτητο παραλήρημα. Ἐργάσθη ἕνα διήγημα τὸ ὁποῖο δὲν στηρίζεται πούθεν. Ὁ ἀναγνώστης μεταφέρεται, χωρὶς νὰ καταλαβαίνει οὔτε πῶς οὔτε γιὰτὶ, στὰ τροπικὰ κλίματα, στὸ βόρειο πόλο, παρακολουθώντας διάφορα πρόσωπα τὰ ὅποια οὔτε μιὰ στιγμὴ δὲν ἀποχτοῦν ἔστω καὶ μόνο τὴν ὑπόστασιν τὴν ὁποῖαν ἔχουν τὰ πρόσωπα τὰ ὅποια βλέπομεν στὰ ὄνειρά μας.

Τὰ πρῶτα κεφάλαια τῆς Διασπορᾶς δίνουν τὴν ἐντύπωση ὅτι ἴσως δὲ διαλυθεῖ τὸ χάος κ' ὅτι θὰ ξεπροβάλῃ κάποιο νόημα, γιὰτὶ ὁ κ. Μπεράτης ἔχει ἕνα προσόν: ἔχει ὕψος. Ἡ φράση του εἶναι καὶ μουσικὴ καὶ νευρικὴ, καὶ ἔχει κ' ἀτομικότητα. Ἀλλ' ὁ ἀναγνώστης πείθεται δυστυχῶς γρήγορα ὅτι κ' αὐτὴ δὲν κρύβει τίποτε πίσω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειά της.

Ὁ κ. Βουγιουκλάκης δὲν ἔχει οὔτε καν τὸ προσόν τοῦ ὕψους. Ἐνα ἀπὸ τὰ προβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τοὺς σύγχρονους συγγραφεῖς εἶναι καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ σεξουαλισμοῦ. Ὁ Freud προτείνει ὅτι μιὰ λύση τοῦ προβλήματος αὐτοῦ συγκέντρωσε ζωρὸ τὸ ἐνδιαφέρον γύρω του καὶ γύρω στὶς διαστροφὰς τοῦ σεξουαλικοῦ ἐνστίκτου. Μιὰ τέτοια διαστροφή θέλησε νὰ παρουσιάσῃ κ' ὁ κ. Βουγιουκλάκης. Ἀλλὰ νόμισεν ὅτι εἴταν ἀρκετὸ τὸ θέμα γιὰ νὰ στηρίξῃ τὸ βιβλίον του καὶ παραμέλησε νὰ τὸ μελετήσῃ βαθύτερα, νὰ προβάλῃ δικές του ἐρευνᾶς ἐπάνω στὸ ἰδιαίτερον ψυχολογικὸ πρόβλημα ποὺ τὸν ἀπασχολήσῃ, καὶ δικὰ του συμπεράσματα. Ἀρκέστηκε νὰ ἀραδιάσῃ διαφορὰς ὁδῶν παράδοξες καὶ σκανδαλιστικὰς σκηνὰς καὶ καθὼς εἶναι καὶ ἡ φράση του ἐντελῶς πεζὴ καὶ χοντροκομμένη περιορίζεται τὸ βιβλίον του νὰ εἶναι ἡ ἀπεικόνισις μιᾶς πειστικῆς κ' ἀνυπόφορης χυδαϊότητος.

Εἶναι βέβαια εὐχάριστο οἱ νέοι συγγραφεῖς νὰ ζητοῦν νὰ ἀπολυτρωθῶν ἀπὸ τὰ παλαιὰ καλοῦπα. Ἀλλ' ὅταν ἐκκοινωνοῦν μόνον ἐπιπόλαια μὲ τὸν μοντερνισμό, καὶ τὸν παρακολουθοῦν μόνον ἐπειδὴ νομίζουν ὅτι εἶναι τῆς μόδας, δὲν προσφέρουν τίποτε τὸ πῦρ ἀξιόλογο παρὰ ἂν εἶχαν σταματήσει στὴν ἐπανάληψιν τῶν χιλιεπισωμένων.

ΑΛΚΗΣ ΘΥΛΟΣ

ΔΗΜ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ: Ἡ εἰσροὴ ξένων κεφαλαίων καὶ αἱ οικονομικαὶ καὶ πολιτικαὶ τῆς συνέπειαι, Θεσσαλονίκη 1930.

Ἡ ἑλλάς οὐδέποτε ὑπῆρξεν αὐτάρκης ἀπὸ ἀπόψεως κεφαλαίων, καὶ εἶναι γνωστὸν πόσον ἐπεβραδύνθη ὁ ρυθμὸς τῆς οικονομικῆς καὶ ἐξελίξεως κατὰ τὰ πρῶτα πενήτηντα ἔτη τοῦ ἐλευθέρου μας βίου, ἀφ'

ἐνὸς μὲν λόγῳ τῆς σπάνιως ἡμεδαπῶν κεφαλαίων ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τῆς ἀνυπαρξίας μιᾶς στερεᾶς κρατικῆς πίστωσης πρὸς προσέλκυσιν ξένων τοιούτων. Ἀλλ' ἐνῶ τοιαῦτα ὑπῆρξαν αἱ συνέπειαι τῆς ἐλλείψεως κεφαλαίων κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην, δυστυχῶς ἡ ἀφθονία εἰσροῇ καὶ πρὸ παντὸς ἡ κακὴ χρησιμοποίησις τῶν ξένων κεφαλαίων κατὰ τὴν ἐπακολουθήσαν μέρη τοῦ 1893 περίοδον ἔσχεν ἀκόμη δυσμενέστερον ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς ὅλης οικονομικῆς μας ζωῆς. Διότι ἡ κυκλοφορία τῶν κεφαλαίων ἀπὸ τὰς οικονομικῶς προηγμένων χωρὰς εἰς τὰς ἀσθενεῖς τοιαύτας καὶ πρὸ παντὸς ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἀπὸ τὰς τελευταίας ἀκολουθεῖ ὁρισμένους κανόνες καὶ νόμους, οἱ ὅποιοι δὲν δύναται νὰ παραβιάζονται ἀτιμωρητῇ. Δεδομένου δὲ ὅτι σήμερον ἀκριβῶς διερχόμεθα μίαν νέαν περίοδον ἀνάγκης ἀλλὰ καὶ ἀφθονίας εἰσροῆς ξένων κεφαλαίων, εἶναι προφανὴς ἡ ἐπικαιρότης ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον τῆς τελευταίας μελέτης τοῦ καθηγητοῦ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Θεσσαλονίκης κ. Στεφανίδου.

Εἰς τὸ θεωρητικὸν μέρος τῆς μελέτης ταύτης ὁ κ. Στεφανίδης ἐξετάζει μετὰ μεγάλῃς σαφηνείας τοὺς νόμους οἱ ὅποιοι διέπουν τὴν κυκλοφορίαν τῶν κεφαλαίων, τὰς οικονομικὰς καὶ πολιτικὰς συνέπειας, τὸσον διὰ τὰς πιστωτικὰς ὅσον καὶ ὀφειλέτιδας χωρὰς, καθὼς καὶ τὰς διαφορὰς μορφὰς ὑπὸ τὰς ὁποίας γίνεται ἡ τοιαύτη εἰσροὴ τῶν κεφαλαίων. Τονίζει δὲ ἰδιαίτερον τὰ πλεονεκτήματα τῆς βιομηχανίας ἐναντὶ τῆς γεωργίας ὅσον ἀφορᾷ τὴν ταχέαν αὐξήσιν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου καὶ συνεπῶς τὴν ταχύτεραν ἐξέλιξιν μιᾶς βιομηχανικῆς χωρὰς ἀπὸ ὀφειλέτιδος εἰς πτωχικὴν καὶ ἀποδίδει, δικαίως, τὴν ὑπεροχὴν τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ Βορείου Ἀμερικῆς, ἀπὸ ἀπόψεως διαθεσίμων κεφαλαίων, εἰς τὴν ταχύτεραν αὐτῶν ἐκβιομηχανίαν καὶ τὴν παράλληλον παρ' αὐτῶν οικονομικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν καθαρῶς γεωργικῶν χωρῶν, λόγῳ τῆς πλεονεκτικῆς θέσεως τῶν βιομηχανικῶν ἐναντὶ τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἰς τὰς διεθνεῖς ἀγοράς. Δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ συμφωνήσωμεν μὲ τὴν θεωρητικὴν αὐτὴν διατύπωσιν τοῦ κ. Στεφανίδου. Μᾶς ἱκανοποιεῖ δὲ τοσούτῳ μάλλον καθ' ὅσον, λόγῳ τῆς σημερινῆς κρίσεως, ἀκούονται συχνὰ διάφοροι ἀπαισιόδοξοι προβλέψεις καὶ κρίσεις περὶ τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας, καὶ ἥτο πλέον καιρὸς νὰ τονισθῇ κάπως ἀρμδιώτερον ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ ἐιδικώτερον τὴν ἑλλάδα, ὁ συγγραφεὺς ὑπολογίζει, μετὰ μίαν ἀληθῶς ἐξονυχιστικὴν ἔρευναν, εἰς 2.200 ἐκ. χρυσὰ φράγκα περίπου τὸ σύνολον τῶν ἐν τῇ χωρᾷ μας μονίμως τοποθετημένων σήμερον ξένων κεφαλαίων. Ἐπομένως ἐκτιμᾷ εἰς 110 ἐκ. χρ. φρ. τὸν ἐτήσιον τόκον τῶν κεφαλαίων τούτων καὶ 37 ἐκ. τὸ χρεωλύσιον, εὐρίσκει δὲ ὅτι ἡ ὑπηρεσία τῶν αὐτῶν ἀπορροφᾷ τὰ 5 15% τοῦ ἐτήσιου ἐθνικοῦ μας εἰσοδήματος. Ποσὸν βεβαίως υπερβολικὸν ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ἀληθὲς στενὸν περιθώριον τὸ ὁποῖον ἀπομένει ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν διατροφήν, φορολογίαν κλπ. ποσῶν. Δυστυχῶς ὁ κ. Στεφανίδης δὲν ἠσχολήθη μὲ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀντιστοίχου ἐνεργητικοῦ, τοῦ προσερχομένου ἀπὸ τὸ εἰσόδημα τῶν μονίμως τοποθετημένων ἐλληνικῶν κεφαλαίων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, καίτοι δὲν παραλείπει νὰ τὸ μνη-

μονεύσῃ. Ἀλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι ἂν ὑπολογισθῶν τὰ ποσὰ τῶν πολυμερῶν ἐπανορθώσεων, ἰδιαίτερος μετὰ τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν τῆς Χάγης, αἱ τοποθετήσεις τῶν τῆς ἑκδοτικῆς ὅσον καὶ τῶν ἄλλων τραπεζῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καθὼς καὶ αἱ τοποθετήσεις τῶν διαφόρων ἰδιωτικῶν οικονομῶν, τότε ἀσφαλῶς τὸ σύνολον τοῦ παθητικοῦ εἶναι ζήτημα ἂν υπερβαίνει τὰ 1.700 ἐκ. φρ. χρ. καὶ ἐπομένως ἡ σχετικὴ ἐπιβάρυνσις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος περιορίζεται κατὰ πολὺ.

Τὰ συμπεράσματα τῆς μελέτης τοῦ κ. Στεφανίδου εἶναι ἄξια πολλῆς προσοχῆς. Εὐρίσκει πολὺ ταχύτερον τοῦ δέοντος τὸν ρυθμὸν τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰσροῆς ξένων κεφαλαίων ἐν ἑλλάδι, καίτοι ἀναγνωρίζει ὅτι ἡ χρησιμοποίησις τῶν γίνεται κατὰ τρόπον σκοπιμώτερον καὶ παραγωγικώτερον ἀπὸ ἄλλους. Συνιστᾷ δὲ τὸν περιορισμὸν τοῦ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ δανεισμοῦ εἰς καθαρῶς παραγωγικὰ καὶ ταχέως ἀποδόσους σκοποῦς.

Σ. Ι. Κ.

Υ. Γ. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ἃς μᾶς συγχωρηθῇ καὶ μιὰ μικρὰ ἀντιδικία μὲ τὸν συγγραφέα. Προκειμένου περὶ τῶν διασυμμαχικῶν χρεῶν, ὑπεστηρίζωμεν ἄλλοτε [«Τὰ διασυμμαχικὰ χρέη καὶ ὁ ρόλος τῆς Ἀμερικῆς», Ἀθῆναι 1928] καὶ πιστεύομεν πάντοτε ὅτι αἱ μετὰ τῆς Ἀμερικῆς συμφωνίαι πρὸς πληρωμὴν τῶν χρεῶν αὐτῶν δὲν δύναται νὰ τηρηθῶν τελικῶς, λόγῳ τῆς τεραστίας οικονομικῆς ἀλλὰ καὶ χρονικῆς αὐτῶν ἐκτάσεως, καὶ συγχρόνως ὅτι ἡ ἀκριβὴς αὐτῶν ἐκτέλεσις θὰ ἔθιγε πρῶτον αὐτὰ τὰ καλῶς νοούμενα ἀμερικανικὰ συμφέροντα. Διότι διὰ νὰ δύναται ἡ Εὐρώπη νὰ πληρῶν ἐτησίως τὰ τεραστία αὐτὰ ποσὰ πρέπει ἀναγκαστικῶς νὰ εἰσάγῃ ἀναλόγου ἀξίας ἐμπορεύματα, ἰδίως δὲ βιομηχανικὰ εἰς Ἀμερικὴν, πράγμα βεβαίως ἐπιζήμιον διὰ τὴν πληθωρικὴν ἀμερικανικὴν παραγωγὴν. Ὁ συγγραφεὺς νομίζει ὅτι τὸ ἐπιζήμιον τοῦτο χάνει βαθυμῶς τὴν ἀξίαν του, λόγῳ τῆς παρατηρουμένης ἐσχάτως μειώσεως τῆς ἐνεργητικότητος τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰσοζυγίου καὶ τῆς αὐξήσεως τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐξαγωγῆς εἰς Ἀμερικὴν. Ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ ὑπομνήσωμεν τὴν τελευταίαν ἐπὶ τὸ προστατευτικώτερον προποιοῦσιν τοῦ Ἀμερικανοῦ δασμολογίου, ἡ ὁποία ἀποκλείει κάθε κίνδυνον μεταμορφώσεως τοῦ δραστηρίου καὶ τῶν ἐνεργητικῶν Ἀμερικανικῶν λαῶν εἰς εἰσοδηματίας. Καὶ ἡ ὁποία δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ θέτῃ κατὰ τρόπον ὁμότερον τὸ πρόβλημα τοῦ τρόπου ἐκτελέσεως τῶν πληρωμῶν τῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν Ἀμερικὴν. Ἐκτὸς ἂν ὁ συγγραφεὺς συμφωνεῖ μὰζὶ μας, ὅτι ἡ ἐπιμονὴ τῆς Ἀμερικῆς πρὸς σύναξιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν Συμφωνιῶν αὐτῶν δὲν ἀποβλέπει εἰς οικονομικὰ ὀφελήματα ἀλλ' εἰς πολιτικά.

Ἐνδιαφέρουσα μελέτη ἐπὶ τοῦ δημοσιονομικοῦ προβλήματος ἐν ἑλλάδι ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν μεγάλην Δημοσιονομικὴν Ἐπιθεώρησιν τῶν Παρισίων «Revue de Science et de Legislation Financières» παρὰ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Δημοσίας Οἰκονομίας τῶν Ἀθηνῶν κ. Δερτιλῆ. Τὸ δημοσιονομικὸν πρόβλημα ἐξετάζεται ἐντὸς τῶν προσπαθειῶν τῆς οικονομικῆς ἀνορθώσεως τῆς χωρᾶς, τῆς αὐξήσεως τῶν φορολογικῶν βαρῶν αὐτῆς καὶ τῶν δαπανῶν, τῆς δανειακῆς πολιτικῆς καὶ τοῦ ἀλέγχου

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κύριε Διευθυντά,

Εἶναι γενικῶς παραδεδομένον ὅτι ὁ σημερινὸς πολιτισμὸς δὲν ἐκτελεῖ τὸν προορισμὸν του. Ἀντὶ εὐτυχίας καὶ εἰρήνης μᾶς χαρίζει δυστυχίαν καὶ σύγχυσιν. Ἡ κυριώτερά αἰτία τοῦ κακοῦ τούτου εἶναι ὅτι τὸ ἐργατικὸν ζήτημα μένει ἄλυτον. Συνεπεία τούτου εἶναι αἱ ἀδικίαι, αἱ ἐκμεταλλεύσεις, αἱ ἀπάται καὶ τὰ ἄλλα κακὰ τὰ ὅποια καθήμενῶς γίνονται γύρω μας.

Ἐνὸς οὖν σκοποῦ ὁ μέγιστος τῆς ἐργασίας παραβλέπεται, οὐδέποτε θὰ λυθῇ τὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ μὰζὶ μ' αὐτὸ τὰ ἄλλα κοινωνικὰ ζητήματα. Οὐδέποτε θὰ παύσουν αἱ οικονομικαὶ κρίσεις, αἱ κοινωνικαὶ ταραχαὶ καὶ ἐπαναστάσεις, οὐδέποτε ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἡσυχάσῃ καὶ θὰ εὐημερήσῃ. Ἡ κοινωνία ἔχει μέγιστον συμφέρον νὰ λύσῃ τὸ ἐργατικὸν ζήτημα καὶ θέλει, ἀναμφιβόλως, νὰ τὸ λύσῃ, ἀλλὰ τὴν χαρακτὴρὶ ἐν τούτῳ μονομέρεια σκέψεως: ἐκλαμβάνει δηλαδὴ τοῦτο μόνον ὡς ζήτημα βιοποριστικὸν καὶ συμφεροντολογικόν. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγίστη αὐτῆς πλάνη. Ἡ ἐργασία δὲν ἀποβλέπει μόνον εἰς τὴν πληρωσιν τοῦ στομάχου ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους μεγαλυτέρας καὶ σπουδαιότερας σκοπούς, ὅπως τὴν τεχνικὴν πρόδον, τὴν ὑγιεινὴν, τὴν ἠθικὴν, τὴν ἀναψυχὴν κλπ.

Τὸ ἐργατικὸν λοιπὸν ζήτημα παρουσιάζει πλείστας πλευράς καὶ ἀπόψεις πρὸς ἐξέτασιν καὶ μελέτην, καὶ ὅχι μόνον τὴν βιοποριστικὴν ἀποψιν εἰς τὴν ὁποῖαν περιορίζονται οἱ διανοούμενοι.

Ποῖος ὅμως εἶναι ὁ τρόπος διὰ τοῦ ὁποῖου ἡ κοινωνία θὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα; Βεβαίως τὰ διάφορα μέτρα ποὺ λαμβάνει συντελοῦν αὐτὰ εἰς τὴν ὁπωδιώποτε ἀνακούφισιν τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἀλλ' ὁ κυριώτερος τρόπος διὰ τοῦ ὁποῖου θὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἡ κοινωνία εἶναι τὸ σχολεῖον. Ἐὰν τοῦτο ἀπέτυχεν ἕως τῶρα τοῦ μεγίστου αὐτοῦ σκοποῦ, εἶναι διότι παρεγνώρισεν καὶ αὐτὸ τὴν φύσιν τῆς ἐργασίας καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς. Τὴν ἐξέλεβεν ὡς μέσον πνευματικῆς μόνον προόδου καὶ ἀναπαιδείας, παραβλέπων τὴν πρακτικὴν αὐτῆς πλευράν, ἥρεσθη τοῦτέστιν εἰς μόνην τὴν θεωρίαν. Ἡ διανοητικὴ ἐργασία δὲν ἀρκεῖ μόνῃ της νὰ ἡθικοποιήσῃ τὸν ἄνθρωπον (διότι εἰς τοῦτο ἀποβλέπει ἡ ἐργασία ἐν γένει). Παραλλήλως χρειάζεται καὶ ἡ σωματικὴ, πρέπει δηλαδὴ ἡ διδασκαλία νὰ περιλαμβάνῃ θεωρίαν καὶ ἐφαρμογὴν ὧν ὁ συνδυασμὸς ἀποτελεῖ τὸ «σχολεῖον ἐργασίας». Δυστυχῶς οἱ διανοούμενοι

τῶν δημοσίων δαπανῶν. Τὸ παγκόσμιον κύρος τοῦ περιοδικοῦ τούτου ὅπερ διευθύνεται ὑπὸ τοῦ διασημοῦ καθηγητοῦ κ. G. Ζεῦ καὶ ἡ ἐιδικότης τοῦ συγγραφέως καθιστᾷ αὐτὴν ἀξιοσημειώσαν.

Ἐλάβαμεν κατὰ τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα:

Σπύρου Ι. Θεοδοσοπούλου: «Ὁ Νόμος 551 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων».

Ἐκθεσὶν τῶν πεπραγμένων τοῦ θεραπευτηρίου ὁ «Εὐαγγελισμὸς».

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΑΝΩΝ.ΕΛΛ.ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΔΑΤΩΝ

Εν τῷ προσεχέι μέλλοντι συμπληρουνται τα υιο της εταιρείας Ιούλιον κατασκευαζόμενα έργα του Μα-
ραθώνος τα οποία παρασώζονται εις
την 'Εταιρείαν 'Υδάτων προς ἐκμετάλ-
λευσιν, θα εξασφαλίσουν εις τας δύο
πόλεις καὶ τὰ προάστεια αὐτῶν ὑ-
δρευσιν ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς ἀρί-
στην. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ 'Εταιρεία 'Υδά-
των, συμφώνως πρὸς τὰς συμβατικὰς
αὐτῆς ὑποχρεώσεις, παρέλαβε πρὸ τε-
τραετίας τας ὑπαρχούσας εγκαταστά-
σεις τῶν δύο Δήμων καὶ ἀντεμετώπισε
πολλὰς δυσχερείας, ἵνα κατὰ τὴν ἐν-
διάμεσον ταύτην περίοδον κατορθώσῃ
νὰ ὑδρεύσῃ τοὺς πελάτας αὐτῆς κατὰ
τρόπον ἐπαρκούντα εις τὰς μᾶλλον
στοιχειώδεις ἀνάγκας αὐτῶν.

Ἡ 'Εταιρεία παρέλαβε παρὰ τῶν Δή-
μων πηγὰς με ἡλαττωμένην τὴν παρο-
χὴν αὐτῶν, ἐξωτερικὰ ὑδραγωγεία ἐν
μετρίᾳ καταστάσει, ἀντιλοιστάσια, τῶν
ὁποίων αἱ μηχαναὶ ἦσαν παλαιαὶ καὶ
ἐλαττωματικαί, καὶ δίκτυα ὑδρεύσεως
ἐντὸς τῶν πόλεων ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει
καὶ πανταχόθεν διαρρέοντα. Ἡ παροχὴ
ἐν Ἀθήναις ἀνῆρχετο εἰς περίπου 7.000
μ³ ἡμερησίως ἐν δὲ Πειραιᾷ εἰς
ποσὸν κατὰ τῶν 2.000 μ³ ἡμερησίως.
Ἀλλὰ λόγω διαρροῶν τοῦ δικτύου, τῆς
σπατάλης τῶν ὑδροληπτῶν καὶ τῆς ἐλ-
λειψῆς συστήματος διανομῆς, οὐτε
τῆς μικρᾶς ταύτης ποσότητος ὕδατος
δὲν ἤδυναντο τὰ ὑποφελήσασιν πλήρως
οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων. Οὕτω ἡ διανο-
μὴ εἰς τὰς Ἀθήνας περιωρίζετο εἰς τὴν
χορηγίαν ἀνεπαρκεστάτης ποσότητος
ἀνὰ τετραήμερον, εἰς δὲ τὸν Πειραιᾶ
ἀνὰ δεκαήμερον μόνον.

Ἡ ποιότης τοῦ ὕδατος Ἀθηνῶν δὲν
ἦτο ἀσφαλὴς, διότι οὐδὲν μέτρον ἐλαμ-
βάνετο διὰ τὴν ἀποστείρωσιν αὐτοῦ,
ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ὕδωρ τοῦ Πειραιῶς,
εἰς τὸν κίνδυνον τῆς μόλυνσεως προσε-
τίθετο καὶ τὸ ἀδύνατον τῆς πόσεως, λό-
γῳ κακῆς γεύσεως, ὀφειλομένης εἰς τὸ
ὕψωμα τοῦ ὕδατος ἐκ τῶν φρεάτων
Ρέντη, ἐξ ὧν ὑδρεύετο ἡ πόλις.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς παρέλαβεν ἡ 'Εται-
ρεία 'Υδάτων ἐγένοντο αἱ ἐξῆς βελτι-
ώσεις:

Χάρις εἰς τὰ προσωρινὰ ἔργα τῆς
'Εταιρείας Γιούλιον καὶ εἰς τὴν βελτιω-
σιν τῶν ὑπαρχουσῶν πηγῶν, ἡ ποσότης
τοῦ ὕδατος ἠυξήθη εἰς 22.000 μ³ ἡμερη-
σίως διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 4.200 μ³ ἡμε-
ρησίως διὰ τὸν Πειραιᾶ. Ὅλα αἱ ἐγ-
καταστάσεις ἀνεκαινίσθησαν καὶ ἐτε-
θησαν ἐν καλῇ καταστάσει λειτουργί-
ας, διὰ δὲ τῆς τακτικῆς δι' ὑγροῦ χλω-
ρίου ἀποστείρωσεως τοῦ ὕδατος μετε-
βλήθη εἰς καλὸν πόσιμον τοιοῦτον. Εἰς
τὸν Πειραιᾶ κατηργήθησαν τὰ ὑφά-

μα φρεατὰ τοῦ Ρέντη, ἡ οὐ πόλις θα
υρευσίαι δια τοῦ ὕδατος, τοῦ προερ-
χομένου ἐκ τῆς νέας σηραγγῆς τῆς
Μαρινῆς.

Ἀφ' ἑτέρου ἡ 'Εταιρεία 'Υδάτων ἐπέ-
δόθη εἰς ἀποτελεσματικὴν ἐπιδιόρθω-
σιν τῶν ἐσωτερικῶν δικτύων τῶν πό-
λεων πρὸς ἐξοικονομῆσιν τῆς καταστά-
σεως μετρίως ἐγκαταστάσεως τοῦ
νέου δικτύου καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀντὶ
να χάνεται ἀσκόπως ἐκ διαρροῶν πο-
σότης ὕδατος ὑπερβαίνουσα τὰ 25 %
τῆς ολικῆς παροχῆς, σημερον ἡ ἐκ τοῦ
δικτύου ἀπώλεια εἶνε σχετικῶς μικρά.

Ἐνῶ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1926 τὸ ὕδωρ
διενέμετο ἀνὰ τετραήμερον εἰς τὰ 97 %
τῶν ὑπορληπτῶν, ἀνα διήμερον εἰς 1,5 %
μόνον καὶ καθημερινῶς εἰς τὸ ὑπολοι-
πον 1,5%, εἰς τὸ τέλος τοῦ 1929 τοιαύτη
ὥστε ἡ γενικὴ βελτίωσις τῆς ὑδρεύσεως,
ἀπὸ τῆς ἀνὰ τετραήμερον παροχῆς πε-
ριωρίζετο εἰς τὰ 6 % τῶν ὑδροληπτῶν
μόνον, ἡ δὲ ἀνὰ διήμερον εὐρίσκειτο
ἠδὲ καὶ τὸ ποσοστὸν τῶν 79 % καὶ
ἡ καθημερινὴ εἰς τὰ 15 %. Εἰς τὰ ἀπο-
τελέσματα αὐτὰ συνετέλεσε μεγάλως
καὶ ἡ βελτίωσις τῆς ὁργανώσεως τῆς
ὑπηρεσίας διανομῆς.

Ἡ 'Εταιρεία 'Υδάτων προέβη ἐπίσης
εἰς τὴν τοποθέτησιν μετρητῶν ὕδατος
εἰς μεγάλῃ κλίμακα. Τὸ μέτρον τοῦτο
δὲν ἔχει ὡς κύριον σκοπὸν, ὡς πιστεύ-
εται ἐν τισὶ κύκλοις, τὴν ἐξασφάλισιν
μεγάλων κερδῶν, ἀλλὰ τὸν διὰ τοῦ οἰ-
κονομικοῦ φραγμοῦ περιορισμὸν ἀδι-
καιολογήτου σπατάλης ὕδατος εἰς ἐκεί-
νας τὰς συνοικίας, ὅπου, λόγω παλαιῶν
ἀνωμαλιῶν τοῦ δικτύου, ἡ ὑδρευσιν
παρέχεται ἀνεπαρκεστὶς ἀφθονώτερα.

Τὰ ὠφέλιμα ἀποτελέσματα τῆς πολιτι-
κῆς ταύτης ἐγένοντο ἀντιληπτά ἀμέσως
μετὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν πρώτων 3.000
μετρητῶν εἰς τὰς συνοικίας Κολωνα-
κίου, Λεοφάρου, Κηφισίας καὶ ἄλλας
κεντρικὰς καὶ ἀφθονῶς ὑδρευομένας,
ὅπου διὰ πρώτην φοράν κατέστη δυ-
νατὸν διὰ τοῦ σωληνωτοῦ δικτύου τῆς
'Εταιρείας καὶ ἀνεῖ τῆς βοήθειας βυτί-
ων νὰ ὑδρευθῶν ἀπὸ κεντρικοῦ συνοικί-
αι, ὡς αἱ τοῦ Παγκρατίου, τῶν ἄνω Πε-
τραλῶνων κλπ.

Ἡ ἐξοικονομῆσις τῆς καταστάσεως
κατὰ τὴν μεταβατικὴν ταύτην περίοδον
σημαντικῶς ἐνισχύθη διὰ τῆς ἐγκατα-
στάσεως τοῦ δικτύου θαλασσίου ὕδα-
τος, διὰ τοῦ ὁποίου χορηγεῖται ὑπὸ
τῆς 'Εταιρείας δωρεάν εἰς τὸν Δήμον
'Αθηνῶν τὸ ὕδωρ διὰ τὸ κατὰ βρεγμα-
τῶν ὁδῶν.

Τὰ ἀνωτέρω εἶνε τὰ κυριώτερα ση-
μεῖα τῆς προσπάθειας τῆς 'Εταιρείας
'Υδάτων κατὰ τὰ τελευταῖα τέσσαρα
ἔτη προπαρασκευῆς διὰ τὴν νέαν ὑ-
δρευσιν, ἥτις προσεχῶς θὰ ἐλευθερώσῃ
ὀριστικῶς τὰς Ἀθήνας, τὸν Πειραιᾶ καὶ
τὰ περὶχωρα αὐτῶν ἀπὸ τῆς λειψυδρί-
ας, ἡ ὁποία ἀνέκαθεν ἐπεκράτει εἰς τὰς
πόλεις ταύτας.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Προεξοφλήσεις
Ἐμπορικῶν
Γραμματίων

ΕΥΑΓΓ. ΒΑΛΑΟΥΡΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ

Ι. Δ. ΧΑΝΔΡΗ

Ὁδὸς Βουκουρεστίου 1,
(Μέγαρον Μετοχικοῦ Ταμείου)

Τηλέφωνον 70-44

Τηλεγραφ. διεύθυνσις: «ΧΑΝΔΡΙΤΟΥΡΟΣ»

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ

τῆς «ΜΙΤΡΟΡΑ» Ἐταιρείας τῶν
Wagons-Lits τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης

Ἐκδοσις σιδηροδρομικῶν, ἀτμοπλοικῶν
καὶ ἀεροπορικῶν εἰσιτηρίων δι' ὅλα

τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἄνευ
ὑπερτιμήσεως.

Γενικὸς Πράκτωρ διὰ τὴν Ἑλλάδα
τοῦ Βορειογεωμανικοῦ Δόξδ.

Ἐβδομαδιαῖαι ἀναχωρήσεις διὰ
ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ & ΚΑΝΑΔΑΝ

διὰ τῶν ὑπερωκεανέων κολοσσῶν
"ΒΡΕΜΕΝ", "ΕΝΡΟΠ", "ΚΟΛΟΜΠΟΥΣ",

Διάρκεια τοῦ ὁκεανοῦ εἰς 4 1/2 ἡμέρας
Πληροφορίαι τῷ αἰτούντι δωρεάν.

ΙΑΤΡΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἡ διὰ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως θε-
ραπεία τῶν αἱμορροΐδων καὶ κηροῶν
(σταπόδι) ἀνήκει πλέον εἰς τὸ παρελ-
θόν. Ἡ διὰ τῆς νέας μεθόδου τῶν σκλη-
ρυντικῶν ἐνέσεων θεραπεία τῶν παθή-
σεων τούτων ἀποδεικνύεται θαυμα-
τουργὸς διὰ τὸ ἀνῶδυνον τῆς μεθόδου,
τῆς ταχείας, ἀσφαλούς καὶ ἀκινδύνου
θεραπείας, τοῦ ἀσθενοῦς ἐξακολουθεῖν
τοὺς τὰς ἐργασίας του.

Εἶνε ὅντως ἐνδεδειγμένον εἰς τοὺς ἰ-
ατροῦς, χειρουργοὺς καὶ φαρμακοποι-
οὺς, νὰ συνιστοῦν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς
των τῆν γενικευθεῖσαν παντοῦ τῆς οἰ-
κουμένης νέαν αὐτὴν δι' ἐνέσεων θερα-
πείαν.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς θεραπείας αὐ-
τῆς, καθὼς καὶ κατάλογος ὀνομάτων
θεραπευθέντων διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς
ἀσθενῶν, δίδονται εἰς πάντα ἱατρὸν ἢ
πάσχοντα ὅστις ἤθελεν ἀποταθῇ εἰς
τὸν ἐν Ἀθήναις εἰδικὸν ἱατρὸν Πάτρ.
Παπαδόπουλον, τῶν Παρισίων, ὅστις
δέχεται καὶ ἐφαρμόζει αὐτὴν, Φιλελ-
λῶνων 3, ἀπὸ τὰς 10 — 1 καὶ 5 — 7.

ΙΑΤΡΟΙ

Ὁ ἱατρὸς τῶν αἱμορροΐδων καὶ κη-
ροῶν Πάτροκλος Παπαδόπουλος τῶν
Παρισίων, εἰδικὸς διὰ τὴν ἄνευ ἐγχει-
ρήσεως, μόνον δι' ἐνέσεων, θεραπείαν
αὐτῶν, δέχεται 10 — 1 καὶ 5 — 7, Φι-
λελλῶνων 3.

Ἡ ΑΙΜΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ.
688,57)15 — 11285 Υ. Σ. ἐκθέτει εἰς
πολυετὴ ἐνοικίαισιν τὸν παρὰ τὸν λι-
μενοβραχίονα παραλιακὸν χώρον, ὑπο-
χρεωμένον τοῦ ἐνοικιαστοῦ ὅπως κα-
τασκευάσῃ ἰδίαις δαπάναις περίπτε-
ρον, τοῦ σχετικοῦ διαγράμματος καὶ
τῶν λοιπῶν ὅρων ἐγκρινόμενον ὑπὸ
τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας καὶ τῆς
Λιμ. Ἐπιτροπῆς.

Αἱ προφορὰι μετὰ τῶν σχεδιαγραμ-
μάτων, προϋπολογισμοῦ καὶ λοιπῶν ὅ-
ρων κατασκευασθησόμενον περιπτέρου
γίνονται δεκταὶ μέχρι 15ης Αὐγούστου
ἐ. ἐ. ἐν τῷ γραφεῖω τῆς Αἱμενικῆς Ἐ-
πιτροπῆς.

Ἐν Ἐλευσίνῃ τῇ 10 Ἰουλίου 1930

Ὁ Πρόεδρος
Χ. ΓΚΛΙΑΤΗΣ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

ΔΑΝΕΙΑ	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡ.	ΠΕΜΠΤΗ
ΑΓΓΛΙΑΣ 12 ΜΡΑΣ					
5% 1881.....	73—	73—	73—	73—	73—
5% 1884.....	73—	73—	73—	73—	73—
4% 1887.....	59 1/2	59 1/2	59 1/2	59 1/2	59 1/2
4% 1889.....	59—	59—	59—	59—	59—
5% 1890.....	73—	73—	73—	73—	73—
5% 1893.....	72—	72—	72—	72—	72—
4% 1902.....	59—	59—	61 1/2	61 1/2	61 1/2
5% 1907.....	86—	86—	86—	86—	86—
4% 1910.....	62 1/2	62 1/2	62 1/2	62 1/2	62 1/2
5% 1914.....	78 3/4	78 3/4	79—	79—	79—
7% 1924.....	101 1/2	101 1/2	101 1/2	101 1/2	101 1/2
6% 1928.....	92 1/2	92 1/2	89 1/2	89 1/2	89 1/2
Κτηματική...	99—	99—	99—	98 1/2	98 1/2
Παραγωγικόν	87 1/2	87 1/2	87 1/2	87 1/2	87 1/2
Ἀνταλλαξιμὸν	98 1/2	98 1/2	98—	98—	98—

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Εἰς ΓΑΛΙΚΑ ΦΡ.	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ					
Δάνεια 1924...	202	—	—	—	—
Ἀποσπασμ...	330	—	—	—	—
Ὄνιον...	238	246	250	253	—
Ὄνιον...	6	6	6	6	—
Ἡλεκτρικῆς...	—	121	123	126	—
Σ. Θεσσαλίας...	228	221	223	225	—
Σ. Π. Α. Π...	—	227	—	—	—

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
Ἀθηνῶν Φο. Χρ.	40. 3/4	41. 1/4	41. 1/2	41. 1/2	41. 1/2
Ἀνατολῆς...	69	6—	69	69	69—
Ἀνατολ. Γ. Δ.	247 1/2	248—	248—	248—	248—

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ	ΠΑΡΑΧΕΙΡ.	ΣΑΒΒΑΤ.	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ
Εἰς ΔΡΑΧΜΑΣ						
5% 1881.....	5.480	5.480	5.470	5.470	5.470	5.470
5% 1884.....	5.475	5.475	5.470	5.470	5.470	5.470
4% 1887.....	4.450	4.450	4.450	4.450	4.450	4.450
4% 1889.....	4.410	4.410	4.410	4.410	4.410	4.410
5% 1890.....	5.435	5.435	5.430	5.430	5.430	5.430
5% 1893.....	5.420	5.420	5.420	5.420	5.420	5.420
2% 1898.....	37.000	37.000	37.000	37.000	37.000	37.000
4% 1902.....	4.300	4.300	4.300	4.300	4.300	4.300
5% 1907.....	1.295	1.295	1.310	1.310	1.310	1.310
4% 1910.....	4.580	4.580	4.580	4.580	4.580	4.580
5% 1914.....	5.865	5.865	5.850	5.850	5.850	5.850
7% 1924.....	7.640	7.640	7.645	7.645	7.645	7.645
8% 1925.....	30.600	30.600	30.600	30.600	30.600	30.600
6% 1928.....	6.730	6.730	6.730	6.730	6.730	6.730
Κτηματ. β	269	269	269	269	269	269
Πολεμοκαπὸν	78—	77.50	77.50	77.50	77.50	77.50

ΜΕΤΟΧΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚ.										ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚ.									
Ἐθνικῆς...	69.800	69.700	69.700	69.700	69.400	69.600	69.500	69.500	69.500	Ἐθνικῆς...	167	167	167	169	169	169			
Ἀθηνῶν...	615	616	616	616	620	618	618	618	618	Καπνῶν...	244	246	248	247	247	247			
Ἀνατολῆς...	1005	1010	1010	1015	1010	1010	1010	1010	1010	Ἀπόλλων...	80	80	80	80	80	80			
Λαλκῆς...	5.150	5.150	5.150	5.150	5.150	5.150	5.150	5.150	5.150	Βασιλειῶν...	350	350	350	350	350	350			
Ἐμπορικῆς...	804	805	796	798	798	798	798	798	798	Πυριτιδοῦς...	1.875	1.880	1.895	1.895	1.885	1.885			
Πειραιῶς...	365	365	365	365	365	365	365	365	365	Χρυσάτων...	387	387	387	387	387	387			
Βιομηχανία...	195	195	195	200	200	200	200	200	200	Βιο...	140	140	141	145	151	151			
Ἐθν. Ὄκον...	280	280	280	280	280	280	280	280	280	Ἐθν. Ὄκον...	200	200	200	200	200	200			
Κεντρικῆς...	800	800	800	800	800	800	800	800	800	ΚΑΒΕΖΑΠ...	125	125	125	125	125	125			
Κομοδότης...	700	700	700	700	700	700	700	700	700	Κυλινδρόμ...	40	40	40	40	40	40			
Χιου...	700	700	700	700	700	700	700	700	700	Ψίλος...	220	220	220	220	220	220			
Ἐμ. Πιστεως...	221	221	221	221	221	221	221	221	221	Φύλας Ἐ...	60	60	60	60	60	60			
Καραβασίλ...	8.200	8.200	8.200	8.200	8.200	8.200	8.200	8.200	8.200	Ἀλκ...	75	75	75	75	75	75			
Κτηματική...	3.300	3.330	3.330	3.330	3.330	3.325	3.325	3.325	3.325	Π. Πατη...	51/5	51/5	51/5	51/5	51/5	51/5			
Λακωνίας...	110	110	110	110	110	110	110	110	110	Σάντας...	17	17	17	17	17	17			
Τρ. Ἑλλάδ...	7.375	7.360	7.320	7.310	7.310	7.300	7.300	7.300	7.300	Ἀλφειοσουλ...	270	270	270	270	270	270			
ΑΤΜΟΠΛΟΙΚ.										ΣΙΔΗΡΟΔΡ.									
Ἀζαϊκή...	110	110	110	110	110	110	110	110	110	Ἡλεκτ. Σιδ...	642	642	642	645	642	645			
Ἐθν. Ἀτμοπ...	285	285	287	293	293	293	293	293	293	Ἐ. Π. Α. Π...	710	715	720	710	718	718			
Μαχαλινῶν...	500	500	515	515	515	515	515	515	515	700	700	700	699	699	700	700			
Χαλκῆς...	340	340	340	340	340	340	340	340	340	ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΙ									
Γιαννιναῖς...	135	135	135	135	135	135	135	135	135	Ἡρακλῆς...	765	765	765	790	790	790			
Κομοδότης...	190	190	190	190	190	190	190	190	190	Τυτάν...	2.375	2.375	2.375	2.375	2.375	2.375			
ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚ.										Σουλίας...	115	115	115	115	115	115			
Οινοπνευμ...	409	423	432	443	443	443	443	443	443	Γενσ...	123	125	125	125	125	125			
Οινών...	712	720	721	743	740	740	740	740	740	Ἐργα...	530	530	530	530	530	530			
Καπνῶν...	130	140	140	147	147	147	147	147	147	Ἀτάλα...	40	40	39	39	38	38			
Ἰατρία...	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	Ἐργον...	230	230	230	230	230	230			
Ἐνεργ...	100	100	95	93	93	93	93	93	93	Κέρκυρα...	215	215	215	215	215	215			
Γεωρ. Βιομ...	190	190	190	190	190	190	190	190	190	Κοκκ...	121	121	121	121	121	121			
Κασταλία...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ἐργοληπ...	105	105	105	103	103	103			
ΜΕΤΑΛΛΕΥΤ.										Ὀξυ...	185	185	185	183	183	183			
Ἀλβεροῦν...	31	31	31	31	31	31	31	31	31	Ἀτμ...	30	32	30	29	29	29			
Ἀνθρ...	8	8	8	8	8	8	8	8	8	Πρόφ...	200	200	200	200	200	200			
Ἰων...	39	39	39	40	40	40	40	40	40	Καπν...	96	96	96	95	95	95			
Περ...	110	110	110	110	110	110	110	110	110	Ἑλλο...	59	59	59	59	59	59			
Ἀερίου...	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	ΔΙΑΦΟΡΟΙ									
Ὁρωσ...	32	32	32	32	32	32	32	32	32	Ἐνταῖας...	525	525	530	550	550	550			
ΥΦΑΝΤΟΥΡΓ.										Υπ. Προσ...	4.425	4.425	4.425	4.425	4.425	4.425			
Παυ...	125	125	125	125	125	125	125	125	125	Γ. Ἀποδ...	370	370	370	370	370	370			
Ἐριου...	229	229	246	248	243	242	242	242	242	Ἀθηναίωκ...	350	350	350	350	350	350			
Βερίου...	375	375	392	400	395	395	395	395	395	Ἡλεκτρικ...	376	381	399	391	376	376			
Ἐριών...	80	86	85	86	86	86	86	86	86	Ἐξ. Καλυ...	4.925	4.925	4.925	4.925	4.925	4.925			
Ἰαπωνί...	80	80	80	80	80	80	80	80	80										
Ἰαπωνί...	100	100	101	103	103	103	103	103	103										
Ἰαπωνί...	20	20	20	20	20	20	20	20	20										
Βάμβακος...	95	95	95	95	100	95	100	95	100										
Ἀθηναίωκ...	160	160	160	160	160	160	160	160	160										
Βαμβ. Βαμβ...	125	125	125	125	125	125	125	125	125										
Ναυαγία...	400	400	400	390	390	390	390	390	390										

IMPRIMÉS

MOUSSELINES & CRÊPES DE CHINE

Παρελήφθησαν εις νέα σχέδια και χρώματα

ΤΙΜΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

ΤΕΛΟΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΣΙΝΑΝΗΣ

9 ΕΡΜΟΥ 9